

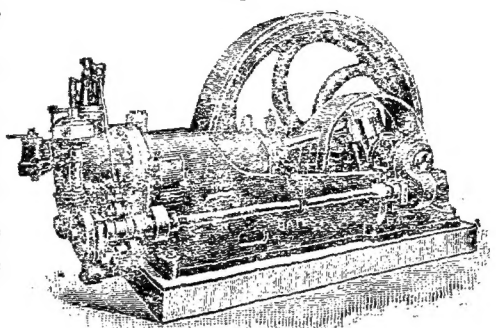
3066క

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2. } డిసెంబరు నెల 10 వ తేదీ భక్త వారము } NO 215
 సంపుటము. ౨. } రాక్షస నామ సంవత్సర మాగ్గ శిర శుద్ధ చవితి ౪. } సంచిక ౨౧౫

బేట్టు కూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, పెట్రోల్ ఇంజనులు

మిక్సిచి ప్రసిద్ధి చెందిన ఈ ఇంజనులు నవీన యంత్రాలతో
 అమర్చబడి యెట్టి మారినోనయినను అతి కృత్రిమముగా పనిచేయు
 చుండుటకు వీలవలె ప్రపంచమంతటను విక్రయించబడుచున్నవి.
 ఈ యంత్రము అతిస్వల్పము. వీనిని నడుపుటలో ప్రత్యేకముగా జీతగాదు
 అక్కర లేదు. క్షయసాయదాతే చాలవోట్ల పనిచేయుచున్నాడు
 వీనిని నడుపుట అతి సులభము. వేలలు అతి సరసము. 2½ మొదలు
 50 గుత్తుల వరకు పని జరిగినట్లు స్వేదన సామానుల సహా
 యంత్రమును సిద్ధముగా నుంచబడును.

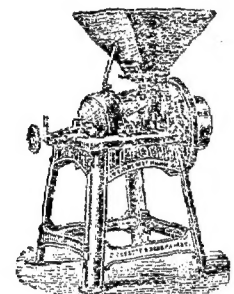


గ్యాసు ఇంజను.

క్షయసాయదాతకు సులభముగా నీరు నుత్పత్తి చేయుగలిగినటువంటి అగ్నిరకచలపంపులు
 ప్రత్యేకములు, విద్యుత్తు యంత్రములు, మారినోన యంత్రములు, పిండిచేయు యంత్రములు
 వలె, వాట్ల చిల్లర సామానులు, బెల్లింగులు, చెక్రములు, బేరింగులు, మెష్టింగులు
 సిలెండరు అయిస్సు, కగయిరా యంత్రము వాణ్యములైనవి సరసమయిన భరలకు అర్హమయివున్న
 వేలకు సరయిచేయుచున్నాడు. యంత్రములయిన ప్యాక్టరీలుగాని కంట్రాక్టుచేసిన కట్టిబిళ్లవలెను.

సోల్ ఏజెంట్లు:-

డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో,
 ఇంజనీరు,



పిండిచేయు యంత్రము.

బొంబే బెజవాడ.

20 సి. పెకండు బెను బిచ్, మదరాసు.

అందమైన 1916 క్యాలండరు

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము. ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖించబడినవి.
 దీనివలన 81 వ తేదీ తాళుక నోకసారిక వాజుగు రూపముల విలువగల మామంజుల కొనవారలకు
 క్యాలండరు విశేషముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణాచీటిని పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బీతో రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4-0.

| | | |
|-------------------|-------------------|-------------------|
| తామర తైలము | పండ్ల పొడి | మోహినీ తైలము |
| డబ్బీ 1-కి 0-4-0. | డబ్బీ 1-కి 0-2-0. | సీసా 1-కి 0-12-0. |

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డి పో,

10) ఫేరి రోడ్డు, బొంబాయి. 6 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

కా యంత్రములను క్యాలండరులను కొద్దివలెను ముద్రించబడుచున్నవి. దీనివలన ముద్రాణ సంపుటలను
 యాభాగముగ కలగజేయు.

వనోషధి సారసవరిల్లా

ఇది వనోషధిసంధులు శుభ్రులగుడలను మనము నతల చర్మరొగములను బాగుచేయును. కీళ్ల పొట్టు, మోతాదు, ముత్రసోట్లు
 నీరసంబు, రక్తవికారములనుగలిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినికలిగించుచు వాడితంతు
 తులకు ప్రస్థినికలిగించును. శుభ్రులకు కుద్ధివలన వృద్ధి జేయును. దీనివలన తోరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

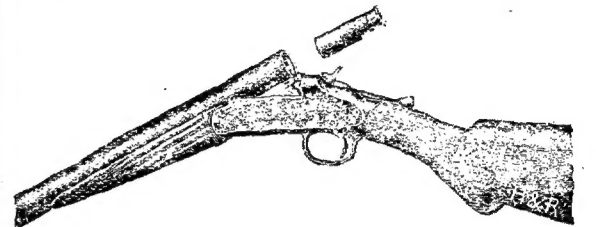
ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మూర్ఛ గనుపించును. రెండు
 సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా కల రూ 1-4-0.

కుంభకుమందు:- ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును తీరుచున్నది. భారతమునల్లి శాగు
 లకు నుండు) నాగల్గితైలము వైపులకు ముందు. ఈ రెండుకలిపి నెలకొనెలకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

ప్రొపైటరు:- వి. డి. సావంత్, గజర, పనసవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.
 Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 149 No. 2, Bombay

తుపాకులు!

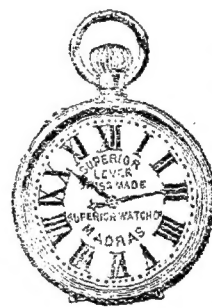
తుపాకులు!!



తుపాకులు, రివోల్వర్లు తోటాలు, మందు
 మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా
 విక్రయించబడును. వలయువారు క్యాటలాగులు
 ఈ అడ్రసుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

యక. వి. రామానుజం శెట్టి అండుకో,
 (181) 12, పాపన్న బాడ్యే, మదరాసు.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయలు వాచ్.
 గోలునుతో సహా ధర రూ 3-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0
 దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.



ఈగడి మూడు దయిమిద
 మా కం తెలి వేస ఎట్లనిదిగా
 ముద్రించబడియుండు ఇది చూడు
 ట కందమై తిలగమును, డబ్బు
 ప్రాప్త అను గాను దోషముగలిగి
 మోటుపలకు దగి నుండును. వె
 ట్టె మారి అభాగమున గ్యారంటీచీటి
 అతికించి నుండును. సీమనండి మా
 కై తయారు చేయబడినది. కాక నెలరి

యొద్దను జిక్కరు. ఒకరొక్కరును తీసుకురను తలంపుతో
 తిట్టిన వెలనుంచితిమి. చాలకాలము పనిచేయుట, స్వల్ప
 భరగల గడియార మిది యొకటియే యు యనభవంబున వెలి
 యును. ఇదిగత కనేక గడియారములు ఖర్చయి యొగ్గతా
 పత్రిముల నందియున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూడు. మా
 పట్టణమున ననేకులు కొని సంకెండుచి: కన, చేతులుటలెందుకు?
 సుపీరియర్ వాచ్ కం వెలి, పోస్టువాళ్ళ నెం167, మద్రాస్.

కాటోల్ పొడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిన్నచీమలు గొప్పగు క్రిమిల
 బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టోన్ 1-కి అ. 0-5-0.



కాటోలు వత్తులు

కోమలము, ఈగలను నశింపజేయును. మరెవోలును.

210 గుత్తులుగల పెట్టె 1-కి అ 12
 మితరొగవ్యాధులకు చీమలను పడకట్టెయందు నల్లులను
 కోమలము, పుష్కకేటికలను చిమటనుండి కాపాడును.
 సోలుమంజెట్టు:- టి. హార్ అండుకో,
 16 వైనాజా రోడ్డు, మదరాసు.

కొత్త ఋణము.

ఇండియా దారిద్ర్యము.

ఆంధ్రదేశమునందు యొక విశేషము డిల్లీ మాపేర వ్రాయుచున్నాడు:-

యాద్యధి కిటీకల మనదేశమున దొరతనమువారిచే గ్రాత్యం దనాలాఫీసులగుండ జేయబడు ఋణము మూడు మూడులక్షల పానులవలన సమకాలము. ఈ ఋణముయొక్క కర్తవ్యసానము చాలయంతట పీక నున్నదనియు గార్యభంగమయినదనియు గొన్ని ఆంగ్లో యిండియన్ పత్రికలు వాదించుచున్నవి. కలకత్తాలో బ్రకటింపబడు స్టేట్సును పత్రిక తీర్మానమును సూచి యీ క్రింది విధమున వ్రాయుచున్నది.

“ఇండియా డేలీ ప్రజలు ప్రతిసంవత్సరమున సంపాదించు ౬౦ కోట్ల పానులతోడను, ఈ దేశమునందు రహస్యముగ దాగియున్న అధికైశ్వర్యముతోడను ఈ ఋణ మొత్తమును బోల్చిచూచితిమే యిట్లుగా యత్నమునకున్నది. ఈ విషయమింకను యిండియా యెక్స్-గ్రేస్ దోడ్పడగలదు. తోడ్పడగలదుననుట నిర్వచనాంతరము.”

వైచారిక భృతియింది వ్రాసినట్లుకనబడుచున్నది. ఇట్లు వాయుటచే తేలికపెట్టెనుగూర్చి తేలికపెట్టెన జ్ఞానసూక్ష్మతను వెల్లడించుచున్నాడు. ఇండియా ప్రజలు సంవత్సరమునకు 60 కోట్లపానులు సంపాదించుచున్నారట. ఈ లెక్క యెంతవఱకు సరియైనదో చెప్పజాలము కాని లాభకర్తల గారి ప్రభుత్వకాలమున జేయబడిన లెక్క ప్రకారము ఇండియాలో నగలును ముప్పికి సంవత్సరమునకు 27 రూపములు రాబడినట్లు చున్నదని తేలికపెట్టె. విలియం డిగ్లీవోగారి లెక్క ప్రకారము 28 లక్ష 24 రూపములు వచ్చుచుండెనని తెలియచున్నది. స్టేట్సు మనుష్యులయొక్క లెక్క సరియైనదే యనుకొన్నను సంపాదించిన సొమ్ము నిజమయ్యెనునా? సంపాదించువానికి క్లయ ముందరా? ఇండియనులు ప్రతిసంవత్సరమున సంపాదించుచున్నదికోట్ల పానులును గూడ నిలువజేయుదురని నుడివనరింకను సరసముగ నుండెడిది. ఇండియనులు తమకుగ వ్యయము లన్నియును బోను యే మైనను నిలువ జేయగలరు చున్నారాయనవిషయము విచారించుము.

మనదేశములో నూటి కేసులకి మండికల లైగ క్లయ సామములను గూర్చి వారి చేతికొని జీవించువాడుగనుచున్నాడు. వీరలు పట్టణాటికైనను సరిగలాలక సగము హడలపెడినదట్టితియందుకొన్నదొగలచుండిరి. గతవీరసంవత్సరమునందు మా జీవితావస్థకులగు వెల్లడవుతుల ధరలును వాటాకు చెప్పుకొని జూడవలెన భయంకరముగ జెలగెడి యిట్టియందుండెను. యాద్యధి కిటీకల బ్రతుకము వర్తకవ్యాపారముల కిట్లుగలగుటచే విద్యను ధరలొకను వృద్ధియై పుట్టిత భాదకరముగ నుండెను. ఇట్టిస్థితిలో దేశములు మామూలు పట్టుకొనియున్న యున్నవలె వెల్లడు గట్టును బిడ్డగా పోతే వీరము చేయుట కుండరా? వీరమునకే పలువారులకు పట్టి ప్రజలు మామూలు క్రయములకు దుక్కురకారి ఋణమునకు కట్టు తోడ్పడగలరా? ఈనూటికే న బరిమందియు మామూలు క్రయముల ఋణమునకే కాదుగదా ఒక్కొక్క రూపమును యుగమియ్యుచున్న నీనులేని వాద్యమున గొట్టుకొనుచుండిరి. అప్పు మోరాచువురాముని బుయ్యిగుళుట్టివారలు ఋణమియ్యగలగుటకంటె నోపాట్లైన విషయము జేతొందుకానరాదు. మధ్యతరగతుల గారికడకుండి ఋణము నిరీక్షించుచున్నను వాంకుడ దీనికి తోడ్పడగలట్టి యెక్కువ సంపదీతియందు లేదు.

ఇంక విహస్యముగ వాదియించుచుండిన అధికైశ్వర్యమును సూచి యోచించెను. ఇట్లు టికి టు వది సంవత్సరముల క్రిందట ఇండియా క లెన్సి పద్ధతి ప్రవేశపెట్టెనప్పుడు, ఈ దేశముయొక్క ప్రధానైశ్వర్యమును వెండియొక్క విలసనను సగమునకు తగ్గించినప్పుడు ఈయనందము పుట్టెను. ఇండియను లీధరమును తమయొద్దలోన, గుడిసెలందును భూమిలో పాతరలుజేసియుంచినరని అప్పుడు లైమును వంటివలెటిక అట్టొపించి ప్రపంచవంతము నాట్టుకట్టు వ్రాసి యుండెను. ఎట్టి మహావైద్యుని బుట్టుకుండెనలెనే కాని పుట్టిడియ్యట కొలించుటకు శక్యము కాదు. దేశములకడ ధనము దాగియున్నయెడల దివంగుతులేకము, భయంకర రోగములకు బాల్కుతియు పక్షులకొంది జపలేం. మృతిజెందుచుందు? శక్తికొలది ఋణ మియ్యగల వారివిషయములో యొక్కియు క్రమముట్టియు గార్యసామకాల మగుటలేదు.

బద్ధతుల నవలంబించనందుకు స్టేట్సును దొరతనము వారిలోప మెంచుచున్నది. అపద్ధతు లేనియన మొదటిది యెల్లతరగతుల ప్రజలును తోడ్పడగలగుటకు చేయుటకు పూర్వము ఇంగ్లాండు దేశములలోనిది నిచటను అయిదేసి పిల్లింగులకు దపాలాఫీసులలో బ్రతుకుల నేర్పెనుట. రెండవది ఋణమునుగూర్చి పత్రికలందు బ్రకటింపియు బ్రతి గ్రామమునందును బల్లెయెందును బాటింపు చేయించియు వెల్లడిచేయుట. ఈ సలహాయులకు యొక్కియు క్రమము గ నున్నది. ఋణము యొక్క మొత్తము 5 పిల్లింగులకు దగ్గించి దేశము లెల్ల అకుం దెలిపివయెడల వెంటనే కోట్లకొలది ధనము నును కూరు ననుటకు సందేహములేదు. కాని ఇండియనులు అధికైశ్వర్యమును వాదియించినయియు దానిని బొందిజూచుటయుం జేయు పిప్పించి రసమునదీయం బ్రతుక్కించిన చందముగ నుండును.

ఇండియా దేశము లమితదారిద్ర్యంబున నుండినను సత్వముమాత్రము ఈ తపాలాఫీసుల గుండ జేయబడిన ఋణపూర్వసామములను స్పష్టపడినది. ముప్పదికోట్ల జనసంఖ్య గల నీదేశములో మూడు లక్షలపానులు మాత్రమే ఋణము సమకాలముకంటె నాశ్వర్యమేయున్నది? ఇంత కనిష్టపు మొత్తము సమకాలముకంటె బ్రజలదారిద్ర్యత కాక జేతొక కారణమేయున్నది? యుద్ధానంతరమున గలగలతోపు లాభములను గ్రహించి ఇండియా మనుష్యులను, భయముగూడ నొసంగుటకు సంసిద్ధముగ నున్నదని స్టేట్సును పత్రికయే యొప్పుకొను నుండ నెక్కువ ఋణము సమకాలముకంటె జేతొక కారణ ముండుననుట కనకాశమేయుండు గానరాదు. స్టేట్సునును లలహా పృథ్వీకారము పృథ్వీకృత బమ్మలు హెచ్చించుట కంతలాభమును వలననడదని వై ఋణముయొక్క ఫలితమే స్పష్టముగ జెలుపుచుండ నిక జేతుగ వాయవరలిన యన సర మేయున్నది? పన్నులను హెచ్చించుటలన నింకనుజూచుచున్న మహామారులును వృద్ధియై నిర్భాగ్యులగుచు బ్రజలు దుర్భరమగు నగచాట్టుంబడుదురు.

మైదరాబాద్ మ్యూనిసిపాలిటీ.

సింధుదేశమునగల్ మైదరాబాదు పురపాలక సంఘము ఈ 6 వ తేదీ నుండి 8 సంవత్సరములవరకు తప్పించితియను బొంబాయి దొరతనమువారి లిక్కానము పృథుంపబడెను. ఈయూడు సంవత్సరములలోను అధికారమంతయు కలెక్టరుగారి పరిపాలనము క్రిందనుండు కిరు సభ్యులగు ఒక సంఘమువారి క్రింద నుండును. మ్యూనిసిపల్ కమిషనరుగో సమాన హక్కులుగల ఒక ఉద్యోగి కార్యముల నిర్వహించుచుండును. కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు పురపాలక సంఘమువారికి అధికస్థితి నభివృద్ధిపొందించుట తమ కాభిలాషి కార్యాలయము నవరించుట జనుపుతురు.

పురపాలక సంఘమువారివై మోపబడిన నేరములను, ఆ నేరములకు వారొసగు సమాధానములును ఆలోచింప సంఘమునకు రెండు గట్టిలోపములున్నట్లు స్పష్టమగును. ఈ లోపముల నవరించుట ఆత్యంతశక్తికా. సంఘమువారు ప్రజలార్యమును బాటింపక నేరల స్వలాభముకొరకు పాటుపడుచుండుటలను కార్యనిర్వాహక సంఘమువై వారిఅధికారము తగ్గెను. ఇందులకు పురపాలక సంఘమువారి పరిపాలన దుర్లక్షపొందినది. కార్యనిర్వాహక కాభిలాష చక్కబరచి పురపాలనా రక్షణలను క్రమముగ నుంచునిమిత్తమై మ్యూనిసిపల్ కమిష

నరు నొకని నిమింపుట ప్రధానము. పురపాలక సంఘము వారు ఆధికవిషయమున ముందుజెనుక లాలోచింపక ప్రస్తుంచుట రెండవలోపము.

మూలధనము వెచ్చనుయ్యెను. అపయుజ్యము లధికమగుచుండెను. ఆదాయముల నభివృద్ధి చేయు ఆధారములు కనబడక పోయెను. పురపాలక సంఘమువారు నూతన కార్యముల నెలకొల్పకై మాట ఆటుండ, పురపాలక సంఘమువారి ప్రస్తుత ఉద్యోగులవైస నుంచుకొని కార్యముల క్రియమున నడపించు శక్తిగూడ లేకపోయెను ఆధికస్థితి నభివృద్ధి చేయు నిమిత్తము ఆస్తిబట్టి పుజలకు పన్ను వేయలేక. ఈపన్నులు సంఘమువారికి ఏటేటవచ్చుచుండును. ఆ కారణమున వాని ఆదాయము హెచ్చుకాగలదు. అధిక నీరసస్థితి, ఉద్యోగులు సామర్థ్యత, ఈ రెండులోపములు దొరతనమువారు సంఘమువారికి స్పష్టికరించిరి. ఈ లోపములు నవరించుటకును ఆస్తినిబట్టి పన్నులు వేయవలసినదనియు, మ్యూనిసిపల్ కమిషనరును ఏర్పాటు చేయవలసినదనియు దొరతనమువారు నూచించిరి. ఈ రెండు పరతులకు సంఘమువారి రాష్ట్రాధినియేనల వారు పురమును పాలింపవచ్చుననికూడ దొరతనమువారు తెలియబరచిరి. కాని సంఘమువారి నీమరతుల కంగీకరించికాదు. సంఘమువారు పురపాలనమును క్రమములో నిర్వహించునలక పోయినయియు, 8 సంవత్సరములవరకు పురపాలకసంఘమును తప్పించితియనియు దొరతనమువారు తీర్మానించిరి.

కాశీ కుట్రకేసు.

ఈనెల 8 వ తేదీని జరిగిన విచారణలో ఆఫ్రావరు డిల్లీనింగు కాశీకు పరిశ్రుచేయబడెను. తనంతటతానే వాట్నా లమిచ్చితినిని యీతమచెప్పెను. దొరతనమువారు నేరములను కనుగొనగలరను గట్టిపన్నుక మితినికలిగెను. తానువోషినని గూడ నీతినికలిగెను. కాశీలోనిబం గాలీలు తిరుగుపాటు చేయ నిర్ణయగ నుండినయియు అందులకువారు సామర్థ్యులనియు శపింద్రలన నీతినికలిగెను తెలియచెప్పెను. ముత్తయిలు బాబునాద్ దల్లయు 27 ఏళ్లువయిచేసిరి.

తనవారే దాక్తురు డి.యల్.బోను గారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. రాష్ట్రవారి ఛాయాపటము నీతమగుర్తించి అతడు కాశీలో తనయింట కొంతకాలము నివసించెనని చెప్పెను. ఒకనాటి రాత్రి ఏదయో ప్రేతము. (వేటుబడిగిన కొద్ది కాలమున రాష్ట్రవారి సాక్షి యింటిని విడచెను. “వేలికడె” అని సాక్షి రాష్ట్రవారి నేరమున క్రిష్టింప సోదాబుట్టి (వేలికడెని యితడు జవాబుచెప్పెను. నేరమును తనయజమానునిపేర నరేంద్రినాద్ బోన అనియు అతడు కలకత్తాలో పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారి కార్యాలయమున ఉద్యోగముచే యుండెననియు సాక్షికి తెలియపరచెను. బోను గారినియూడ స్నేహితులు తరచుగ నుచ్చుచుండిరి. నీరిలో శరీంద్రు ఒకడు. ఇతనిని సాక్షి కొద్దులో గుర్తించెను బోనుతనయింటిని విడచిన యనంతరమున రాజుగారి రాజిగాని దైనను రక్షించుగాక అను మాటలు తలుపునై వాయుబడి యుండుటను సాక్షియచెను. వేజన్సేటు గారియెడట నీతడు శరీంద్రుగ గుర్తించెను గాని అతనిపేరు చెప్పలేదు. తన్నుడుగలేడుగదాయని సాక్షి అతని పేరు వివరింపలేదు.

కొత్త రీతిని అనుసరించి చేయబడినది. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టరు



ఏ స్త్రీలకు తమకెల్లటూకలు సుందరముగా ఉంచుకోవలెనని, రాలిపోవుటయినా తనిన, బహుళా దొరకము నూనెలనువాడకూడదు. ఎందుకనెన వెంట్రుకలకు నేకరణము వల్ల రాలిపోవుచున్నదో అది తెలియనిమాదిరి తయారుచేయుచున్నాడు. ఈసంగతి స్త్రీలు ఆలోచించవలయును. ఈ కామినియానూనె మూలకలనుండి నూతన సంకోధనప్రకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూనె వెంట్రుకలనురాట్న పురుగులను నశింపజేయును. దాని వలన వెంట్రుకలకు రాలక తిరిగి పెరుగుచుండును. ఈనూనె వెంట్రుకలను పట్టుకలె నుర్గుర చేసి మెడకను చల్లగానుంచుచున్నది. ఈనూనె విద్యార్థులకు ఒక పరమావస్థయేయున్నది. ఊరుపేరు తెలియని యెటువంటి పట్టెటూరివానికినూడ కామినియా తెల్లము తెలిసియున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కఁడునులేదు. అది వెంట్రుకలకు విగినగలదునట్టి సునజనుయొక ల్లనివెలుగు కలిగించి కరన్సునకు చలువపుట్టింపి మెడటికి కొత్తసాంపుసూర్తి మిక్కిలి ఇంబయ నూనెనమిక్కిలముగా గొలిగియుండును. ఇదిఅన్నిటికంటె ఎక్కువమగుటంబట్టి మెనుండునందు ఒక బంగారుపతకమును, అలహాబాదు పన్నుపదర్పనమందు ఒకయోగ్యతా పత్రికయు నొసంగియున్నాడు. మఱియు మేముకొరకయే జేలకొలిది యోగ్యతాసాక్ష్యములు మాకు వచ్చుచున్నవి. కామినియా తెల్లముయొక్క నుణుమును పరీక్షించుటకు అరణాస్తాంపు సంపదయెడల ఒకసారికి ఉపయోగింపదగినంతమాత్రముగలఒకయడ్డీ తెల్లము ఇవాళ గా పంపబడును. నెల కిసా 1-కి రూ 1-0-0 మూడుసే కాలము 2-10-0 వి. వి. ఖర్చు జేసి (ప్రతి చిల్లరపు కాణులలో దొరకును.) పోషిపెట్టు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 15కి బొంబాయిసేను, బొంబాయి నునాను ఏజంట్:- ఈనా పురపాలకము నూర్తి రెండ్రి, వై.కా.బి.కొ.గోడ గొలంకడిమూపాడు, చంద్రాన

వివిధ వార్తలు

ఇద్దరు బి.ఎస్.ఎస్. మోహించుట.

సింహళముఖ నిర్దేశి లాకనీ మోహించి, కోడ్ల మీద ఓరింటల్ కాలేజీలోనుండిగా పోలీసువారు పట్టుకొని-వీరిని కోర్టు కేసును నోన్స్ చేసెను- పేజిస్త్రీలు చెరి రెండు రూపాయలను జరిమానా విధించెను-

శ్రీమదురూపిణి దేవులు.

సింధురాష్ట్రమునది కోహి కట్టణములో కలంబోయను నగరము ఒక శ్రీమదురూపిణి- ఒకగా డిజిటల్ కోహి-చేత ఒకటి తెలియక ఆశ్రీమదురూపిణి కోహి కోహి-మేజిస్త్రీలు కొనబడి కమానుము కలిపి పట్టుకొని-కాని కమానుముగా రీ నేరమును పట్టుకొని రెండు సంవత్సరములకు వచ్చిచేసిరి-

ఒక బాధురూప వార్త.

ఇట్లు ముగ్గురుగానికీ రంజన వేసికొని జీవించు అనగడు అలీముఖులకు కలకత్తాలో నివసించుచుండెనుగాని 60 యేడ్ల తల్లియు 20 యేడ్ల భార్యయు, ఒకయేడాది పిల్ల ఆలస్యంగానున్న జైపురములో నుండి, ఇట్లుండ దీనంబు నూడనట్లే గాని యెనలో యిట్లొకరి తల్లి, పిల్లలు చనిపోయిరి. భార్యకు చావువెట్టు లినినను- ఈమె చావు బ్రతుకులతో నయ్యెట్లుకలంబునను- ఈమెకు భార్యను మేడయో, ఎరుచేసికొని ఇంతకును తేలలేదు-

బుక్ల బద్దలమోటి చంపుట.

భరగపాడులో సీతభక్తి నోకవారులను బరిగిచేసి, ఒకటేదీ సాయంకాలము 5-10 నిమిషములకు సోలమ్యును చెన్న పురవాది మార్చిచూచి చంపిపిల్ల కత్తుకొని కోడ్లమీద నడచుచుండగా మార్చిచూచి బాగాకా కనలిమూరలలో సోలమ్యులకు వెనుకనుండిచ్చి నుడువలతో బుర్రమీద నోక పెట్టుచేసెను. ముగిటిపెట్టుతో సోలమ్యు స్వప్రతిసోయి నేల ను-లెక్క కలికరమావంతమునకే దుర్భాగ్యుడగుచు రెండవ సారి ఇంకొక బాధురూపి, ఎక్కడకో పోయెనాడు. సాధు మురదప్పవలయుగానిబుర్ర పగిలిపోయెను. రెండువల నయ్యెట్లుకలంబు తీసికొని వెళ్లిచు నొకప్పుడు ఒక నడిమిమూలలో చని యెను. దైవాదుగమములకు చుట్టిపిల్లలు ప్రమాదమేమియు కలుగలేదు. పోలీసువారు నేరపు కారణములను విచారింపుచున్నారు.

దహనముగనుచున్న శవము.

పోలీసువారు చికింపండి దింపుట.

కోర్కాచాయన కృష్ణభామి బంకాళములో భగీరథ చంద్రివాను, రజనీకాంతము అనువారి యింట నుండెను. ఇట్లుండ నీమ ఒక బాధు వెద్దలంబెట్టుకొనిచుండి ఒక రోజువార ఆగట్టు 1-వతేదీ చని యెను. వెట్టుకలంబు చనిపోయినదని చెప్పిన నేమి ఇబ్బందికలంబునోని, విశేషములవలన చని పోయినదనిచెప్పి కేసును కృష్ణభామకు తీసికొనిపోయి, దహనముచేయించెనా, రజనీకాంతునివిధుల లెనలో నడచున గంగకులకు పోలీసువారికి తెలియజేయగా వారు వచ్చి కాలివారిని కేసును చికింపండిచి నిజమును కప్పిపుచ్చి పాత్రులులేకుండ చేసికొనెనా కనీకాంతు, భగీరథుని చార్జి చేసిరి. మేజిస్త్రీలు వీరికి చెబుయిరికి, ఒక సంవత్సరముకంటకు కలిపిక్షేప నేయగా వీరు కలకత్తావైశాఖ్యవారికి అప్పిలుచేసి కొనిరి. ఇంకను తీర్పుచెప్పలేదు.

దోమలకు ముండు.

పద్మాకాళముఖున, దోమలు విశేషముగ వృద్ధిచూచుచును. ముండుటి గోతులు, ముండు, దోమలకు వెట్టిచేసి చేరు. ఈగోతులు ముండులో నీరు ఇగిరి పోయిన తరువాతకాడ, చరిత్రులములు వచ్చుచునేయుండును. దోమలకు కిరసనాయలు వాసన పడనేడదు. వీరు గాలి గొట్టినవంటి నివి నిజమవు. వచ్చుకాదునానె వెలివాసంగ నుండును. దోమలకు పగలు కండుకమంచపు, పగలేట్లులోపలి భాగమునో అంటిపెట్టుకొని యుండును గా, ఇట్లు చీనకాలు ముగ్గురు వాని లోకలిభాగములకు కిరసనాయలు పూసినవో నివిమాయ మగును. నుడ్డును కిరసనాయలొందుచి, విసిరినవో దోమలపారి పోవును. చుట్టిచేరకుండ కిరసనాయలు రాయబచ్చును. కొండ

రికి దోమలకేసికొని సంకులనుట కిష్టముండదు. ఒకతేళ యెట్లుచున్నను, పొరుగువారు వెట్టికన్నులు బయటకురుండవలసి నయ్యును. ఆస్థుడుదోమలకేట్లు ప్రదేశములకు అనగా ముఖము, చేతులు, నుగ్గురు వానికి కిరసనాయలు, పూసినవో దోమల బాధ నుండదు. చెదపురుగులవలనకాక వీరివాసన గిట్టుదు. కర్మ కిరసనాయలు వాసనగొట్టినవో చెదపురుగులు

దారుల ముగ్గురులము

శ్రీమదురూపిణి దేవులు.

పొంబాయికాళ జీవితార్థమును గాని శ్రీమదురూపిణి దేవులు దొడ్డికి వెట్టుచుండ, క్రిందకు ప్రేమించుచున్న జుట్టుకు నిన్ను ముట్టుకొని దానివలన వీరయంబుకొని శరీరములకు కాలిపోయెను. ఈ తని మొన్న కేరళమున జరిగిన- నైపుణాంకిమెను తీసికొనినా సోమవారము చనిపోయెను- ఈమె మున్ను 30 సంవత్సరములు-

పూరినను ముండు శ్రీమదురూపిణి దేవులు ప్రాచ్యుడగర్ల కూర్చుండి విజయము కడుగుచుండగా, వీర అంటుకొని ఆ వారము చని పోయెను- ఈమె మున్ను 20 సంవత్సరములే-

రామాసాయాచీయను 17 యేడ్ల పిల్లవాడు, మంగళ వారమువారు కాటాళి, జేడినీళ్ళతో జడిచోగా, శరీరము కాలి కండుకలాలలో చనిపోయెను- సాధు మీ పిల్లవాడు అమృతము. మిమలములలో చచ్చుచున్నాడు.

ఒక బాధిత అత్తమాతృ.

మాగిడిసాబాచీయను 14 యేడ్ల గోవాచేతపు కన్య తన సోదరితోపెట్టుకొనిచీరని వచ్చుచుట్టుచునానెను. కండుకలాలకు తీసికొనిపోయిరి. తరువాత ఈమె అక్కడ చనిపోయెను.

కలకత్తాదౌర్జన్యము

మృగ్గురు యువకులు చార్జిచేయబడుట

ఇద్దరిని కోర్టులో హాజరుపెట్టుట

నవంబరు 30-వతేదీని సర్పంచైయ నందుకొని 77-వ గృహమున కోర్టుచూచి, కోర్టుచూపుచుటాను బాంకింగి-

ఈ సందర్భమున మృగ్గురుమట్టుకొనిరి- గానికా కాలి నరణచేతను, ఉపేంద్రకేశోరాయని మంగళవారమునాడు (వెట్టిచేసి మేజిస్త్రీలు తీసికొనిచేట్టు- వీరిద్దరి సోదరులకు- ఈ ఆశుభకాలము క్రింద చార్జి చేసిరి.

నరేంద్రమోహన్ గోష్ఠి చాక్రిమీదకూడ వెట్టిచేసి మోహించినది ఇన సైకోటసి అనుచు గాను మేజిస్త్రీలు గారి తో మునిచేసిరి- నరేంద్ర గోష్ఠి బాధించిచూచి చుండుచేయ బడెను- నాడియాలోనుండెను- అందుకున కోర్టుకు హాజరు కాలేక- ఈసోదరుల దొంగ ఆస్తియు తెలిపినందున, వీరిని తమయొద్ద నుంచుకొనినందున కూడ వీరిని చార్జి చేసిరి-

ముద్దాయి విద్వంసి 20-వతేదీనకు రిమాండులో నుంచి.

ముద్దాయిలు రాజకీయ నేరములు గాన పరిశ్రేయ మొక కాట్టోపెట్టుక వేసివేగకులలో నుంచవలసిదని మేజిస్త్రీలుకు కోర్టు ఇన సైకోటసి ముఖర్జీ గారుచెప్పగా అగ్గమును జయింపు అధికారి మానుకోవలెనే గాని తమ ప్రమేయము కాదని వారు నెలబెట్టిరి. ముద్దాయిలవలనను సా-తేకేంద్రుని మి-చదు.

కాన్స్టేబులు పీల్చికులు

సర్పంచైయ నందుకొని నీటిపల పిస్తోయిలో గొట్టుకొని కాన్స్టేబులుకు క్రిమినోమెనుగ నయచుచు చున్నది.

దెట్టుకలలి చనిపోయిన వంటవానిని గురించి ఈవారములో పంచాయతీ సచారణ జరుగును.

వెద్దాపురము లక్ష్మీవిలాస సమాజము

చతుర్థ వార్షికోత్సవము

వెద్దాపురములోని లక్ష్మీ విలాస సమాజముయొక్క చతుర్థ సంవత్సరార్థము మీసల రివతేదీ ఆనందమునాడు గావనీ ముఖము పోలవరం బయింబాసలను కోర్టుకోట రామచంద్ర వెంకట కృష్ణారావు బి.ఎ. గారు ఆధిపత్యముక్రింద జరిగినది. పట్టణవానులకు ఉద్యోగములును వీర్యము సభకు దను చేసిరి. ఆ గ్రామవాధిపతి కొంతవడి యుపకారముచేసి తనవలె నిట్లు వెంకటకాశ్రీ గారు భక్తినిరుంచి యు దివ్యుడైన లక్ష్మీ గారు ఆంధ్రభాషకు గురించియు దండ్రి ముగ్గురు గాని కాశ్రీ గారు పురాణములనుగురించియును పుష్పనింది ఆ గ్రామ వాధిపతి పుస్తకభాండా గారకు త్వరలో వృద్ధిపొందుట లగిన మార్గములకు కనుపరచుచు, నుదన్యసింది చుగ్గిరాల నూర్పువకాళంపు గారు సమాజవృద్ధిని గురించియు, పుస్తక

ముల వగయరాజుకు సామ్యము సంపాదించు విధమును గురించియు చల్లా నుబ్బారావు బి.ఎ.గారు సంభాషింపుచు గురించియు ప్రసంగించిన తరువాత సభ ముగిసెను. (ఒక విలేఖరుడు.)

మెయ్యి కళాశాల ఆశ్రయ.

అలహాబాదు మెయ్యి కళాశాలలో ఏటేటజరుగు బహు మా ప్రవాససభ ఈయేమను జరిగెను. సర్ ఎల్బికో కాల్యము గా రీతిభక్త్యక్షులుగనుండిరి. బరౌడ, కోట, జహల్ మిరురు, భోంసలాస సంస్థానధీశులు మున్నగు ప్రముఖు లీసభకు వచ్చేసిరి. ముద్దరంగమునకు వెట్టిచేసి విద్యార్థులము ఉపాధ్యాయులము విరమముల తమరిపోవుచో కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు పొందుకొనిరి.

ఈ ముదలయునుండి పంపబడిన నైపులందమున, రాజపుస్తకమునుండి పంపబడిన నైపులమునో ఇంతకాలమును ముద్దరంగమున నిలిచుండిరి. వారి కోర్టువైర్త్యములను, విద్యుత్ కార్యనిర్వహణమునందు వాకనముపరచిన వట్టుదలయు, కను భానునియును. మహారాజా సర్ ప్రతాప్ సింగు గారు 18 నూడులు కందకముల పెంక చేచియుండిరి. అగట్టు కృష్ణములందుటచే ప్రస్తుతము ఇండియాకు వచ్చేసిరి. కార్యాంతరమున నతిత్వరతో ఇంగ్లాండునకు వెళ్లిచున్నారు. బామ్మము, లిక్సీరు, కృష్ణునగు మున్నగు సంస్థానాధిపతులు స్వయముగ సోరి- ఇతరులు ఇతరతరహాలను సహాయ మొనర్చి- ఉద్యోగులు తమ జీతములతో కొంతభాగమును ఏయుద్ధ నిధికో ప్రతినెలము పంపుట శిష్టవారసుకుట ఎంతయు సుఖోపకరణము. ధనసహాయమును ప్రజలు వివిధగా నొనర్చుచున్నారు.

బేరిసాలకుట్రకేసు.

వెంకట కట్టదార్లందగు దండికలపడిన కట్టలు (ముఖములము, విధింపబడిన కిత్తులు క్రొత్త కట్టదార్లను ప్రమాదకరము మార్చుటనుండి తొలగించ నేరకపోవుటయు, కట్టదార్లు తమఉద్యోగముల చాలభాగము నేరకేర్పుటయు, తమ ఆకేయముల ననుసరించి వారొనర్చిన వెట్టులకు రహస్య కృత్యములకు వాటి గంభీరతయు, కాంతియులై వ్యాయ మార్గములందును ప్రజలకు కట్టదార్లొనర్చిన హానియు వెట్టి రాజకీయాల వాదములమార్గములు ముం దోనర్చుచునా ఇంతటితో కావలెనా యీ మున్నగు నంశములను చర్చించుచు న జుండుచు గాని ఆపరాధుల కేసులు బహుగృహిస్తున్నో పరిశీలించుతనని ప్రేరేపించు అంశములను గొట్టి గలవు. కట్టదార్లు చిన్న తనమునకే కట్టదార్లు కేడ్చుచిరి. స్వాతంత్ర్యము బుద్ధి పుట్టితేయు నట్టి పుస్తకములు వారికి చదువనీయుండెను. ఆ కామభవము వీరికి విశేషముగ లేదు. వీరి చెప్పిన నది నమ్ముచుండెడివారు దేశమతములయందు వీరికి భక్తిగలదు. అహంకారము వీరి నైగలదు. ఈ కారణములబట్టి నీమదు సంగతియులకు వీరు ముల పుగ లోనైరి. వీరికి తేట్య సమాజమున ఇన్వెయనుండెను తేళమును విదేశీయులు ఆతికూరముగ పాలించుచుండెనయింబారి వెట్లగొట్టిన కృత్యముగ భగ్యము నడచుచి వీరి మిక్కు పుట్టింపబడెను. కాలికాడే సమతుల్య సభ్యత్వము సబంధముల చదువుచుండి న బాలు నకు, తాను చేచి వోవు సమాజము ప్రి వి త్రి మైన దని యును, దా వానికలలు సద్గుణగర్భులమును తలంపులు జంపక పోవు ఇట్లు కట్టదార్లొనికి రప్పించబడి తన అవికేయత నేరము బంధి పోటులలో పాల్గొనెను. బాలని కొంత పొగుడుటయు అప్పుడప్పుడు ముఖ్యముగ ఉద్యోగముల నొనగుటయు గూడ జరుగుచుండెను. ఇట్టి సంగతిలో బహుమార్గానవ్వదల వాడు నుకూడ తన జీవమును గోలపోవును. సమాజమువారి ప్రిధానములనుందలి బాలురు ఇట్టితెలి నడచింపబడి యుండవలెను. ఇతరు ముఖ్యసాములలో నుండు బాలురుగూడ కొంత అక్కడగ నిట్టితెలి న తిరగితలము. ఈ సమాజమువారి తూర్పు బంకాళమునందంబులకు కాఖలుకలవు. ఈ కాఖ లుట్టికిని కలకత్తాలో సంబంధముకలదు. ఒక్క గిండుని వెట్టి యుండే అధికముల ఆయుధముకరములు కొన నయ్యెను

వీరిబట్టి మాన సంకులు వారు తమ ముద్రేశముల నెప్పిల్లికతో పుచ్చే యు మున్ను స్వప్తము కాగలదు. సమి వారితకే యుల నెరనేర్చి సభ్యమును ఒకమాత్రము అనే యగు బంకాళమును జరిగెట్లు కలకత్తామొక్క. అల్లికూరు బాబు కేసున నిట్టిల కేసుగూ విధింపబడిన కిత్తులగూడ కట్టదార్లు భూపాదితములు కావోయెను. పోలీసుధలులపాలి లింకను పాగిల బతుట కాడ అరాజకకార్యక్రమము ప్రిజను ఇంతేట్లుకా కదులకొను వాడ కానరాదు. ఇట్టిని లో ముద్దులమును ములభిక్షుల విధించుట కావలె ఈ కట్టల సంకేతుల సమయము తెక్లంబో నెను స్వ జడ్జిగా 1 యేడ్లకు 15 సంవత్సరములు తక్కిన సమయము ముద్దులలో ఒక్కొక్కరికి 10 సంవత్సరములు దీర్ఘపాపము వా కిత్తు విధించి

నూజివీడు ట్రస్టు కేసు

ఫిర్యాదీ వాఙ్మూలము

ఫిర్యాదుచేయు సాక్షుల వివరణ.

(మా ప్రత్యేకవిలేఖనం వద్దనుండి)

తెజనాథ డిసెంబరు 9:—తెజనాథ బాబుంటు మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో నేను నూజివీడు ట్రస్టు కేసు 11-40 నిమిషములకు పూర్తికావడము ఫిర్యాదియొక్క వాఙ్మూలమును, కొందరు సాక్షులయొక్క వివరణయు జరిగింది.

ఫిర్యాదీ వాఙ్మూలము.

ఫిర్యాది తన వాఙ్మూలములో నిట్లు తెలియజేసెను:— ప్రస్తుతపు ప్రయ్యూరు రాజాగారి పెండ్లి ఏర్పాటులలో నేను నిజమేనాను. ఈ 70 వేల రూపాయలకు సుబంధించిన మంజూరులో చాలాభాగము కంప్లెయింటు పిటీషనులో నుదహరించినాను. ఈ 70 వేల రూపాయలకు 1911 డిసెంబరు నెలలో కొద్ది అక్షరార్థమున ఇచ్చిన 20 వేల రూపాయలలో 19 వేల రూపాయలను ముద్రాయ వ్యయం తప్పక పోయెను (యవలై వియోగిందుకొన్నట్లు ముఖ్యముగ నుదహరించినాను) ట్రస్టు తాలూకా సామ్యులలో 4 వేల రూపాయలను ముద్రాయ తన సోదరిగద్ద ఉండి వ్యలాభమునకై వియోగించినట్లు కూడ ఉదహరించినాను. ఇదిగాక కొందరు వాక్తరుల తీర్మానమును ట్రస్టు సామ్యులనుండి ఇచ్చి తన వ్యయములను వాక్తరుల తీర్మానమునకును చూపించుచున్నాను. వారు ట్రస్టీకి సంబంధించిన పనులను చేయుటలేదు. ఇంకా ఈలాటికష్టము చాలా కొన్నివిధాన అని వ్యవస్థలు లేనవి. ట్రస్టు సామ్యులకు ప్రయ్యూరు విభాగములో గా ముద్రాయ వ్యాపించిన రకములను; రాజాగారి మౌనముల ప్రధానోపాధ్యాయుడు సర్దుకొని ఇచ్చిన 28-3-15 తేదీని వ్యాపించినాను; పూర్వము, ఎస్టిమేటులకు సంబంధించి 16-10-14 తేదీని కృష్ణాపట్టణం తల్లయ్య ముద్రాయ వ్యాపించినాను తెజనాథగారి నీడల సత్యముకట్టుట శత్రువరమునయును, అందులకై మరణశాసనములో బ్రాయించిన పదివేల సాధ్యమైనంత త్వరలో సంప్రదించి కృష్ణాపట్టణం తల్లయ్యకు 10-5-1914 తేదీని ముద్రాయ వ్యాపించినాను; నెకంబ్రేకు కాలేజీ, మౌనముల కట్టడములకు సంబంధించి రూపాయల 10 వేల వేలకు సంబంధించి కృష్ణాపట్టణం తల్లయ్యకు 10-9-1918 తేదీని గ్రామములోని 171 గోదాదప్ప బాబులకే డిసెంబరు 11-40 వాఙ్మూలము; ప్రధమమున మౌనముల కట్టడములకు గాను కొద్ది అక్షరార్థమున ఇచ్చిన ఇరువదివేల రూపాయలలో 10,000 తమిళములోని నామములను సామ్యులలో ఒకడమ్మిడియెనను అప్పుడెట్లక నలుగురు ఉండినట్లును, తదియ్య సామ్యులూడా కొద్ది అక్షరార్థమున ఇచ్చిన పత్రమున కట్టడములను ప్రారంభించుచు నీలులేదనియు, కట్టడములను అప్పుడప్పుడు చేయుటలను దడనయు, కాబట్టి తమిళము సామ్యుల ఒక్కసారిగా ఉపయోగమున కొరకు కృష్ణాపట్టణం తల్లయ్యకు 17-10-18 తేదీని ముద్రాయ వ్యాపించినాను; మౌనముల కట్టడములకు సంబంధించి గ్యాస్ ఫలదించుటలే రసీదు నిచ్చెదనని 25-10-10 తేదీని ముద్రాయ ప్రయ్యూరు మేజిస్ట్రేటుగారికి వ్రాసిన బాబులకు; 70 వేల రూపాయల కరెన్సీనోట్లను మల్లిఖార్జునరావుగారి ద్వారా పంపించినయు, ఆ సామ్యుల 6 నెలల గడువు మీద ఫిక్స్డ్ పాజిటు గా తన పేరు కడచిన వలయుననియు, యావద్దలకింద రసీదులకు తన పేరుక నీయకలసిన దనియు గుండు 26-7-14 తేదీని కేసులో బ్యాంకు మేజిస్ట్రేటుగారికి ముద్రాయ వ్రాసిన బాబులకు; 70 వేల రూపాయలకు సగము ట్రస్టుకు ప్రయ్యూరుకోర్టులో 8-2-15 తేదీని ముద్రాయ బ్యాంకింగ్ కి వ్రాసిన బాబులకు డెబ్బదివేల రూపాయలను కేజీలో ఉన్నట్లు తనకు పంపించినదిగా కొరకు ముద్రాయ ట్రస్టు 2-15-15 తేదీని రసీదును, బాబులకు; 28-2-15 తేదీని సామ్యులించినదిగాక గద్ద ప్రయ్యూరు ఆసామ్యు ఏలగు తనకు పనులయిన తెలియజేయుచు ముద్రాయ 28-1-15 తేదీని రసీదు బాబులకు; 17-10-15 తేదీని ముద్రాయ కేసులో బ్యాంకు కేసుకు పేర వ్రాసిన బాబులకు చూచినాను.

ఈ డెబ్బదివేల రూపాయల కరెన్సీనోట్ల తాలూకా నెంబర్లను తెలియజేయు రిజిస్టరులో సహా పోషకుల సేవగా నేను రో బ్యాంకు వారికి రెండు పర్యావరణముల సమ్యముల చేయించినాను.

క్రాసుపేరీక్ష నిజపుడలచేయుటకై రిచీమాను గారు కొరెనాను. అంతటితో ఫిర్యాది సాక్ష్యము పూర్తియైనది.

అయ్యుగారి వాఙ్మూలము

రావులమద్దయ ఏ. జి. ప్రభాకరవార అయ్యుగారు తమ వాఙ్మూలములో నిట్లు తెలియజేసినారు. నేను మౌనముల ఇచ్చిన కృష్ణాపట్టణం తల్లయ్యకు పంపించినట్లును, కొంతకాలము విద్యాభ్యాసాధికారికి పేరపరచు అప్రెంటిసుగనంటిని. బిల్లింగు గ్రాంటు కొరకై పంపించు దరఖాస్తులో కూడా ప్లానులు, ఎస్టిమేటులను పంపించినాను. గ్రాంటు కాంక్షనుకు పూర్వము ప్లానులు, ఎస్టిమేటులు అంగీకరించుటదలయును. ప్లానులు, ఎస్టిమేటులు అంగీకరించుటకు పూర్వము ఒక వేళ కట్టడము ప్రారంభించెదల జరూరుగల కావలయును తెలుపవలయును. నూజివీడు మౌనముల అధికారులకు సర్దుకొని నేను ఇచ్చినట్లు గా ఉంటి. నేను నూజివీడు పాతకాలము తనిఖీ చేసితిని. ప్లానులు ఎస్టిమేటులు డి. పి. డబ్ల్యు. వారికి పంపించుచును. వారి యంగీకారముల బడసేపిచ్చుట అంగీకార మియును. కట్టడము పూర్తియై దగ్గి డి. పి. డబ్ల్యు. వారు వ్రాసినతోడనే గ్రాంటు ఇచ్చుటకు ఆవుసరము గా నున్నయెడల కట్టడము పూర్తికాక పూర్వమే కొంతసామ్యు ఇయ్యగలదు.

ప్రతిసంవత్సరము మే నెలకు పూర్వము బిల్లింగు గ్రాంటుదరఖాస్తులను పంపవలయును. మే నెలలో పంపకున్న నుదరఖాస్తు ఆమోదింపబడును. గ్రాంటును కాంక్షతో చేయుటకు కొన్నిచూపములు అవగా రెండు మూడు మాసముల పట్టును. ఇప్పుడు మొత్తములో సగము గ్రాంటు ఇచ్చుచున్నాను. ఇదివరలో మూడవ వంతు ఇచ్చెడివారు. ఈ మూడు రెండు సంవత్సరముల క్రిందట జరిగినది ఇప్పుడు గ్రాంటు కాంక్షతో చేయుచున్న సంగతి నాకు తెలియదు. 6 నెలల క్రిందట నేను పంచన ప్రయ్యూరున్నాను.

సాక్షియొక్క క్రాసు పేరీక్ష జరగలేదు

అదంతి మేజిస్ట్రేటు సాక్ష్యము.

బందరు నోడరీ మేజిస్ట్రేటు చిరుత మోదయ అల్లి సామెలుగారు తమిళం రెండు అఫిడవిట్లను 11-1-15, 25-2-15 తేదీలకు ముద్రాయ వ్యవహరించిట్లు గా చెప్పినారు.

రిజిస్ట్రార్ సాక్ష్యము.

తెజనాథ ను రిజిస్ట్రార్ శ్రీరాములుగారు 11-2-15 తేదీనాడు 69 నెంబర్లకు వెయ్యి రూపాయల ప్రయ్యూరు రసీదులను చూపి రిజిస్ట్రార్ గారి ద్వారా పేర రిజిస్టరు చేసినట్లును, 70 వేల సామి రసీదులు తాను చూడలేదనియు, రసీదు రిజిస్టరు చేయుట బాధ్యత కాదనియు, కొందరు రిజిస్ట్రార్ చేయుచున్నాను తమ సాక్ష్యములో చెప్పిరి.

ఫిర్యాదీ వాఙ్మూలము

ముఖమును యూగాచెల్లించెదనని 22-12-14 తేదీని ముద్రాయ నర్సారావుపేట జమిందారీ గారికి వ్రాసిన బాబులకు; కావలి శంకరావుగారు రెడ్డిగూడెం గ్రామముకు యజమాని 44 వేల రూపాయలకు మద్రాసు బ్యాంకింగ్ గుంటూరు బ్రాంచిమీద ముద్రాయ వ్రాసిన దానిని నర్సారావుపేట జమిందారీ గారికి సంప్రదించుటకై తెలియజేయునట్లును కొరకు 8-8-15 తేదీని బందరు నుంచి ముద్రాయ వ్రాసిన బాబులకు; మల్లిఖార్జునరావుగారి ద్వారా ఆమరుసటిదినమున పంపించు సామ్యులకు వెంటనే ప్రయ్యూరుకోర్టు సేవించిగా కొరకు నర్సారావుపేట జమిందారీ శ్రీరాజా పేరకల లక్ష్మయ్యగారి ద్వారా పేర ముద్రాయ 12-7-15 తేదీని వ్రాసిన బాబులకు; మల్లిఖార్జునరావుగారు తన స్థితిగతులను తెలియజేసి ఒక లక్ష రూపాయలకు అప్పునిచ్చి కొరకు 26-5-14 తేదీని ముద్రాయకి వ్రాసిన బాబులకు; మౌనముల తాలూకా కొన్ని రెంగులను వెట్టిటకు ఆదివార పేట్లలోని బంగారాన్ని కొరకు ఎస్టిమేటు కల్పెక్షనుగారి పేర 25-4-15 తేదీని డిల్లీకుండి వ్రాసిన బాబులకు చూచినాను.

ఈ డెబ్బదివేల రూపాయల కరెన్సీనోట్ల తాలూకా నెంబర్లను తెలియజేయు రిజిస్టరులో సహా పోషకుల సేవగా నేను రో బ్యాంకు వారికి రెండు పర్యావరణముల సమ్యముల చేయించినాను.

క్రాసుపేరీక్ష నిజపుడలచేయుటకై రిచీమాను గారు కొరెనాను. అంతటితో ఫిర్యాది సాక్ష్యము పూర్తియైనది.

అయ్యుగారి వాఙ్మూలము

రావులమద్దయ ఏ. జి. ప్రభాకరవార అయ్యుగారు తమ వాఙ్మూలములో నిట్లు తెలియజేసినారు. నేను మౌనముల ఇచ్చిన కృష్ణాపట్టణం తల్లయ్యకు పంపించినట్లును, కొంతకాలము విద్యాభ్యాసాధికారికి పేరపరచు అప్రెంటిసుగనంటిని. బిల్లింగు గ్రాంటు కొరకై పంపించు దరఖాస్తులో కూడా ప్లానులు, ఎస్టిమేటులను పంపించినాను. గ్రాంటు కాంక్షనుకు పూర్వము ప్లానులు, ఎస్టిమేటులు అంగీకరించుటదలయును. ప్లానులు, ఎస్టిమేటులు అంగీకరించుటకు పూర్వము ఒక వేళ కట్టడము ప్రారంభించెదల జరూరుగల కావలయును తెలుపవలయును. నూజివీడు మౌనముల అధికారులకు సర్దుకొని నేను ఇచ్చినట్లు గా ఉంటి. నేను నూజివీడు పాతకాలము తనిఖీ చేసితిని. ప్లానులు ఎస్టిమేటులు డి. పి. డబ్ల్యు. వారికి పంపించుచును. వారి యంగీకారముల బడసేపిచ్చుట అంగీకార మియును. కట్టడము పూర్తియై దగ్గి డి. పి. డబ్ల్యు. వారు వ్రాసినతోడనే గ్రాంటు ఇచ్చుటకు ఆవుసరము గా నున్నయెడల కట్టడము పూర్తికాక పూర్వమే కొంతసామ్యు ఇయ్యగలదు.

ప్రతిసంవత్సరము మే నెలకు పూర్వము బిల్లింగు గ్రాంటుదరఖాస్తులను పంపవలయును. మే నెలలో పంపకున్న నుదరఖాస్తు ఆమోదింపబడును. గ్రాంటును కాంక్షతో చేయుటకు కొన్నిచూపములు అవగా రెండు మూడు మాసముల పట్టును. ఇప్పుడు మొత్తములో సగము గ్రాంటు ఇచ్చుచున్నాను. ఇదివరలో మూడవ వంతు ఇచ్చెడివారు. ఈ మూడు రెండు సంవత్సరముల క్రిందట జరిగినది ఇప్పుడు గ్రాంటు కాంక్షతో చేయుచున్న సంగతి నాకు తెలియదు. 6 నెలల క్రిందట నేను పంచన ప్రయ్యూరున్నాను.

సాక్షియొక్క క్రాసు పేరీక్ష జరగలేదు

అదంతి మేజిస్ట్రేటు సాక్ష్యము.

బందరు నోడరీ మేజిస్ట్రేటు చిరుత మోదయ అల్లి సామెలుగారు తమిళం రెండు అఫిడవిట్లను 11-1-15, 25-2-15 తేదీలకు ముద్రాయ వ్యవహరించిట్లు గా చెప్పినారు.

రిజిస్ట్రార్ సాక్ష్యము.

తెజనాథ ను రిజిస్ట్రార్ శ్రీరాములుగారు 11-2-15 తేదీనాడు 69 నెంబర్లకు వెయ్యి రూపాయల ప్రయ్యూరు రసీదులను చూపి రిజిస్ట్రార్ గారి ద్వారా పేర రిజిస్టరు చేసినట్లును, 70 వేల సామి రసీదులు తాను చూడలేదనియు, రసీదు రిజిస్టరు చేయుట బాధ్యత కాదనియు, కొందరు రిజిస్ట్రార్ చేయుచున్నాను తమ సాక్ష్యములో చెప్పిరి.

బాబుంటు రిజిస్ట్రార్ సాక్ష్యము.

బందరు బాబుంటు రిజిస్ట్రార్ ఏ కాంతయ్యగారు తమ సాక్ష్యములో నిట్లు చెప్పిరి.—21-2-1915 తేదీనకు తన భారప్పా పేజు మా ఆఫీసులో రిజిస్టరు చేయబడింది నామెలు చూపి మల్లిఖార్జునరావులకు మాడపాటి నేక పేజీల రావుగారు 94 వేల చెల్లించినారు. ప్రయ్యూరు కల్లపు భూములు తంజావూరు పట్టణం వద్ద. ప్రయ్యూరు ను రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసుకు

శ్రీ రాజ ప్రతినిధిగారు

ఉత్తరజీలము కాలవను తెరచుట.

ఈనెల 9 వ తేదీ నూజివీడును ప్రత్యేకపు రైలు బండిలో 85 గడు పంజాబీ (కాసన సభ్యులును మరి కొందరును) కొందరా. గోదోయలును మంగలారు వచ్చిరి. డిల్లీ నుండి ఇండియా వారతమునా కార్యనిర్వాహక సభ్యులు కొందరు కూడ వచ్చిరి. రైల్వే నెట్టు గవర్నరుగారును శ్రీరాజ ప్రతినిధిగారును సిక్కులతో వేలవేల బండ్లలో వచ్చిరి. అవటి కరమొలు దూరమున దర్బారు జనపుటరు జేరా సేయుచుండెడి. వచ్చినవారు మోటారు బండ్ల మీద నచటికి వెళ్లిరి. కాశ్మీరము నుండి నేను శ్రీవారి కామధ్యమును సమర్పించిని. జాతీయ గీతమును బాంకు మేళమువారు వాయిచిరి. రైల్వే నెట్టు గవర్నరుగారు శ్రీవారికి స్వాగత మొసంగిరి. పిమ్మట శ్రీవారిని యున్నెడముతో నడిచివారికి తీసికొని వెళ్లిరి. నేడవూడ కాశ్మీరమున రాజావారు శ్రీవారికి స్వాగత మొసంగిరి శ్రీరాజ మధ్యకాసనను సభిష్టించిరి. కుడితట్టున రైల్వే నెట్టు గవర్నరుగారును నాథుభాగమున మహారాజుగారు నాసీతులైరి. చిఫ్ ఇంజనీరు గారు రిపోర్టును చేచి చిరి. పిమ్మట శ్రీ వారు ప న్యసింపి కామరయదోయలకును కాశ్మీరమునాసోదోయలకును ఒహుమతుల నొసంగిరి. పిమ్మట నున్నెడముతో కాలవలోనికి నీటినివదలుచుండుటకు శ్రీరాజు వెళ్లిరి. లివపుగారు ప్రార్థనముచేసినపిమ్మట శ్రీరాజు బయలుదేరిరిగిరి. కామరయలోనికి నీరు ప్రవహించింది. లావలోరగానీ మేయొదితకళా కాలలో చేయబడియొక చిత్రమును కల్లం యూదు కామరయ మొగనునూడించునట్లు నూటంబైదొరు ఇంజనీరు గారు శ్రీవారికి సమర్పించిరి. పిమ్మట సామదాయక ఛాయాపటము లియ్యబడినది.

శ్రీవారి యుపవాస సారము.

ఈమూడు కాలములలో మొదటిదిగు ఉత్తర చీనాబు కాలవను మెరాలయెద్ద 2 1/2 సువత్సరములకు పూర్వము నేను తెరచితినిగాని ఈపనియంతయును పూర్తియై పిమ్మట జరుగు యున్నెడమునూడ నానుటకునే జరగవలె నేను తలపలేదు. ఈపని పూర్తిచేయుటలో కలిగిన కష్టములను నివారించుటలో మానవదేన బుద్ధి కలిగి చున్న గురూని మహాదాసోద్య చయన బడినపుడు విని గ్రహించగలిగి యున్నాను. జీలమున దిగినది నీరు కాంకియెద్ద దక్షిణ చీనాబునది కాలవల మొగకు కొనిపోబడి లిలిగూరు పరగవా నేయ్యును తుపమానింపబడ నున్నది యాంత్రీకుల ప్రజ్ఞ ఎంతవరకు విస్తరించినో మనము దీనినిబట్టి గ్రహించవచ్చును. ఈ కార్యమును పూర్తిచేయుటకు పాటుపడిన యుద్యోగుల పేరులను వార్త గారు వివరించిరి. నేను మహాపూర్వముగ వారికందరికిని వందపదులను చేయుచున్నాను. వారందరును పరీశంసరీయులే అయినను ఈకాలువల విధానమును మొదట నాలోచించిన సర్జనులు తెంపెరు గారును 5 సంవత్సరములు చిఫ్ ఇంజనీరుగా ఈపనిమాదిక ముల్లే గారును 10 సంవత్సరములకుండి వెస్కెనోవాలతో నీపనిని చేయించిన క ర్యె ను గారు ను పరీ త్యేక ప్రశంస కర్తవ్యులు. నేను పర్యెను గారిచటికి రాగలిగినందులకు నాకు చాల సంతోషముగా నున్నది. నా మిత్రులగు కాశ్మీర మహారాజాగారు నేటిచటికి విచ్చేరిరి. వారు మొదటి కాల్య క్రిందకున్న 19 మైళ్ల పాటుగల భూమిచ్చి ఇది మొదటి ప్రయత్నము. ఈమూడు నెలల నీటినిపూడ ఏడు కాల్యలకు సమముగా పండి వెట్టికగాని క్యరసామపు పనులు చక్కగా నెరవేరెత్తి. ఈ కాల్యలవలన తన పనులవలన భూమిలో కొంత ఎడారుడగులగు భూస్థితియును క్యరసామ పాటల స్థితియును భిన్నముగా నున్నది. మొత్తముమీద క్యరసామ పాటలలో పరమరమును క్యరసామ పాటలకును ప్రభుత్వోద్యోగులకును అయికమత్తముండిగా? ఫలకముగా పరిజరుగ నేరదు. ఈ భారమును వహించిన యుద్యోగులు తమవిధిని చక్కగా నిర్వర్తింతుని సాకు సమ్యకములను. ఈ కాల్యలవలన అయిత్వర్యాభివృద్ధి కలుగుటయే గాక క్యరసామ పాటలకును ప్రభుత్వోద్యోగులకును నేను మాభావముధికమునుననిగూడ నేను తలపంచెదను. క్యరసామ పాటలలో మూడుదేశముల సమసరించి

మామలులోనున్నది. సార్వీల సాకార్యములు మా ఆఫీసులో రిజిస్టరు చేయబడినవి. మా ఆఫీసులో ఇది ఎంతకు రిజిస్టరు చేయబడినో నేను ఎంగు. ఎక్కడ గనుము చెల్లించిన మా ఆఫీసులో రిజిస్టరు చేయబడినవి. రేపు కూడ వివరణ జరుగును.

తురుష్క రాజ్యము

ఆంతరింగిక పరిస్థితులు.

సభాపాద్రీను రాకుమారుడు కిచనరు ప్రభునకు వ్రాసిన జాబు.

కిచనరు ప్రభుత్వ ఇటీవల ప్రభుత్వ సభలో తురుష్కల సమరవిధానములను గురించి చేసిన ప్రసంగమును పునరుద్ధరించు కొని ఏభేష్యంగమునండి సభాపాద్రీను రాజుమారు డిల్లు వారికి వ్రాయుచున్నాడు.

మహాప్రభూ!

ఇటీవల మీరు ప్రభుత్వ సభలో గావించిన ప్రసంగ మును గురించి వచ్చిన తంత్రవార్తలలో ఈ క్రింది వాక్య ముదహరింపబడినది. "తురుష్కల యొక్క సంగ్రామ ధర్మము వారియొక్క పాద్యాయులగు జర్మనుల దుష్ట పద్ధతులకంటె నెన్ని యెక్కువ నుంచింది యొప్పుకొనుట వ్యాయము." ఈ వాక్యార్థము మీ సహజోదార్యమును తెలియజేయుచున్నది. నేను, నాకు మువ్వగు ఆట్టోమను లిబరల్ ఆఫీస్ జన ను కత్తు దారులు నే ఏక ద్వా క్య మునకు మా హృదయ పూర్వక కృతజ్ఞతను తెలియజేయుచున్నాము. రాజభక్తి యంత్రులయొక్క నిరంకుశాధికారము పాలయిన తురుష్క ప్రజల విషయమై యిప్పుడు ప్రమాంక్షలు మనముల నంతురించుచుండు సానుభూతి సాదరములు క్రమ క్రమముగా బలపడగలవని నమ్ముచున్నాము. వైకి మాత్రము మా ప్రజలు మీ కడుగుగ బోయచున్నారే కాని నిజముచేత మీరును మీ మిత్రులందలియును ఏ యాదర్శ ప్రాప్తికొను పోయచున్నారో ఆయాదర్శ విజయార్థమే మా ప్రజలు లోలోపల కుంచుచున్నారు.

నే నిటీవల తురుష్క నుల్లూరుగారి కొకతంతువార్తను బంపి యున్నాను. అందులో యుద్ధాంధమున విద్యాయుతులగు తురుష్క హృదయముల నాటుకొనిన ఈ మాదర్శకాంక్షనే తోర్చుచు, నుల్లూరుగారియొక్కయు వారి యమాత్య వర్తనయొక్కయు దిగ్భూతిత్వమున నీ క్రింది విషయములను దెల్పుచుండిరి. "మిత్రులందలివారి యాదర్శము అంతయుమై

ఇకనుండు వ్యవసాయమునకు తీసుకొని రావడము భూములలో నవీకరణములను లభించుచుండునని నేను నమ్మినను. ఈ ప్రాంతములలోనున్న గయ్యభూములను దొరతనమువారు రైతుల కియ్యవలసియున్నది. మొత్తము విస్తీర్ణములో రెండు భూమి మాత్రమే ఏలయేయబడును. తక్కిన భూమియంతయును తగిన వారికి నులభములగు పరితులమీద కాంక్షియ్యబడును.

వ్యవసాయభివృద్ధికి సహకరణములను లభించుటకును గుర్రముల మందలను పెంచుటకును ఏలగలనీక భూములకు ప్రతిఫలము మరల కొరకుండునట్లును దొరతనమువారి భూములను ఇయ్యదలిచిరి. నిన్ను బాతుల వారును ఆపరాధుల బాతుల వారును మంచి నీతికి రాగలుగుటకు వారికి సయినకులుగాను అపరాధాశ్లేషముగాను నేరచేసిన వారికి ఈ భూముల నియ్యదలచిరి. తొరతనముగ భూస్వాములుగా నున్నట్లు ఈ భగవదాతు వచ్చినను లాభము పొందజాలకపోయి విభాగములవలన జీవితము గడువని నీటిలో నున్నట్లు వారు కొందరు గలరు. కొంతకాలమునుండి వారు బీదనీతికి వచ్చుచున్నారు. వారి రాజభక్తి సాహసములు బాగుగా ప్రకటితమై విగానవానికి కొంతభూమి నియ్యదలచితిమి.

నేనిప్పుడు చెప్పినమాటల వలన ఉపకారమును ఉచిత నేను చేసినవారికి దొరతనము వారు సహాయము చేయుటలో కనుదీయరని తీవ్ర విమర్శకులు గూడ నమ్ముచున్నను. సంభాషించు తరిగిన తొందరలో వ్యవసాయదారులు చాలా క్లాసులగు నగు మెలగిరి విదేశపుటాందోళనల దుర్బోధనలను వివరించుటలో ఆయుధములు లగు ద్రోహులను ప్రాణములను తెగించి పట్టుకొనుటలోను రణరంగమునకు పంపుటకు నైతికుల నమ్ముటలోను వీరు చాల సహాయముచేసిరి. కాననే నేను వారికి సహాయము చేయగోరుచున్నాను. ఈ మహాముఖ్యతను దేశమున సుఖార్థమొనరించి బీదసాదలకు సంతృప్తి కలిగించుగాక, ఎట్టి శూరత్వమున కీతెగవారు వాసికెక్కి యున్నారో అయ్యది కాశ్యతముగ నీ సంఘమున నిలయుగాక వీరు విజ్ఞానభువై ఉత్తమమార్గానులై వింగితిక వైతికాభివృద్ధి బడయుదురు గాక యని నేను దైవమును ప్రార్థించుచున్నాను.

నని. అట్టివారిపై పోరాడుచున్నాము. జర్మనుల యాదర్శము లెంతయుమై నవియు చెప్పకయే తెలియుచున్నది. కావున నెట్టియుప్పు వాటిలిసను సరియే కాని, దుష్టదర్శ మెహితులగు జర్మనులు మన పక్షమువారైనను వీరే యోధిరాయి సభ్య పరాయణులగు మిత్రులందలివారే విషయులు కావలయునని తురుష్క జాతీయు లందఱును కృత నిశ్చయమై యున్నారు. వ్యాయోక బద్ధములగు హక్కులను నిరసించు మృగ ప్రాయములను నణగజారుట గౌరవపథ్యములగు మాకు విధియై యున్నది. కావున మమ్ములకు ఆరెప్పు చేసినను సరియే, మమ్ములను బాధ పెట్టినను సరియే, మాబుట్టులను గొట్టి నేసినను సరియే, కాని యూరపు ఖండహితార్థము కొఱవను స్వభావముగౌన స్వాతంత్ర్యముల కొఱవను పాటుపడుచుండు తురుష్కదేశ భక్తులగు మేము అస్పృశ్యులములను వీడజాలము." అంగ్లేయుల సాంఘికవైతి కాచారములు భగవదాత్మ్యములని తురుష్కసంస్కృతలగు మేము చాలకాలమునుండి మాసోదకులకు తెలియజెప్పము, అంగ్లేయులతోడి మయిత్రిని నుద్బోధించుచున్నాము. వైసదహరింపబడిన మీ వాక్యములను నుద్ధరించుచుండు భావముగూడ నెట్టిదియేయని గ్రహించుటకు మాకెంతయు సంతోషముగానున్నది. దీనివలన మీదేశముగూడ క్లాపూపాత్రులగుచున్నది. కాన్ స్టాంటినోపిలు నగరమును పశ్చాత్య ప్రపంచుల తురుష్కదేశ స్వాధీనములోనే యుంచుటనుంచిని యొమ్మదేశీయులు కొందఱు చేసిన సలహాగూడ ఈ ముదాదబుద్ధి నే వ్యక్తపరుచుచున్నది. మఱియు మిత్రులందలివారు ఇంతవరకును వాదించుచుండు అంతర్జాతీయతత్వమునకుగూడ నీ సలహావిషయ మగుచున్నది.

ఈ సందర్భములో నే నిదివరకొకటి చెప్పినమాటలనే తిరిగిచెప్ప కొరుచున్నాను. మా ప్రయత్నము లెంతవృద్ధియై లెనక, వానినిసప్పుడు మిత్రులందలివారు తగిరిరిని పురస్కరించుకొనియుండినను, మూడుసంవత్సరముల క్రితము యూరియెన్సుకీ దేశము అమాత్యవర్తనమున తొలగినపుడు అశ్వా యముగా సావించిన గర్భ మెంటును మీరపుడు నిరాకరించి యుండినను, ప్రస్తుతరాజ్యాపహర్తలు ఇంతవరకు చెలరేగి తమ యధికారమును నిట్లు చలాయించుటకు యుండి యుండునని అట్లుచేసినవో అంగ్లేయులకును వారిమిత్రులకును హితులగు అమాత్యవర్తన చేపూరియుండును. ఉదాహరణ సంగ్రహణాభిమానులగు ఆస్ట్రేలియన్లవారు అధికార యంత్రులు ఆట్టోమను సామ్రాజ్యవ్యక్తిత్వమును నిలిపి అంగ్లేయుమిత్రులందలికిని బాల్కన్ రాష్ట్రములకును గూడ హితవును కేటాన్చి యుండురు.

అట్టిస్థితిగతులే కలిగియుండినవో, సర్వయోవారితై యుద్ధపు తలంపు ఆస్త్రియా వారికెన్నటికిని నుండదుండెడిది. ఒకవో సర్వయోధు యుద్ధము అనవరమైనను ఇట్లుతీరలేగాక సన్నిహిత దేశములన్నియు సర్వయోధు సాహాయ్యపడియుండును. ఇట్లు తూర్పు పశ్చిమములు రెండును ఏకమైనవో జర్మనీవారి యురలోని కత్తి యొలలోనె యుండగనే వారి బలశౌర్యములు ఈపాటికి నడుగంటుండునా? ఇట్టి కట్టుదిట్టములతోగూడ మాకు యుద్ధము తప్పక పోయినవో, యుద్ధముచేసినను మా మిత్రులగు మీతో పాటు భుజమిచ్చిపోరాడిమా యాంతరింగిక సానుభూతివ్యక్తపరచి మీరును సంతోష పెట్టియుండుముకదా! కాని గుర దృష్టకళంబుగనాడు తలయెత్తిన "యునియను అండ్ ప్రోగ్రెసు" కక్షి దారులు జర్మనుల అధికారములచే ప్రోత్సహింపబడుటయే గాక, చెప్పెచింత గొల్పునేమో గాని, "ఆంపెంటి" పృథువులుగూడ ఆక్షి దారులను ప్రోత్సహించి, మాజ్యస్థాతంత్ర్యమిదియేగా మిత్రులందలి మైత్రినినిభిలషించిన మమ్ములను నుజేత్తు చేసివారు.

పోనిండు, ఏకాగ్రముల చేతనైన నేమి పుస్తకసంగ్రామమును వారింపలేకపోతిమి. అయినను, ముందుకైనను జాగ్రత్తపడుట మంచిది ఈ ప్రార్థితములందు స్థిరకాంతిని నెలకొల్పటముననినవో ప్రబలమర్పల రాజ్యసమీకరణ వ్యాయమును సమగ్రముగా సాటింపవలయును. ఈ వ్యాయస్థానార్థము సంస్కృతీకర్తులమైనను నిలబెట్టుట యావశ్యకమై యున్నది. ఇతియే కాని, తురుష్కమును భేదించి వారివారియొక్క దీర్ఘకొని విచ్చిన్న మొనర్చినవో, మనివ్యవహారములు సంధికావ్యముండుచుండును. దీనివలన కలుగు ఆరాజకములవలనను, అంతర్జాతీయతత్వములవలనను మొదటివాల్యను యుద్ధపర్యవసానముగ వాటిలిసముప్పులే యిప్పుడును వాటిలగలవు.

పుస్తకసంగ్రామారంభమున మాకు రుహ్మలకు చిరకాలమిత్రులగు మీ ప్రభుత్వమువారు "మేముజేయు యుద్ధము తురుష్క ప్రభుత్వమువైస గాని తురుష్క ప్రజల పయనగాను" అని నుడివిసమాటలు, తురుష్క మహానీయుల కృతజ్ఞతను బడసినవి.

ఇప్పుడిప్పుడు తలస్థరాజ్యములకును మిత్రులందలికిని జనుచున్న ఆస్త్రియ సందేశములలో తురుష్క రాజ్య విభామొకవరకు గా తలంపబడుచున్నది. "యునియను" కక్షి దారుల చేతులలోనుండియు, జర్మనుల చేతులలోనుండియు తురుష్కమును విడిచించి రక్షించునని పాటుపడుచుండు ఆట్టోమను దేశభాంధవులకు ఆస్థి దారులకు ఈ విభాగవృత్త హృదయ కంటకముగ నున్నది. ఈ విషయమై ఆస్త్రియయు చాలమంది నన్ను అడిగినారు. కాని మిత్రులందలి హితార్థమున గోరుకట్టి నేనే ఈ ప్రశ్నలకు సంతృప్తికరముగ జవాబును దేసినీయలేకపోయినాను. ధర్మ సంరక్షణార్థము తురుష్కములో పాటుపడుచుండు వారి కిట్టి యసంధ్యములయ్యట సంతాకరము. మనలోటుపాట్లను అవలోచనములను కనిపెట్టి "యునియను అండ్ ప్రోగ్రెసు" కక్షి దారులు, జర్మనులును సానబలయుతులగుచున్నారు. దీనివలన పుస్తకమున మనకును మనమిత్రులకునే గాక, మమ్ములగూడ మనకు నష్టకారణమగు నేమో యని భయపడుచున్నాను. బ్రిటిషు గర్భ మెంటువారికిని మా "లిబరల్ ట్రిక్" కక్షి దారులకును ఏకీభావముకలిగి, యిరువురుకులసి ఏక కార్యవధంబును నిర్ణయించుకొనియుండినవో, ఈపాటి కళ్ళుచే కాన్ స్టాంటినోపిలులోని అధికారస్థాములు మారకుండురా! అట్లు కాన్ స్టాంటినోపిలులో అధికారస్థాములై మారుముండినవో, బాల్కనులను లన్నియు పూర్తిగ ప్రాభువనములయి యుండునుకదా! సకల మానకటియొక్క హితార్థమును మిత్రులందలివారి విజయమున నెఱివిజేయున్నది. మిత్రులందలి విజయముతో మాలిబరల్ కక్షి దారుల విజయము వికృతమై యున్నది కావున లోకహితార్థములు యికముందైనను మనయిరువురును సమానాభిప్రాయ మేర్పడుచుగాకమని కోరుచున్నాను.

ఆస్త్రియయు విషయమై తమను వాద్యింపసాదరవచనములకు నుజేయుకమాన సమస్యకు లొంగించు సఖ పాద్రీను.

ఏభేష్య, 28, నవంబరు, 1915

బొంబాయి శాసననిర్మాణ సభ. శాసననిర్మాణసభవారు ఈనెల 9 క లేచి సమావేశమైరి. దేశభాష పాఠశాలలో అంగ్లేయభాషను నేర్పించ దొరతనమువారు మార్గదర్శకులు కాకలెనను గొ. ఉపాధిని గాని తీర్మాన మంగీకరింపబడినది. దేశీయవైద్యము చేయునట్లు వైద్యులకు అట్టివైద్యము నడిపించు వైద్యశాలలో వైద్యులదొడ్డుగలగ నుండ ననుమతించుటలు 1912 సంవత్సరము బొంబాయి వైద్యశాసమున సవరింపబడినదను తీర్మానమును గో. కామట్ గారు పరచించిరి. ఈ తీర్మానమునై బలమగుచున్న ప్రారంభమైనది. సర్వసజరణ లనున్నగారి తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ వాదించిరి. ఆయుర్యవైద్యము తాలూకులోపముల నన్నిటియు వివరించుచు పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రియయొక్క లాభముల పేరు వింకి చేసిరి. ఆయుర్యవైద్యము నుమా 2000 సంవత్సరముల నుండి వచ్చుచున్నది. గాని ఈవైద్యము అభివృద్ధికొందలేదు. ఆయుర్య వైద్యశాస్త్రియను బోధించు విధానమున కనుగొనుటకై పరిధికృతమ దీసుకొనుచుండిరి. బొంబాయి గాని పాఠశాలలో కొన్ని పర్యాయుల నొర్పినగాని అది శాస్త్రబోధకమున కర్హముకాదు. బహుదాగోహద నిట్టి ప్రతిష్ఠాపనుకలదు. ఈ పాఠశాలయొక్క సుఖముల వీని వివరించి పాశ్చాత్య వైద్యశాసముల వీరు విపులముగ తెలియబరచిరి. తదనంతరమున తీర్మాన విషయమున తమయభిప్రాయముల మదికొందరు సభ్యులు తెల్లడించిరి. తీర్మానము నంగీకరింప దొరతనమువారు సన్నద్ధులై యుండిరిని దొరతనమువారికక్షియును వెపర్తుగాదు కలికిరి. తీర్మానమునై వోట్లుతీసికొను సవరణను శ్రీ గర్భురు గా రొక చిన్ని పుసంగ మొనరిం. ఆయుర్యవైద్యమున దేశీయులు వెల్లడించిన ఆభియము వీరు సభ్యుల కెఱిపించిరి. తీర్మాన మంగీకరింపబడినది. వైద్యశాసమున సవరణ చేయబడినది.

మెకానికల్ ఇంజనీయరు కావలెను

కళాశాలయందు మెకానికల్ ఇంజనీయరుంగు నేర్పుటకును, నర్కుమాఫ్ కనులను జూచుటకును ఒక మెకానికల్ ఇంజనీయరు కావలెను. తమయొక్క యోగ్యతలను తెలియపర్చుచు ప్రికాసి పాలకు ధరఖాస్తులు పంపవలెను. ఆంధ్రజాతీయకళాశాల, మచిలీపట్నం.

| | | |
|---|-------------|--|
| విషయము క్రమశీక. | | |
| కొత్త బులులు | 2 | |
| వివిధ వార్తలు | 3 | |
| మాజీను ప్రస్తుతేను, శ్రీరాజు పతివిధి గారు | 4 | |
| శుగుమ్మ రాజ్యము | 5 | |
| ప్రధాన వ్యాసము | | |
| బొంబాయి శాసన నిర్మాణసభ | 6 | |
| బిటుస్, స్థానిక వార్తలు | 7 | |
| విరోధా మహాసంగ్రహము | | |
| నిరక్షతంత్రీ వార్తలు | 8-9 | |
| ఇంగ్లీషు తంత్రీ వార్తలు. | 10-11-12-13 | |
| నాబులు | 14 | |
| రానుచంద్రపురం ముస్లిములొత్తు | 15 | |

శ్రీ ధన్వంతరి

1915-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 10-వ తేది
శుక్రవారము.

బొంబయి శాసన నిర్మాణసభ

నిన్న నేను బొంబాయిలో సమావేశమయిన రాష్ట్రశాసన నిర్మాణసభ యొకవిధముగా ప్రాంతవర్గామిలోని ఇతరశాసన నిర్మాణసభ సమావేశములకు బుద్ధిగరపునది యయి యున్నది. ముఖ్యముగా మనరాజధాని యీ సభాఫలములను గమనింపదగి యున్నది. ఇటీవల మారాజధానిలో జరిగిన శాసననిర్మాణ సభా సమావేశమున గురించి వ్రాయునప్పుడు అనధికారులకు బట్టిన గతి వివిరముగా దెలియవరచితిమి. ప్రభుత్వము వారి ప్రతినిధు లెంతగట్టిగా తమమతము సాగవలెనని పోరాడు చుండునదియు సూచితిమి. ప్రాతీకాలపు ప్రోత్సాహకరత్వము దృఢతరముగా మన అధికారసభ్యుల నావరించి యున్నదని తేటపరచితిమి. బొంబాయిలో సంపూర్ణముగా నవీనపరిస్థితులుకానవచ్చుచున్నవి. అనధికార సభ్యులు తెచ్చిన తీర్మానములలో మూడువిధముల మూల సూత్రములను వెకలించు మూడు తీర్మానములు కలవు. అందులో మేము మొదట పేర్కొనదగినది ఇక్కుడుదేశమునంతయు కలవరపరచియుండుస్వదేశీ వైద్యకర్థులకు సంబంధించినది. బొంబాయి రాజధానిలో మనరాజధానిలోకంటె ముందే మెడికలు రిజిస్ట్రేషను శాసనమేర్పడినది. ఆవిధమున బొంబాయి మనకు మార్గదర్శకము కాగా శాసనమును విపరీతోపయోగమునకు బెట్టుటలో వైద్యపరిషత్తువర్షదీ పర్షడక ముందే మనరాజధాని త్రోవచూపునదైనది. ఇచ్చట డాక్టరు కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారికి కలిగిన యన్యాయమునకు దరువాత బొంబాయిరాజధానిలో ఆయుర్వేదప్రతిష్ఠాపనలతో సంబంధము కలవానికి కష్టములు కలిగినవి. ఎత్తైనను బొంబాయిరాజధాని వారు కార్యపరులు. చురుకు తగిలీతగులక మును పే ప్రతీకార మొక్కనిమేషమున చేసికొన ప్రయత్నించినారు. మెడికలు రెజిస్ట్రేషను ఆక్టులో పదునొకొండవ నిబంధన మన ఆక్టులోని నాలుగవ నిబంధనలోని రెండవ భాగమునకు పోలిక కలది యొకటి కలదు. మన నిబంధనా భాగమును నికింద నిచ్చుచున్నారము.

“వైష్ణవసార మిచ్చే చందాలో కేవలధారముగా గల్గి
నవి వాస్తవ్య అస్పృత్యాశేమి, అనైలముత్యాశేమి, ఇస్ఫరశ్శీరి
త్యాశేమి, ఉన్నంసరిత్యాశేమి, త్రయింశశ్శక్ అస్పృత్యాశేమి

నేమి, జేనిలాన, ఫిజిషనుగాగాని, సర్జనుగాగాని, ఇతర మేడికలు ఆఫీసుకుగాగాని లేదా హెల్తు మేడికలు ఆఫీసుకుగా, నో-డాక్టర్ల ముందుటకు, రిజిస్ట్రేషన్ వైద్యవృత్తిదారుకు కాక తక్కిన ఎవరును ఆలోచనకభ్యంతరం గూడిన గవర్నరు గారి ఆదేశ్యకపు కాంక్షనతోతప్ప, అర్హుడు కాకూడదు.”

బొంబయి ఆక్టులో రిజిస్టరు కానినానికి నర్సరీనిచ్చుటకు ఆలోచననభ్యంతరం గూడిన గవర్నరు గారి కైనను సధికార మియ్యటానికి యుండలేదు. ఈ స్వల్పభేదముతో రెండు నిబంధనలును రిజిస్టరు కాకపోయిన పాశ్చాత్య వైద్యునికి గూడ అధికార స్థానములను నిషేధించు నేర్పడినవి యనుట స్పష్టము. ఈ రెంటును ఎచ్చటను ఇతర వైద్యవృత్తి తులనానికి సంబంధించిన ప్రశంసయే లేదు. కావున ఇతర వైద్య వృత్తితులకును ప్రభుత్వము వారికిని లోకలుబోధులకు సంబంధ ముండరాదను మూలా భిప్రాయముననే ఈ నిబంధనలు చేయబడినవి. ఈ మూలాభిప్రాయము మన రాజధానిలో కృష్ణస్వామయ్యగారి విషయమున చక్కగా వ్యక్తమయినది. దీనిని సకాలమున ఛేదించి వైచుటకు బొంబయి శాసననిర్మాణసభలో గా! కామత్తుగారు తీర్మానమును దెచ్చి ప్రభుత్వముచేరు అచ్చటి ఆక్టులోని 11-వ నిబంధనను సవరింప గోరిరి. “హైందవపద్ధతుల ననుసరించి వైద్యము ననుపబడు ప్రతిష్ఠాపనలలో అవి మ్యునిసిపాలిటీలకు చెందిన వైనను లోకలుబండునకు జేరినవైనను ప్రభుత్వము వారి యనుమతికి లోబడి హైందవపద్ధతుల ననుసరించి వైద్యముచేయు వైద్యులు వైద్యాధికారులుగా నుండవచ్చును.” అనునదియే యీసవరణ. ఇందులో కల యర్థమును గ్రహింపవలెను. హైందవ పద్ధతి వైద్యాలయములను మ్యునిసిపాలిటీలును లోకలుబండువారును స్థాపించి పరిపాలింపవచ్చును. దానిని నడుపుటకు మ్యునిసిపాలిటీవారు గాని లోకలుబండువారు గాని హైందవ పద్ధతుల ననుసరించి వైద్యముచేయు వైద్యుని నియమింపవచ్చును. ఇతడు రిజిస్టరయినవాడై యుండిన నుండవచ్చును. రిజిస్టరు కానివాడైనను కావచ్చును. ఒకవేళ రిజిస్టరయి హైందవ పద్ధతిప్రకారము వైద్యముచేయుచు నున్నవానిని అతడు తన పాశ్చాత్య పద్ధతిని వైద్యము ప్రత్యేకము చేసికొనుచున్నను మ్యునిసిపాలిటీవారు ప్రథమాధికారిగా నియోగించి రెండవ మూడవవారిని సామాన్య లగు రిజిస్టరుకాని మన వైద్యులను నియమించినను నియమింప వచ్చును. ఇట్టి పరిస్థితు లొదవు నప్పుడు మా వైద్య పరిషత్తువారు ‘కవరింగు’న కేమి నవీనస్వాభ్యాసము చేయుదురో చూడవలసి యున్నాము. ప్రభుత్వమువారి యనుమతి కావలె ననుషరత్తు ఉన్నంత మాత్రమున, వారెట్లము పలుకవచ్చునేమో యను శంక యున్నంతమాత్రమున, మూలాభిప్రాయమునకు నష్టము రాదు. ఈ తీర్మానము సంగీకరించుటలో బొంబయి ప్రభుత్వమువారు హైందవపద్ధతు లున్నవనియు వానికి సహాయము చేయదగిన దనియు అందులో పని చేయువారల కకారసము కలుగరాదనియు సంగీకరించిన వారయినారు. బొంబయి సర్జను జనరలు గారు ఈ తీర్మానమునకు నెమరొడ్డుచు ఎంతో దూరము ఆయుర్వేద వైద్యము వైద్యమే కాదని నిరూపింప జూచుటయు సర్జను జనరలుగారిని ప్రోత్సహించి బొంబయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక

సభ్యులు గా॥ పెప్పర్డుగారు తీర్మానము సంగీరించి
చుటయు ఆ ప్రభుత్వపు జనహితత్వమును బ్రక
టించుచున్నది. రెండువేల యేడ్లకింది పద్ధతి
ఆయుర్వేదమనియు నది యభివృద్ధియే కా లేదనియు
ఆ పద్ధతిని సక్రమముగా నేర్పుట యెట్లా యని
యాలోచించి యాలోచించి తమకు దారి కాన్పించ
లేదనియు మున్నగు నెన్నిమాటలు సగ్గను జనరలు
గారు చెప్పినను సాగలేదు. అచ్చటి ఫలమే మన
రాజధానిలో ప్రతిబంబితము కాగల దేని కృష్ణ
స్వామయ్యగారికి నన్యాయము చేయుటలో మన
వైద్యపరిషత్తు కండితులు పెట్టుకొనిన యాశ
లన్నియును నచిరకాలమున భగ్నము కాగలవు.
'కవరింగు'నకు ప్రస్తుతము పట్టియందు చిత్రావస్థ
తోగి పోగలదు. హైందవ పద్ధతులకు విజయము
సమకూర గలదు. పెట్టుకు ప్రభువుగా రీవిష
యమున నేమిచేయుచురో యెదురు చూచుచున్నా
ము. బొంబయి శాసనసభలో నా మో
దింపబడిన రెండవ ముఖ్య తీర్మానము
మన పరిశ్రమలకు సంబంధించినది. బొంబయి
ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమాభివృద్ధి నిషయమున
సలహా ఇచ్చుటకు అధికారానధికార సంఘము
నేర్పరచినారని ఇదివర కొకపర్యాయము వ్రాసి
తిమి. అంతకంటెను ముఖ్యతర మూలబీజము గా॥
గోడ్బలేగారి తీర్మానముచే నైవబడినది. కనరా
జిల్లాలో కాశిమునకు గానలసిన గుజ్జుపరిశ్రమ
ప్రజా ప్రయత్నమున నడుపబడవలసిన దనియు
అనసర మగునెడల ప్రథమావస్థలో క్రభుత్వము
వారు రైల్వేలకు నిచ్చివరికిని వడ్డీగేరంటి యియ్య
వలసినదనియు కోరిరి. ఈ తీర్మానమును ప్రభుత్వము
వారు సంగీరించినారు. అలాగ నింతకాలముగా
హైదరాబాదు యంతటితోగూడ మేమును నేవిష
యమున నిరంతరము మొరపెట్టు చుంటిమో ఆపరి
శ్రామిక సారక్షణ విషయమున ప్రాథమికపద్ధతికి
బొంబయి ప్రభుత్వమువారు సంగీరించినారు రనుట
స్పష్టము. గేరంటిపద్ధతి సంతక్షణపద్ధతులలో సామ్య
తనుమైనదే యెవను సారక్షణపద్ధతి మాత్రము నిజ
ము. అనిర్బంధ వ్యాపారదేవతకు సరిపడనిదియు నై
యున్నది ఈదేవతభారము ఈమాత్రమైనను హైం
దవభూమికి తగ్గిపోవుట మిక్కిలి యానందింపదగిన
విషయము. క్రమముగా తగిన సంతక్షణ కొంతకు
కొంతయైనను రాగలదనుటకు ఇది సూచన. సార
క్షణమూలాభిప్రాయమును నీరీతిగా సంగీరించుట
కా॥ బొంబయి ప్రభుత్వాధికారులు కాగిదపు
గుజ్జును గురించి విచారించుటకు ప్రత్యేకోపసాధు
మునుకూడ నియమించినారు. బొంబయి ప్రభుత్వ
మువారు గా॥ గోడ్బలేగారును సీసాదర్శమున
మిక్కిలి ప్రశంసార్హులని ప్రత్యేకించి వ్రాయవల
సినదనియే లేదు. గోడ్బలేగారి మరియొక తీర్మాన
ము మూడవముఖ్య తీర్మానము. అది పబ్లిక్ వర్క్సు
శాఖకు అనగా నిర్మాణశాఖకు సంబంధించినదియే
యైనను యూరోపియను హైందవ సామ్యమును
బలపరచునదిగాన జేరువరచి పేర్కొనదగి
యున్నది. ఆ శాఖలో అప్పుడు సబ్జిన్టీని
లోయరు సబ్జిన్టీని రెండుపశాఖలు గలవు.
అప్పుడు సబ్జిన్టీనిలో నుద్యోగములు యూరోపి
యనులకు హైదవులకు నియోజ్యుడు యున్నను
ప్రారంభమున నియోజ్యుజీతము యూరోపియను

లకు ఎక్కవగను హైద్రాబాదుకు తక్కువగను నుంచు వచ్చినది. ఈ విధము మాన్యువలసినదని గొట్టే లేగా రుపచారిం. ప్రభుత్వమువారు దీనికి క్రటి కల్పక యంగీకరించిరి. ఈవిధముగా ననధికారసభ్యులు స్వదేశే వైద్యపద్ధతుల కంగీకారము కొనుటలోను విశ్రాంతి సంతోష మూలాభి ప్రాయమునకు ప్రభుత్వమువారి యొక్క సహకారమును హైద్రాబాదు యూరోపియను సమానత్వమును బలపత్రము చేయుటలోను బాంబాయి శాసనసభ్యుల సహకారమున నొక్కట కొంచె మించుచుచుగా నొక్కనాడే విజయము లయినారు. మా యనధికారుల కిట్టి కారవమును మాస్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఎన్నడితురో!

చీనా జపానులు.

ఇటీవల చీనాలో క్రాంతికాండమును మార్చి మరల రాజ్యసంస్థాపన చేయవలయునని యూని కేగారి యనుమతిపొంద గాకున్న వారికిగంటి నిడనైన క్రాంత్యములు జరుగుచున్నవని తెలియ జేసితిమి. యూని కేగారి కుమార్తె కడచిన రాజ సంతతిలోని పురుషుని పెండ్లాడు నని వర్ణనవార్త యీ యూహకు బలము నిచ్చుచున్నదని సూచించితిమి. నేటికినము వార్తలలో జపానునకును చీనాకును నీ విషయమున నుత్తర క్రాంత్యత్తరములు జరిగినట్లును జపాను ఏదియోసలహా యిచ్చినట్లును స్పష్ట మగు చున్నది. చీనావారు రాజ్య సంస్థాపనవిషయముననిచ్చినజవాబు సందేహస్పదముగా నుండినది! అందుచేత తా మిచ్చినసలహా నైనను స్వీకరింతురా లేదా యని జపానువారు క్రశ్చించిరట. చీనావారి క్రాంత్యత్తరము బయట పెట్టుటకు వీలు లేదనియు కాని చీనాలోనియుద్ధమును జాగుమీద కాని జరుగదని మాత్రము చెప్పువచ్చుననియు జపానునకు సంబంధించిన విచేత మంత్ర రాజ్యాంగసభలో నుడివి యున్నాడు. ఈ యుత్తరక్రాంత్యత్తరములకును ని మాటలకును సర్వ మొత్తోదూర మరయవలసినవని లేదు. చీనా మరల రాజుచే పరిపాలింపబడ గలదు. యూని కే యే క్రాథు చక్రవర్తి కావచ్చును. అట్టి మార్పు కలుగు తరుణము జపానునకు వృథాపరాదు. ప్రక్కననుండు నీ మహాశక్తికి నేదో తృప్తికలిగిన గాని యూని కేగారి యభీప్రము నెరవేర జాలదు. ఆ విషయము విమర్శలో నున్నది. ఇంతలోపుగ జర్మనీ యొక్కటిగూడ జపానునకు సహాయము చేయ నారంభించినది ఇది బుద్ధి పూర్వకముగా చేయు సహాయముగాదు. హాన్స్బర్గ్ ప్రతిరో చేయు సహాయము. చీనాలో యూరోపు జాతులు గల రేపుకట్టము లెన్నియో గలవు. యూరోపు జాతులకు చీనాలో రైల్వే లేమి వ్యాపార మేమి పుష్కలముగా నున్నవి. అందులో నిదివరకు జర్మనీ యుండినది. ఇప్పుడు దానికభ్యుత్థిగైనది అంద రెండుగురు. కాని బ్రిటిషు ప్రెంచి వారును నితిరులును నెప్పటివలెనే యున్నారు. వీరికి వరపతియు కీర్తియు తగ్గుదల లేక ప్రపర మానముగా నున్నవి. వీరి ముఖ్యస్థానములలో 'క్యాంటన్' ఒక్కటి. ఈనగరమున నిరువది లక్షల ప్రజ యున్నదనిన ఈనగరముతో చీనాలోనిముఖ్య పట్టణములకు దివ్యుగు వ్యాపార మార్గములు కలవనినది యెంతప్రముఖమయినదియు సర్వము కాగలదు. ఇంతవి గాకున్నను హాంగ్ కాంగు, మాంఘే, పూచో, సింగ్చో, నాకొంగు, అను రేపులు చీనా తీరము పొడవునను స్థాపితములయి యూరోపియను జాతులకు ముఖ్యముగా

ప్రెంచివారికిని ఆంగ్లేయులకును నిలయము లయి యున్నవి. ఈపట్టణములలో అల్లరికల్గిచుట, చీనా వారిని ఆంగ్లేయులమీదికి కవయించుట కర్తవ్యమని జర్మనీ పన్నుగడలు ప్రారంభించినది. మాంఘేలో జరిగిన అల్లరిని గురించి మాచదువరులు ఇటీవల చదివితే యున్నారు. ఇంకను అల్లరులను జర్మనీ తలపెట్టినదనుటకు సందేహములేదు. ఇటీవల ఆంగ్ల రాజ్యాంగసభలో చీనాలోని అల్లరులను గురించి యుగళా ప్రభుత్వమువారి వత్తుమున "చీనాలోని అల్లరులనుగురించి క్రాంత్యమువారు బహుభాగ త్ర లో విచారించు చున్నారని ప్రత్యుత్తర మిడ బడియెను. ఈప్రత్యుత్తరమువలననే జర్మనీ పారసీకములోపల్లరులు పెట్టినట్లే చీనాలో పెట్ట చూచుచున్నదనుట విశేషమయినది. ఇంకను ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారిగొందించు చుండగనే జపానీయుల హక్కులను సంతోషించుటకు అనేకయుద్ధనాకలను ప్రమాణముచేరి మాంఘేని జపానుపంపివేసినది. జర్మనీ బలము నున్నయెడను అల్లరికిలోప ముండకపోవచ్చును గాన మిత్రమండలిలోని ఇతర రాష్ట్రములు తమ సర్వలాభములను జపాను కనిపెట్టుకొనికొర నైనను కోరవలెను. తగినవిధానాల నైననుచేయవలెను. జపానుతో సంక్రమించుకొని మిత్రమండలివారు ఈప్రాంతమున పనిపాగింతురని నమ్మవలసి యున్నది. ఆర్థిక పరిస్థితిలెచ్చుబలము వేరుగానుండ ఈవిధముగా చీనా రాజ్య స్థాపనోద్యమమును జర్మనీవారి యల్లరి పోకిరితనమును రెండును జపానునకు చీనాలో రాజకీయమునూలములను కలిగించు సమస్యలుగా పరిణమించినది. పరిణామ ప్రవాహమేమేమిఫలములను గల్గించునో చూడవలసి యున్నాము.

జపానుభూములు.

పంజాబులో నీటిగపతి నిర్మాణమును మిక్కిలి ఎక్కువగా జరుగుచున్నది. ఎడారిలో నీరుగానని భూములకు సింధుడికి నుపయోగకు పంచకలలోనుండి కాలువలు తీయబడుచున్నది. ఒక్క ఉపనదిలోని నీటిని మరియొక యుపనది కాలువకు వదలుచున్నారు. ఇట్టి పనులకాజుక నొక్కటిని మన రాజప్రతినిధిగారు నిన్నటికినము ఉపకరిమించి రిఖము నదినిటి చీనాబుకాలువకు ప్రేరి. ఆనయమున చార్జింజి ప్రభువు గారు చేసిన యుపవ్యాధిముతలన నూతనముగా కర్మ తని యొందకాలముక్రిందసర్వకరములై పచ్చనిపరపులనీనగలగొప్ప భూభాగములు ఏటిగా పంచిపెట్టబడునదియు వ్యక్తమయినది. నేటియుద్ధమున వీరవరులై పోరుచుండుచున హైద్రాబాదుకు ఈభూములలో ననేకములకు స్వాములుగా తలపెట్టబడినారు. వీరికి తగిన సదుపాయము లొనర్చుటకు అయ్యర బారికాబు అవలగకాబుక్రిందపాతికమా గాణుపర్వతపుడియున్నది ఈవిధముగానే యితరప్రాంతములను పరిశీలు తీర్చడగలవు. సామ్రాజ్యసంరక్షణకు రక్షణను ధారపోసిన మహాకూల కి పృథికారము చేయతగినదే యని ఏ హైద్రాబాదు ఆంగీకరింపక యుండగలదు! యుద్ధభటులకు తరువాత సంకారంపర్యముగా భూస్వాములై యుండినవారు అనగా జపాందా రి కుటుంబములవారు తలపెట్టబడినారు. నిమ్నజాతులను దొంగగుంపులును కూడ పృథుత్వమువారి యాలోచనలో నున్నారు. వీరి కందరికి సదుపాయములతోగా మిగిలిన కొంతభాగము ఏలములో నమ్మబడునట.

తుర్కీ ప్రముఖుని వ్యూత.

ఎకవరుపాషాగారి పృథిభ కుర్కీలో ముగుటకునేసి నేటికినము తుర్కీకి కొంచె మించుమించుగా జర్మను యజమాన్యము ప్రాప్తమయినది. ఎకవరుపాషా విశ్వభక్తివృద్ధుల సహకారము కంకణముగట్టినకత్తుకు చేరినవాడు. ప్యూటెన్, జిని వాలలో జాగ్రత్తగా తుట్టించి సిద్ధముచేసికొని మెల్లగా సలూనికా చేరుకొని 1908 వ సంవత్సరమున అబ్దుల్ హమీదుపై తిరుగుబాటుసర్వ పృథుతపు నుల్తాను విదవనహమ్మదును స్థాపించిన నాయకులలో నొక్కడు. ఈతనికత్తు విశ్వాభివృద్ధుల కత్తుయనిపేరు. వీరిపృథికత్తు యొకటిగలదు. అందులో కొందరు ఉదారత్తుపాకు లున్నారు. వారితో నొక్కడగు సాబా హుద్దీనురాకొమరును ఇటీవలకివినరు ప్రభువుగారుతుర్కీ

స్థానిక వార్తలు

వక్కిళ్ల దాఖలు:—త్రధాన వ్యాయమూర్తి యు వ్యాయమూర్తి శేషగిరి అశ్వశుగరును నిన్నటిలో జి. రాజగోపాలకారిని హైకోర్టు కిక్కిరిగా దాఖలు చేసికొనిరి.

చెన్నపురి సంక్షేప్త లేఖనల సంఘము:— ఈనెల 18 - 8 లేదే సోమవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు యాసంఘమువారి సాంకత్సరీక సభ జరుగును. అప్పుడు 1916 సంవత్సరం కార్యనిర్వాహకులు ఎన్నుకొన బడుదురు.

కెలెను హెన్రూలు తిరువల్లిక్కేణి:— ఇది ఈనెల నిలిపి పెట్టబడిన యీ పాఠశాల ప్రైవేటిపాఠ్యమొలు వారి ప్రదర్శనము రేపు జరుగును. గొ|| రెవరందు బార్టి పిలెం డ్రిగ్గు యం. ఏ. గాన అధ్యక్షతన వహించుదురు.

సుగుణ విలాసభ:— ఈనెల 12 - 8 లేదే ఆది వారము సాయంకాలము 5-80 గంటలకు కిక్కిరియబట్టినవో లలో యీసభవారు పెక్కుపీఠముచే రచించబడిన "అవ్యా లయకీర్తి" అనునాటకమును ఆంగ్లభాషలో ప్రదర్శించుదురు.

చెన్నపురి మహాజనసభ సంఘము:— ఈనెల 18లేదే సోమవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు సైంస్ మువారు రాబోవు బాంబాయి కాంగ్రెసునకు పృథివిధులను నెన్నుకొనటకు తమసభామందిరమున సమావేశమయ్యెదరు

దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మసమాజము:— ఈ నెల 12-వలేదే ఆదివారము సాయంకాలము 6 గం|| నెం. 97 అన్నా పిళ్ళవీధి ఉపాసన మందిరములో కె పున్నయ్యగారు "అల్పముల ఆధిక్యత" గురించి ఆంగ్లభాషలో ఉపన్యసించెదరు.

యస్. యస్ స్వామియ్యధర్మపరిపాలన సభ:— రేపు సాయంకాలము 6-30 గం|| నెం|| 88 కన్యాశ్రేయ్యరథ ఆగ్రహారము భగ్య శివచారియూరు మతమున బ్రహ్మశ్రీ ఆరు దాచలకాశ్రీగారు వివేకమాదామణియందు గల విషయమును గురించి ఉపన్యసించుదురు.

శ్రీమండులము తులవ వెల్లార్లు పాఠశాల కమిటీవారు:—రేపు సాయంకాలము 6 గంటలకు నెం 861 టంగనాలవీధిలో యీ పాఠశాల 61-వ సాంకత్సరీకోత్సవము జరుగును. అప్పుడు విద్యార్థులకు బహుమానములు పంచిపెట్టబడును. గొ|| వ్యాయమూర్తి వి. యం. మాట్సుట్రాచుగారు అధ్యక్షతన వహించుదురు.

డాన్సెల్లు యుద్ధము.

లండను డిశంబరు 9 - డాన్సెల్లులో వరాను వారిక ఆయధకాలకు చేర్చివేసిరి.

సెర్వియారంగము

లండను డిశంబరు 9:—సలూనికా-యద్ధరంగమును సంకచిత మొనర్చుటకు కీరకాలానుగుణ్యమును స్థమున చేరుటకును వరానువారు డెమికపుర తత్తరభాగమునుండి వెనుకకురావలసి వచ్చినది. సెర్వియారా కి తోడ్పడుట కిటుల చేయవలసినవచ్చినది. అని ఈనెల 7 వ లేదే సెర్వియారానుండి విలేఖర వ్రాసెను. డెమికపుర కంటెనను గొట్టుము వరానువారు చేర్చివేసిరి. వరాను సేలు కొను కొనుముగ వరానుగ వెనుకకు వెల్లమన్నది- సామగ్రిలన్ని యీ తీసికొని పోబడినది- బల్లరలు తీవ్రముగ గుండ్రము చేయ లేదు నూతన స్థానములపై మార్చిము కొద్దిగా వదలిరి.

యొక్క వీరగుణముజర్మనీ వీరగుణమునకంటె సెర్వియారాదుం గులు వ్యాయకంతుమని తల్పిన వాక్యమును పురస్కరించుకొని ఆంగ్లకత్తికలలో నొకదానికి వ్యాసినయూ త్రరమును మరియొక పోట ప్రకటించితిమి. తుర్కీలో జర్మనీయజమాన్యమునకును హక్కుగా జూచుటకువారు—ఇక్కడందరు తుర్కీకృజము అతడునునే వీరివారకుల వ్యాయము—ఏవిధముగా నా లోచించు చున్నారనుటకు ఆలేఖయే విశదపరచుచున్నది. కావున మా వ్యాఖ్య యనవసరము. చతుర లా లేఖను గమనింతురు గాక యని కోరుచున్నాము.

బరోపా మహా సంగ్రామము

ఆంగ్లేషమున ప్రజలు వేలకొలది సేనలో చేరవచ్చుట

అంగ్లేషానాశను ముందుట—అమెరికావారు జర్మనులకు లేఖనంపుట

బెల్జియములో వరదలు—కందకములలో బుజములబాటి నీరు

జర్మనుల విషవాయు యంత్రము వాడననుగుట

ఇంగ్లండు.

బ్రిటీషువారి యోధులు ముందుట.

లండను, డిసెంబరు 9:—ఇగ్నీను అను బ్రిటీషువారి యోధులు పీట్రాపాస్టాస్యను ఇటాలియావారి పెద్ద పడవయను యుద్ధమున పాల్గొన్నారు.

హాంసుమార్ కళానులు.

హాంసుమార్ కళానులు ఓడలోని కళానులలో 380 కు దొరికిరి.

పై నికులు కుప్పలు తెప్పలుగ జేరుట.

లండను, డిసెంబరు 9:—ఇగ్నీను దినుసులనుండి పైనికులను జేర్చు సలహాలందు జరుగు గుంపులుగుంపులుగ నుండును వచ్చిరి. అందునను నిన్నటిదినమునను గుంపులు అంతకుముందు కెన్నడు నుండలేదు. సమాజాచేతనము గుంపులను వైద్యులును పనిచేయులేకపోయిరి. లండనులలోని కళానులలోనున్న పానములనుండి వేలకొలది జనులు తేచియున్నారని నడిచేయని వార్తలు వచ్చెను గుంపులం దల్లరులు లేకుండ రక్షకభటులు చూచుచున్నారు. నాలు రాష్ట్రములందలి ఇగ్నీ పానము లందు రాత్రింబగళ్లు పైనికులు జేర్చుకొనబడుదురు.

ఇదివరలో 30 లక్షలమందికి జేర్చుటకు సలహాసంగి యుండిరికద. ఈనెల 15-వతేదీన మరెయ్యక 10 లక్షలమందిని జేర్చుకొనుటకు ఆస్పిక్టరుగారు పార్లమెంటు సభికుల యనుమతిని తేదెనకు.

గుర్రముల సరఫరా.

లండను డిసెంబరు 8:—యోధులకు గుర్రముల సరఫరా విషయమున మిలిటరీ క్రేజు వర్గముకడ క్రింద నియోగించబడిన సంఖ్యపట్టెలు కను యభిప్రాయమును వెల్లడు కొన్ని ఏర్పాటుల దెల్పిరి. మండికపు గుర్రముల యెయ్యట్ల కొన్ని ఏర్పాటులను దెల్పిరి—ఈ ఏర్పాటులమూలమున కాల క్రమమున సాలునకు ఒక పానము ఖర్చుచేయవలసియుండును—కృత్రిమ సంఖ్యమువారి బ్రతుకుకడకుల నకు నడిచి ఈ పానముందు 26500 పానము ఖర్చు చేయవలెనని. దీనిబట్టియేగా పాలు నకు ఒక పానము పై సంఖ్యమువారి ఏర్పాటులకు ఖర్చుకుని జేరుచున్నది—ఇంత ఖర్చుచేసినకు ఖండదేశములవారు ఖర్చు చేయు మొత్తములను బట్టిచూచిన నిది బహుస్వల్పమని సంఖ్య పట్టెలు వెల్లడుచున్నాడు—కానలిన ఖర్చుకు వెనుకకు దోర్తి యుట కుప్రము కాదు—కాంతి సమయముల కయారలోనుండు పైనికుల సంఖ్యయును ఆకస్మిక సంఖ్యయును హెచ్చింపవల యుననియు సంఖ్య పట్టెలు చూపించిరి.

నావికా సంఘమువారి ప్రకటనము.

లండను డిసెంబరు 8:—ఆస్ట్రీయావారి ప్రకటనమును గూర్చి నావికాసంఘము వారిట్లు ప్రకటింపుచున్నాడు. రెండు దినముల యోధులు మాత్రము మునిగిపోయెను. వీరిలో నొకటి 390 టన్నుల బరువునుకలిగి దీనికొనిపోగలకును. మరికొన్ని చిన్న కడవలను మునిగిపోయెను. మెట్టమీదనున్న ఫిరంగుల విషయమే మనవారు తెలిసినది నమ్ముటకు వీలలేదు. ఫ్రెంచులను అంతర్గ్రామి ఒడ్డు దగిలియుండగా ఆస్ట్రీయావారి యుద్ధపు బోడవైబడెను ఇటీవల ఆస్ట్రీయావారు తాముగ పెద్ద పడవను ముంచితిమని వెల్లడుచున్నాడు. నిజముగానిది 30 టన్నుల బరువును దీనికిని పోగలగు గల్లి వారోయను పడవ.

హైందవకూలీలపై విచారణకర్తలు.

లండను డిసెంబరు 8:—ఆంధ్రాను, విజయపుర గార్లును ఫిరంగిపూరులకు ఇండియావారితమున హైదరాబాదు కానున్నసభలో సర్ వాకరిగారు గాదెగిరి.

ఆంధ్రాను గారు ఫిరంగిపూరులకు రమంతలామె వెళ్లిరి.

విజయపుర గారి విషయమున వాకరియను తెలియదు అని చాంబర్లెన్ గారు చెప్పిరి.

కపర్దలా మహారాజుగారు.

లండను డిసెంబరు 9:—వీరు కరాచుయధ్యక్షమునకు వెళ్లి వచ్చిన పిమ్మట రి లక్షల ప్రాంతల విజయకల కరాచు యుద్ధకలములను కొనిరి.

మరణము.

లండను, డిసెంబరు 9:—వైఫేకు ఫిలిప్సుగారు మృతి నొందిరి తెలియుచున్నది.

మిత్రమండలియుద్ధ కార్యనిర్వాహక సంఘము.

లండను, డిసెంబరు 9:—ఫీల్డుమార్షల్ సర్ బాను ఫ్రెంచ్ సర్వేసర్ విలియం రాబర్ట్సును జనరలు సర్ ఆర్మిబాజ్ లు కె గార్డ్లు ఆంగ్లప్రతినిధులుగా వాషింగ్టనును నున్నారని పార్లమెంటు ప్రజలసభలో ఆస్పిక్టరు మంత్రిగారు నడిచిరి.

శత్రుదేశ వ్యాపారము.

లండను డిసెంబరు 9:—శత్రుదేశములవారివారికి చేరిన వారును వారి సహవాసము కలవారును విదేశములలోనున్నను వారిలోనుండ నెట్టి వ్యాపారమును చేయరాదని కాపింపవలెనని రాబర్ట్ నెవీల ప్రభువుగా రాకతిర్వానము నుపసాదించిరి.

కర్నలు సర్. ఆర్థరు లాలీగారు.

లండను డిసెంబరు 9:—తాత్కాలికముగ లాలీగారు కర్నలుగా నియమింపబడిరి గెటెలులో ప్రకటింపబడినది.

ఫ్రాన్సు

ఫ్రాన్సులోని పైనికులు చలివాతబడుట.

లండను డిసెంబరు 8:—చలివల గలుగుచున్న వాధ విషయమున బ్రిక్సింగ్ గారు పైనికుల గా రిట్లు జవాబు చెప్పిరి ఫ్రాన్సులోనున్న బ్రిటీషుపై:కులలో నవంబరు 27 తేదీతో నంతకుముందు వారముదినములందు 770 మందికి చలివల పాదములు బబ్బుకలిగెను. ఇకమీద నీయ్యక తగినవారి సంఖ్య తగ్గునని కోరుచున్నాడు. తొడలవరకును సరిపోవుట్టి రబ్బరుతో చేయబడిన పాదరక్షలు విశేషముగ సంపాదించి, ఇంకను పంపవలెను.

ఫిరంగి యుద్ధములు.

లండను డిసెంబరు 9:—వారిను—ఈదినమున మునుపటి కంటే కాంతముగనున్నది ఆర్మీయలోను ఫ్రాంపెనీలోను ఫిరంగియధ్యక్షులు జరిగెను—ఫ్రాంపెనీలో తీవ్రముగ జరిగెను—నావైకాకు తూర్పున మనము కరగోళసమర మొనర్చి ముందు నకు బోతిమి—ఆగ్లోను మ్యూనులకు మధ్య బెలింకుకుకడ క్రేజువులు విషవాయువు నుండునట్టి తొట్టి ఫిరంగుల వారు తేసి ధ్వంసముచేసిరి—పదివేలమంది గులయెత్తుననుండి ఫ్రాంచి వారి విమానమొకటి జర్మనీయనిమానమున కెడమగజములవరకు సమీపించి ఫిరంగిని బ్రయోగించి తరిమెను—జర్మనీయుల విమాన మంటుకొని ధ్వంసమయ్యెను—జర్మనీయైమాకు లిరువురును మరకందకములందు బడిరి. ఆం ప్రకటింపబడెను.

విజయ రంగమున వరదలు

లండను, డిసెంబరు 9:—విజయ యుద్ధరంగమున వరదలచే శత్రువుల కధికముగ శ్రమ గలుగుచుండెనని ఒక బెల్జియను ఉద్యోగి చెప్పెను. వీటి మధ్యనుగుటచే వారు తమ పానముల వెక్కిరింపి పడలుకొనిరి. విజయ రంగమున వానము విడువక కురియుచుంటున్న కందకములు నీటిచే నింపబడుచున్నవి. నీటిని తోడుటకు యంత్రము లుపయోగించి బడుచున్నవి. అయినను లాభము లేకపోయెను. మొత్తముపై కందకము లన్నిటిలోను నిలువెత్తునీరు బురదకలదని విజయ రంగము

నుండి నురలిన జర్మను సైన్యము చెప్పుచుండిరిని సరిహద్దున నున్న విలేఖు వాగినను. పై అంశముల ఆయుధ్యైర్వాములో నున్న విలేఖు సెంట్రీల్ న్యూస్ పత్రికకు తెలియజేసెను.

యమ్య

యమ్యచక్రవర్తి.

లండను డిసెంబరు 8:—వెట్రోగ్రాగారు—యమ్యచక్రవర్తిగారియను యువరాజుగారును సార్ స్కాస్కోనుండి బయలుదేరి రంగరంగమునకు బోయిరి.

ఇటలీ

ఇటాలియావారు ముందునకు బోవుట.

లండను డిసెంబరు 8:—రోమ—మునుముందు ఫిరంగుల తీవ్రముగ బ్రయోగించి డెట్రో, వెర్రానోలో కనుచు లందు కాల్పులములవైబడికాని వెంటనే వారిసోదించి వెనుకకు గొట్టితిమి. కాగ్నోపీతభూములందు మనకాల్పులములు తట్టుదలతో శత్రువులవైబడి పోరుచున్నాడు. మాంటుసార్ మిశేలన కుత్తరభాగమున నిన్నటిదినమున మనము శత్రు కందకములలో బలియచుకు నొకకందకమును 6 ఖండిలను కొంతపానుగిరి కళవరముకొంటిమి అని ప్రకటింపబడెను.

సర్వీయా

మిత్రమండలి వెనుకకు బోవుట.

లండను డిసెంబరు 8:—పారిసు—మిత్రమండలివారు క్రివోలక్కు పొంగితును విడిచిపోయిరి వారు డెమిర్ కాపు కనుమకడకున్న తమస్థానములకు బోవుచున్నాడు. ఇవ్నో వీరు శత్రువుల నెదుర్కొనుగలరు. జనరలు మరెన్ సేనుగారి పై వ్యయములో నగపాలిదివరకే బల్గేరియాలో బ్రకేరించెనని తెలియుచున్నది. వీరు యమ్యవారి నెదుర్కొలేక స్త్రీలనిట్టాకడ నున్న మిత్రమండలిపై బడుచుకో తెలియదు. అని తెలియుచున్నది.

బల్గేరియను జర్మనుసేనలు మొనాస్ట్రుగో

ప్రవేశించుట.

లండను డిసెంబరు 8:—వీధెక్కు—బల్గేరియను జనరలు మొకటియు, జర్మనుపటాలముకటియు మొనాస్ట్రు దనగరమును బ్రకేరించెనని గ్రీకువారితమువారు ప్రచురించిరి.

గ్రీసు

గ్రీసు మిత్రమండలివారల యొకలబడిక.

లండను డిసెంబరు 9:—సలోనికా—గ్రీసు మిత్రమండలి వారు చేసికొనిన యొకపదిక ప్రకారముగ నేర్పాటులను చేయుటనుగూర్చి ఆంగ్లకరాను పైనికోద్యోగులతో వాలోచించుటకు గ్రీసు సైన్యాధికారిగ్రహనందలి యుద్యోగు లిరువురు సలోనికాకు వచ్చిరి.

జర్మనీ

ఫ్రెంచీలుగా పట్టుకొనిన ఆంగ్లేయులను

జర్మనులు బాధించుట.

లండను డిసెంబరు 9:—జర్మనీలో నిర్బంధవాసము నుండి విడుదలదీసి 23 గ్రుకు నికలారులకు ఆంగ్ల పైనికులను ౧౧౦౦ మంది సామాన్యాంగ్ల ప్రజలను ౧౦౦౦ మంది నల్ల వారును ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లుదు బహింకునకు వచ్చిరి. వీరుచినిగిపోయిన బట్టలను కట్టుకొనిరి. ఆంగ్ల దేశమునుండి వచ్చినజర్మను పైనికులు మంచి వచ్చునివున్న బట్టలను ధరించియుండగా వీరికితింపి గుడ్డలనుధరించిరి. పైఫో ముకు జ్యరముకచ్చువుకు వీరందరను చాలశ్రమదీరి. ౧౬౦౦ మంది జ్యరములను చనిపోయిరి. వారిలోకొమంది ఆంగ్ల యుద్ధపుటెనుబల్లలో నీవ్యాధికి చికిత్సచేయుటకు ఖయిదీలుగా పట్టుకొని ఆంగ్ల దేశపు డాక్టరులు వెళ్లిరి. ఆచటవారిలో ముగ్గురు చారులైరి.

జర్మనులకు మరల యుగము

లండను డిసెంబరు 9:—ఆప్సెంబరు 1915-వ సంవత్సరమున కిదివరకు చేయబడిన యుద్ధముగాక మరల 100 కోట్లమార్కులను బడులుచేయుట కనుమతించవలెనని జర్మను రాజ్యాంగసభవారిని కోరుతురని బెర్లినులో రాజకీయవిశేషములను బాగుగా తెలింగివారు కొందరు తెలిపిరి.

అర్చి

అంజన్మలలోనినైన కార్యములు.

అందఱు, దీక్షింబరు 8:—అంజన్మల సాహసరైగ్యమును వారంతయు సంతోషమున మొదలవను. వీరున్న ప్రదేశమునం దలిపోరాటముల తీవ్రముగా పోరాట మాయుధమున నిదివరలో జరుగలేదు. యుద్ధమున మనకు విజయపొంది యుగవరకు మన ప్రైవిటుల పోరాటము నిశ్చయించి కొని యున్నారని నేనువమ్మి యున్నాను. అని అంజన్మలకు శ్రీరాజుగా రంపక సందేశమును కిచ్చెనట ప్రభువు. కల్లిపాలిలో నుండగా వారికిని కేడిందిరి అంజన్మలలోనినైన కార్యములకు కిచ్చెనట ప్రభువునకు తమ యానందమును తెలిపిరి. నేను స్వయముగ మీరలకు వశవరకు కొని రక్షింపుచున్న స్థానములను జూచునట మీరు మేలైన మృదములతో నిట్టి యైగ్యసాహసములతో నింకటి కార్యము లొనర్చిరిన నాకు తెలియలేదు అని కిచ్చెనట ప్రభువునకు తెచ్చెను.

అమెరికా.

బోయియెడ్ వాక్ పేపర్లు.

అందఱు, దీక్షింబరు 8:—వాషింగ్టన్- బోయియెడ్, వాక్ పేపర్ అను వారలను జర్మనీచక్రవర్తి క్రమముగ నియోగించియుండుటలను వీరి నెందులకు విజననంపుచునో తెలియబరచుచున్నారని దేశాంగకాళివారికి తెలిసెను. అయినను జర్మనీచక్రవర్తిని మరల వీరిని కనుక విజననంపుట కంగీకరించెనని తెలియజూపెను.

కమ్యూనిస్టు యను చమురు పెడ.

అందఱు, దీక్షింబరు 9:—వాషింగ్టన్- కమ్యూనిస్టు యను ప్రాండర్డు ఆయిల్ కంపెనీ వారి యొడను బట్టుకొని యుక్కిడిగోడీగోనిపోయిరినోమలో అమెరికా వారి రాయబారి దేశాంగకాళివారికి తెలిసెను. కమ్యూనిస్టు యేమైనదియు నెరిగిని తెలియదు. ఈ యొడ అల్లెగొండి యాకు బోవుటకు 2 వ తేదీని జనోవానుండి బయలుదేరెనని నోమలో ప్రకటించబడెను. కమ్యూనిస్టువారు రక్షింపవలసిన దని నేనుచు నంపిన వార్తను గ్రహించినయొడవా నీవిషయమును చెప్పునరకు తెలియదు. ఈ యొడ వారు గ్రీసు బ్రిటీషు యొడలను విడిచి వెంటనే ఆ తావునకు బోయెనుగాని వారి కేమియు నగవడలేదు. న్యూయార్కులోని ప్రాండర్డు ఆయిల్ కంపెనీ యుద్వోగియు లాయెడవారల కొన్ని విషయములను తెలియజూపెనని అనుచున్నాడు.

అంగోనా నౌకను ముంచుట.

అందఱు, దీక్షింబరు 9:—వాషింగ్టన్-పెరిసిడెంటు విల్సన్ గారిలో నాలోచించి లాన్సింగుగాను జర్మనులకు లేఖను వ్రాసిరి. లాన్సిటా:యోవిషయమున జరిగిన ట్టాలస్ట్రును జరుగకుండ నేయనలెని అమెరికావారు తలచుచున్నారని ఢిల్లీ గతులు చాల కోపనీయుగ నున్నరని యున్నవోద్వోగిలు తలచుచున్నారని. లేఖ పంపబడినవిమ్మట మధ్యధరాసముద్రమున అమెరికానౌకలపై దురల గుండ్లు కాల్చబడుటచే విషయము విషయమగుచున్నది.

అమెరికా దేశమందలి సుఖము.

అందఱు, దీక్షింబరు 9:—వాషింగ్టన్-ఇరుపదారులు.

ఉత్కల, ఇనుము, ప్రత్తి మన్నగునవి సమృద్ధిగ నున్నవనియు పంటలు భాగుగాపండినవనియు ఆదాయము భాగున్నదనియు భావము చక్కగా పనిచేయుచున్నవనియు తక్కిన అన్ని దేశములవారి కన్న అమెరికావారి ఆర్థికస్థితి అనుకూలముగ నున్నదనియు 219 కొట్ల 80- లక్షల డోలర్లు (బంగారు నాణెములు) నిలువయున్నవి. ఇంతమొత్త మిదివర కెన్నడును నిలువయుండలేదు. అంగ్లదేశము, దక్షిణాఫ్రికా, కెనడా, ఆస్ట్రేలియాలనుండి రావలసినసామగ్రి త్వరలో చేరి యీ మొత్తము కను హెచ్చుగలదని వార్షికపు రిపోర్టును కొలకారయంత్ర వివరించెను.

జపాను

జపాను రాజ్య విదేశమంత్ర.

అందఱు, దీక్షింబరు 9:—టోక్యో-చీనా రాష్ట్రము లోని రాజప్రభుత్వావోళనమును గూర్చి చీనావారి సగిన సమాఖ్యాపిగవ్యముగలేదు. ఆకారణమున జపానువారి సగిన సుఖము నారాజ్యమువారంగీకరించిరి అని జపానువారు వారి నడిగిరి. చీనావారిచ్చిన సమాఖ్యాపి బయలుపుచున్నదని అంశమొనరునందుల కంతయు నింతియన్నాను కాని

ఈ ఉద్యమవిప్లవాదులను కొంత తడవుచేయుట కాలోచించుచున్నారని మాత్రము తెలియచుచున్నాను. ఈ ఉద్యమమునకు సంబంధించిన వారి విషయమును గూర్చి చర్చించుచుండిరిని జపానుదేశ పార్లమెంటు సభలో విదేశమంత్రులిగాను నడిపిరి.

చీనా

మాంగై లోని యల్లరులు.

అందఱు, దీక్షింబరు 8:—టోక్యో-మాంగై లో అల్లరులు జరుగుటలను నచ్చటను జపానీయులకు వారిహక్కులను గక్షించుటకై జపానీయులు కంగ కేసికొని చున్నారు. అప్పుడే జపానీయుల యుద్ధపుట్రవల నేకములు వచ్చినవి.

థిల్లీ

యుద్ధ వార్త.

థిల్లీ దీక్షింబరు 8:—పాకిస్తాన్ మాత్రము రిట్లు తంతి వార్త నందిరి. తాము వివేకను చేతియని జర్మనీవారు ప్రయోచించిరి. బల్గేరియను కెకొవాను ఆక్రమించుకొనిరినను, పై తెలెకు దక్షిణమున మాటి నీగ్రియులు ముట్టడింప ఆస్ట్రీయా వారు వారిని తిరిమివేసిరియు ఆస్ట్రీయావారు ప్రయోచించిరి. మొన్నాటివరకు పశ్చిమముననున్న రియాన్ను బల్గేరియను లాక్ మించుకొని వారు ప్రకటించిరి ముయో నేన ఆక్రమింపైకి బోవుచున్నది. వేరొకటి దీక్షా నాక్రమించు కొని పుస్తకము ప్రుగ్రివైకి వాడిపోవుచున్నది.

తూర్పు గెరిమీయలో టూర్ను ఫూలనుకు దక్షిణమున 86 మైళ్ళు దూరముననున్న బుక్సానే ప్రదేశమున రెండుసార్లు తక్కువుల తమ్ముల నెరించి పరాజయమునొందిరిన రష్యావారు ప్రయోచించిరి. తక్కిన చోట్ల ముఖ్యముగ విశేషము లేవియు లేవు. మెంపెనలో ఫిరంగిదళ యుద్ధము, కందకములలో పోరాటము జరిగెనని వరానువారు ప్రకటించిరి.

పరానువారు గ్రీసువారి యుద్ధమున జొరవనిగాని, తాటస్ట్రుమును వీడవలసినదనిగాని జొరలేదనియు పైనివల నడపుటకు స్వాతంత్ర్యమును కోరి అందుకు సరియైన సౌకర్యముల నిదివరకే వ్రాత మూలముగ పుచ్చుకొనిరినయు పరాను మంత్రి ఏభ్యు నగరమున కెల్లడించెను. గ్రీకులు సమయ మొనరింతురని పరానువారు తలచియుండిరి. కాని వారి తలపు అన్యధామయ్యెను. నెహినికాలో పరాను సైనికులందఱే జర్మనులకు ఇచ్చింది కలుగుచున్నది. సర్వీయావారికి సేక పూర్తిగ నంత మొందలేదు. ఇంకను 200,000 మంది సైనికులు గలరు వీరు క్రతువుల ప్రక్కను బల్గేరియను యున్నారు.

అంగ్ల పరాను మంత్రుల యాలోచన.

అందఱు, దీక్షింబరు 9:—పరాను దొరతనమువారిలో నాలోచించుటకు సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారును కిచ్చెనట ప్రభువు గారును నిన్ను పారిను నగరమునకు తెచ్చిరిన వర్తా సుఖము వారు పోకటించిరి.

రష్యా మంత్రులు.

అందఱు, దీక్షింబరు 9:—పారిను—రష్యా సైన్య కార్య నిర్వాహక సంఘాధ్యక్షుడగు అడ్మిరలు రోజిజు గారు పారిను నగరమునవచ్చిరి. నేను మధ్యాహ్నము యుద్ధసంఘ సభకు కలిగిరి.

పార్లమెంటు సభ.

పార్లమెంటు సభకు 81-1-1917 వరకు అయిలో నుంచుటకు పార్లమెంటు ప్రజలసభలో సర్ జాన్ నైరును గా రొక చట్టము నుపపాదించిరి. పైనివలకును నానికులకును నూడ వోటుల నిచ్చుటకు వీలుకలుగును. త్వరలో పశ్చిమ యుద్ధ వార్తలను పులికినమును పోకటించుట కే గొప్పముత్యము బడునని నైరును గారు నడిపిరి.

మెక్సికోలో కరంజావారిదొరతనము నాంగ్ల దేశమునా రామోదించిరి రాబర్టు సెసిజుప్రభువుగా రనిరి.

పారిను ప్రకటనము.

అందఱు, దీక్షింబరు 9:—పారిను-సంపేషలో జర్మనుల కందకములపై ఫిరంగులు తీవ్రముగ కాల్చబడినవి. ఒక ఆయుధముల ప్రేరియబడినది. సోయెనుకో పరానువారు జర్మనులను తలపడి కైకకకు తలముచున్నారని. అగ్లో-పలో పరాను వారికి నిన్న గలుపుగలిగెనది. జర్మనులు ముందటి కందకము నొకటిమాత్రముకను ఆక్రమించిరిగాని అది పూర్తిగా వ్యర్థమైనది.

వృత్తాంతములు

కేప్సియను రాజకుమారుడు:—శ్రీహరిసింగుగారు తమ సొంత ధనమునుండి 1½ లక్షల రూపాయలను చెడు విమానముల కొను నిమిత్తము దొరతనమువారి కొనగిరి.

మా సర్ ఆలి ఇమాన్ గారు:—వీరునిన్నటి మధ్యాహ్నమున బొంబాయి నగరమున చేరిరి. భయనమయియున్నారని వీరు అదివా:మున ఇంగ్లాండునకు వయనమగుచు.

ఒక జమీదారుని మరణము:—విప్రున్న పేటజమీదారులు మోతేంకజానునకు అచ్చయ్య గారు తమ 49 వ వత్సరమున కీర్తిశేఖరైరిని ఒక విలేఖను మువేర వ్రాయుచున్నాడు.

రంగుల అమృతము:—శుక్ల సెన్ ఫిల్సు నాకలోనినకు కొన్ని రంగులు నిన్నటిదినమున బొంబాయిలో కేటము చేయబడెను. ఈ రంగులు మిక్కిలి హెచ్చుధరలకు అమృత వయ్యెను.

అయోధ్యాగోపీలో ఖండే ఇనుపదారి:—రాయవ్యయిన పదారి డిస్ట్రీక్టులో మెటిన్ నూపంటిండ్లెంటుగ పనిచేయుచున్న ఎ. కార్మిక్ గారు అయోధ్యాగోపీలో ఖండే ఇనుపదారి బడిచేయబడిరి.

రైల్వేల ఆదాయము:—1-4-15 మొదలు 27-11-11 తేదీ వాటికి ఇనుపదారులవలన వచ్చినసామగ్రి 1914-15లో ఈ నెలలలో వచ్చిన సామగ్రికన్న రూ. 101,18,589 హెచ్చుగా నున్నది.

అమృతారి బారె:—బందరునకు నుమారు ఆరుమై దూరములోనున్న వెడన యన గ్రామములో నీమధ్య జరిగిన దమ్యువారి బారెలో 2500 గొర్రెలను, 2 దున్నపోతులు: వధించిరి మువేరనొక విలేఖను మువేర వ్రాయుచున్నాడు.

దివ్యభావ సమాజము:—ఈసంవత్సరమున వైకుంఠావారి వార్షిక సభ బొంబాయి నగరమున 25 తేదీనుండి 28-తేదీవరకు జరుపబడును. సభవిషయముగ ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. ఆసినినెంటుగారు, జోరాజదాసగారు ఉన్యాయముల నొసంగుచురు.

“మహారాట” “కేవర్” పత్రికల సంపాదకుడు:—పత్రికల సంపాదకుడగు కెల్మార్డుగారు క కెల్మార్డు విక్టోరి అతివాదులకును మితవాదులకును మరల నైకమత్తము కలిగి: టకు వీరు నంగరాష్ట్రమునండ్డి దేశమునచోజసభా యుటలతో ముచ్చటించుచున్నాడు.

రొంగలు జేబాలయములోని విగ్రహము నూడడియుట అంబనమద్రములోని పుకహో త్రెమలయమున రొంగలు చొబడి నగలు దొరకనందుక విగ్రహమును వెకలింది అద్దబంధ కాలమున చేయబడిన కొన్ని బంగారు మెడినానెకులకు దొరించుకొనిపోయిరి పోలిసువారు వాకబు చేయుచున్నారు.

దొరతనమువారి యుద్వోగిలు:—దేశీయమహాజనసభ. భారతదేశీయ మహాజనసభా సమావేశముకు దొరతనమున ఉద్వోగిలు ప్రతినిధులుగాని ప్రేక్షకులుగాని కెల్ల మూడవని బొంబాయిదొరతనమునా వాసనసభలో వి. పటేలుగారి ప్రశ్నమున మత్తమిచ్చిరి.

మహమ్మదు సులేమానువారు లై సెన్సులేకుడా 15 రూపాయల కెలగల కొకెను తనవద్ద నుంచినానాదని వారమువారు జోరాబాగు పోలిసుకోర్టులో కేసుచేయ: నది. ఈమద్రాయి సోదరు డింకోకడు ఎస్. ఎస్. లెంగ అనుస్తీమరుమీద కెప్ట్రా నాకరుగానుండి లివర్నూలును తీసికొనవచ్చునాదని తెలియుచున్నది.

నిర్వ.ధనివాసము నేయబడిన కేక్కుదేశీయులు:—ఆహమ్మదునగరములోని యుద్ధకై దీల స్థానమునుండి 4 కేక్కుదేశీయులు (1 జర్మనుదేశీయుడు 3 ఆస్ట్రీయులు) పోయిరి తెలియవచ్చినది. కేరీరాష్ట్రులి మున్నగు వివరము దొరతనమువారి గెటెటులో ప్రయోంపబడెను. రింగెర్ వా (24 సంవత్సరములు వయస్సు) పోలిట్టు (32) వార్డు మస్టు (27) మాలరు (24) ఈ కై దీలపేర్లు.

పైనివల సమకూర్చినస్త్రీ:—బార్డి అగ్లో-భు: ఏకప్రతికయైన మిస్ గూడిస్ స్ట్రోగారు పైనివలకు సుఖ రుమ్మలో మిగులశ్రద్ధతీసికొని పనిచేసిరి. కందకముల పైనివల సౌకర్యముల సమకూర్చుటకామె పాటుపడి ఒక నేర్పరచిరి. “సమయోచితము” అనునది ఆమెయొక్క 2½ లక్షలమంది సైనికులు ఆమెకు కృతజ్ఞులై యున్నా

THE GREAT WAR.

Unprecedented Recruiting in Britain.

THE 'ANCONA' OUTRAGE: AMERICA'S NOTE TO AUSTRIA.

Floods in Belgium: Trenches Shoulder high in Water.

GERMAN SUFFOCATING GAS RESERVOIR DESTROYED.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Rush of Recruits.

Clerks and Doctors Unable to Cope with Applicants.

LONDON, December 9. There have been enormous crowds at the recruiting stations the last few days, and yesterday broke records. The registering clerks and doctors were unable to cope with the applicants. Messages at midnight from the recruiting stations in London and suburbs reported that hundreds, and in some cases thousands, were then waiting to be attested. The Police were regulating the crowds. Some recruiting offices in the provinces are kept open day and night.

It is expected that Mr. Asquith on the 15th instant will ask the House of Commons to sanction a million addition to the three million men already sanctioned.

Messrs. Andrews and Pearson's Visit to Fiji.

Question in Parliament.

LONDON, December 9. In the House of Commons Sir John Rees asked whether the deputation of Messrs Andrews and Pearson to Fiji had been ordered by the Indian Government.

Mr. Chamberlain replied:—I understand that Mr. Andrews' visit to Fiji is private. I have no information regarding Mr. Pearson.

Sir A. Lawley.

LONDON, December 9.—Sir Arthur Lawley is gazetted temporary Colonel.

Enemy Trading Bill.

LONDON, December 9.

Lord Robert Cecil introduced a Bill empowering the extension of restrictions regarding the enemy trading to persons of enemy nationality or association outside enemy territory.

British Representatives on War Council.

LONDON, December 9.

Mr. Asquith announced in the House of Commons to-day that the British representatives on the Allies' War Council were Fieldmarshal Sir John French and Generals Sir William Robertson and Sir Archibald Murray.

A Maharajah's Subscription to French War Loan.

LONDON, December 9.

The Maharajah of Kapurthala on returning from his visit to the French front subscribed half a million rones to the French war loan.

A British Steamer and Italian Barque Sunk.

LONDON, December 9.

The British steamer "Ignis" and the Italian barque "Pietro Sofaro" have been sunk. The crews were saved.

The Helmsmuir's Crew.

Thirty-eight of the crew of the British steamer Helmsmuir have been picked up.

Work of Anzacs.

The King's Message and Lord Kitchener's Eulogy.

LONDON, December 9.

While in Gallipoli Lord Kitchener delivered to the Anzacs a message from the King expressing His Majesty's high appreciation of their unflinching gallantry through fighting as hard as any yet seen during the war, and expressing complete confidence in the determination of our men to assist in carrying the war entirely to a successful termination. Lord Kitchener expressed his own appreciation of the wonderfully good work of the Anzacs. It was not until he himself had seen the positions captured and held that he was able fully to realise the magnitude of the work accomplished in such good heart and imbued with such grand spirit.

The Supply of Horses.

Lord Middleton's Committee's Report.

LONDON, December 9.

The report of Lord Middleton's Committee on the supply of horses for military purposes makes a series of recommendations for increasing suitable breeding, involving an annual outlay which will possibly eventually reach a hundred thousand per annum compared with the expenditure this year under the Board of Agriculture's present scheme of £26,500. The report points out that on this is small compared with the expenditure of continental Powers. It would be false economy to defer action. The recommendations include an increase the army's horse and peace establishments.

Frostbite Among Troops in France.

LONDON, December 9.

Replying to a question regarding the prevalence of frostbite, Mr. Tennant said that in the week ended November 27th, there were 770 cases of "Trenchfoot" among the British troops in France. It was hoped greatly to reduce the number. Large quantities of rubber thigh boots had been sent and more were being sent.

The Admiralty's Statement.

LONDON, December 9.

The Admiralty statement regarding the Austrian communique says only two small steamers, one of which is of 390 tons, were sunk; also a few small sailing vessels. The information concerning the land guns is doubtful. The "Fresnel" was attacked while she was aground. The latest Austrian communique speaks of sinking a very large sailing ship. This is actually the "Gallinara" of thirty tons.

Obituary.

LONDON, December 9.—The death is announced of Mr Stephen Phillips.

France.

CONTINUED ARTILLERY ACTIONS.

French Advance by Grenade Fighting. Success of French Aeroplane.

LONDON, December 9.

PARIS.—A communique says.—The day has been comparatively quiet. Artillery actions occurred in Artois and Champagne and were especially violent in the latter. We advanced by means of Grenade fighting east of Souain. Our batteries between Argonne and the Meuse demolished near Bethincourt a reservoir for suffocating gas. A French aeroplane at a height of ten thousand feet, chased and shelled, at a range of twenty yards, a German machine which caught fire and exploded. Both German airmen fell into our lines.

Russia.

The Tsar and Tsarevitch.

LONDON, December 9.

PETROGRAD. The Tsar and Tsarevitch have left Tsarskoe Selo for the front.

Italy.

The Italian Advance.

Strong Enemy Entrenchment Captured.

LONDON, December 9.

ROME.—A communique says:—After intense artillery preparation the infantry attacked our positions in the Ledro and Terragnolo valleys, but were completely and immediately repulsed. On Carso our infantry continues resolute and aggressive. As a result of a brilliant action on the northern portion of Monte San Michele yesterday we captured a strong and extensive entrenchment, 146 prisoners and a quantity of material.

Greece.

"Entente's" Arrangements with Greece.

Greek Officers at Salonika.

LONDON, December 9.

SALONIKA.—Two Officers of the Greek General Staff have arrived to arrange with the British and French military authorities details with reference to the understanding reached between the "Entente" and Hellenic Governments.

Serbia.

Enemy Regiments in Monastir.

LONDON, December 9.

ATHENS.—An official Greek announcement says that one German and one Bulgarian regiment have entered Monastir.

Allies Retiring to Prepared Positions.

Mackensen's Army in Bulgaria.

LONDON, December 9.

PARIS.—It is reported that the Allies have evacuated the Krivolak sector and are retiring in good order to prepared positions at the Demir Kapu Pass, where they will be able to offer effective resistance. It appears that half of General Mackensen's army has already crossed into Bulgaria, but it is not known whether to oppose the Russians or to attack the British and French at Strumnitza.

TELEGRAMS.

Japan.

China and Monarchical Movement.

LONDON, December 9.

TOKIO.—In his speech before the Diet the Minister for Foreign Affairs said:—"China's reply to the representations with reference to the monarchical movement being ambiguous, we inquired whether it implied acceptance of the advice tendered. I regret that the reply was confidential, but I may say that some delay in the execution of the scheme is contemplated. The matter is now being discussed among the Powers interested."

The Disturbance in Shanghai.

Japanese Prompt Measures.

LONDON, December 9.

TOKIO.—It is understood that, in view of the disturbances at Shanghai, Japan is taking measures to protect Japanese residents and interests. Several Japanese warships are already on the scene.

Belgium.

Inundation in Belgium.

Trenches Shoulder High in Water.

LAHORE, December 9.

LONDON, December 8th.—A Belgian official says that an inundation of considerable extent is causing the enemy great difficulty in the Yser region. Under the menace of water they have abandoned a large number of advanced works. The Amsterdam correspondent of the "Central News" says that, according to a Frontier correspondent, German soldiers, returning from the Yser front, state that owing to incessant rain the trenches, despite pumping, are scarcely tenable. Several trenches have mud and water shoulder high.—("O. and M. Gazette.")

United States.

Phenomenal Prosperity of the United States

LONDON, December 9.

WASHINGTON:—What are described as extraordinarily sound economic and financial conditions of the United States form the theme of the annual statement of the Secretary to the Treasury. Railways, steel, iron and cotton, it says, are all phenomenally prosperous, also there have been splendid crops. The financial resources are greatest in history and the banking system is now strongest in the world. Our condition economically and financially is better than that of any other nation. Stock of gold is \$198 million dollars which is the largest ever held by one country. This will be greatly augmented in the immediate future from Britain, South Africa, Canada, and Australia.

Sinking of the "Ancona".

U. S. Peremptory Note to Austria.

LONDON, December 9.

NEW YORK.—The Washington correspondent of the "Evening Post" says that the United States' peremptory note to Austria regarding the "Ancona" is expected to be presented by the Ambassador in Vienna to-day or to-morrow. The Note demands complete disavowal of the sinking, the punishment of the commander of the submarine full indemnity for the families of American victims, and an assurance against any repetition.

NEW YORK.—The "Evening Post's" announcement regarding the "Ancona" note is officially confirmed.

Sinking of the "Ancona" American Note.

LONDON, December 9.

WASHINGTON:—Mr. Lansing framed a note on the sinking of the "Ancona" with the entire approval of President Wilson. Its brevity is due to a desire to settle the question immediately and avoid procrastinations such as took place in connection with the "Lusitania" note.

High officials are of opinion that the situation calls for grave consideration. The affair is complicated by the fact that since the despatch of the note there have been further attacks on American ships in the Mediterranean.

Steamer Taken to Port Unnamed.

LONDON, December 9.

WASHINGTON.—The American Ambassador in Rome informs the State Department that the Standard Oil Steamer "Communiaw" was captured and taken to a port unnamed.

Mystery surrounds the fate of the "Communiaw." It is announced in Rome that she left Genoa on the 2nd instant for Alexandria. The first news of her having been torpedoed was received by wireless from an Italian ship which picked up the call for help from the "Communiaw." She hurried to the spot after calling Greek and British warships. None of them found trace of the "Communiaw." The Standard Oil officials in New York say that the "Communiaw" should have left advices.

The Kaiser Personally Interested.

LONDON, December 9.

WASHINGTON.—The State Department has been informed that the Kaiser is personally interested in Boyed and von Papen, as he personally appointed both. It is intimated, however, he will order their withdrawal.

Germany.

A Credit of 1000 Million Marks for Germany.

LONDON, December 9.

AMSTERDAM.—Well informed persons in Berlin believe that a second supplement to the Imperial budget of 1915 asking for a credit of a thousand million marks will be submitted to the Reichstag.

OPENING OF UPPER JHELMUM CANAL.

A GREAT IRRIGATION PROJECT OF PUNJAB.

THE VICEROY'S SPEECH.

FROM OUR OWN CORRESPONDENT.

(By Wire.)

MANGLA, December 9.

The following is from the report of the Engineer of the Upper Jhelum Canal.

We have assembled to-day to mark by the opening of this canal, now practically complete, the termination of our labours in the building of the great Triple Canal Scheme by which all the available water of four out of the five rivers, that give this Province its name will be diverted to increase the prosperity of three out of the four Doabs, or upland tracts lying between these rivers. At annexation the favourable situation of the Jullender Doab near to the hills made it the only one whose prosperity was secure; the others were arid or semi-arid tracts more suited to the raising of camels and beasts of pasture than for agriculture. To enable the people the more readily to devote their splendid energies to the arts of peace, the British Government forthwith undertook the construction of the Bari Doab Canal under Lieutenant Colonel Sir Robert Napier (afterwards Lord Napier of Magdala), the first Chief Engineer of the Punjab. It was hoped that this canal would irrigate the whole of the Bari Doab from Madhopur to Multan, but the waters of the Ravi proved unequal to this great task, and to-day those of the Jhelum are to be diverted to complete the work begun with so much courage and energy 70 years ago.

Since annexation, continuous and successful progress has been made in canal construction in these three Doabs; but the work of augmenting their water supply is by no means finished. Two promising projects have just been prepared, the one for a Barrage on the Wollar Lake, and the other for a canal from a weir below the junction of this river with the Chenab, to feed the Sidhna and the Sutlej Series of Inundation Canals. The former project has been worked out by Mr. R. E. Purves, so long connected with the design and construction of this canal, and the latter by his brother, Mr. F. M. Purves, under Mr. Gwyther's instructions. Projects to take the water of the Beas River to the fertile lands to the east of the Sutlej are well advanced.

In short, there are now seven great perennial canals in addition to the Sutlej Series of Inundation Canals distributing the flow of four out of the five rivers for the protection of 17,000 square miles of country. As yet only four of these perennial canals are fully developed; the Upper Bari Doab and Sidhna in the Bari Doab, both from the Ravi the Lower Chenab in the Rechna Doab; and the Lower Jhelum in the Jech Doab; whilst to-day irrigation to both crops will be inaugurated to the Lower Bari Doab, Upper Chenab, and to this canal as soon as it is quite complete. The annual irrigation of these seven canals already exceeds four and a half million acres; one and a half million of which is wheat, and three-quarters of a million cotton. The Triple Canals, when fully developed, will add another one and three-quarter million acres to the above area at a cost of 1,037 lakhs of rupees, and will yield a net revenue of 7½ per cent. I may remark that the whole cultivated area of the Punjab, inclusive of Native States, is 33½ million acres. Of this 13½ million acres are irrigated from all sources, whilst 8½ million acres, or ¼th of the whole cultivated area, are irrigated by canals constructed or improved by the British.

To revert to the great Triple Project; its inception and many interesting details about the construction of its Upper Chenab and Lower Bari Doab Canal links were described at Meral in April 1912, when Your Excellency opened the former, and at Balloki a year later, when Sir Louis Dane, then the Lieutenant-Governor of this Province, opened the last named canal of Kharif irrigation. The history of canal construction in these Doabs shows that the great success of the Upper Bari Doab Canal, opened towards the end of the mutiny; the Lower Chenab Canal, in the early nineties; the Lower Jhelum Canal, some ten years later, fired the imaginations and stirred the energies of the Provincial and Imperial Governments to develop still further the agricultural resources of doabs in the interests of the population of the congested districts under the hills; until, as we were reminded by Your Excellency at Meral, the idea which first gave birth to the Triple Project was thrown into shape by the Irrigation Commission itself the progeny of Lord Curzon's genius. Since then the people are indebted to successive Viceroys and Lieutenant-Governors whose solicitude for their welfare has made the way smooth for the energies and activities of Engineers and the host of workers in their train that have so rapidly and successfully built what the Indian Irrigation Commission had shaped.

To turn now to the Upper Jhelum Canal itself; its cost is estimated at 447 lakhs of rupees (or nearly 3,000,000 pounds sterling); it has been the most difficult engineering work of its kind undertaken in India and has, during construction, presented many novel and intricate hydraulic problems. The location of the Headworks was under investigation and discussion for 4 years. It was finally decided to adopt the present site beneath the hill surmounted by the Mangla Fort.

Here the Jhelum River takes a sharp turn to the right, creating a deep pool opposite the Regulator and forming a natural boulder bar, or weir, about a mile lower down. The levels have permitted the canal taking off from the pool without the necessity of interfering with the course, or the general regimen of the stream, which ensures the permanency of the present conditions. The cliff in which the Regulator has been constructed consists of alternate inclined layers of soft sandstone and indurated clay, and the river floods wise to a great height. In consequence of these conditions the Regulator, through which the supply will be admitted into the canal, is an impressive structure, of which the architectural details have been elaborated in consultation with the consulting Architect to the Government of India, Mr. Begg. The parapet is 70 feet above canal bed to clear the highest river floods, and

the foundations go down 25 feet below canal bed to secure stability. The regulation will be done by 3 tiers of gates, designed and supplied by Messrs. Ransome and Rapier of Ipswich, who have also supplied the larger part of the steel work retirements of this canal owing to the Canal Workshop at Amritsar being fully employed on the steel work of this and the other canals of the Triple Canal Project. For the first mile the canal is in a cutting 110 feet deep, information of irregular beds of soft sandstone and clay. On this cutting, the excavation of which represents a vast quantity of work, labour saving appliances have been used freely, and the staff and labour gangs have worked continuously for the 3 years night and day in two shifts. The work has been of a trying and arduous nature, owing to the stillness of the air the high temperatures in the cut and the radiated heat from the low hills.

The canal for the first 60 miles of its course is situated on the sidelong ground of the lower slopes of the Rabbis, following generally a suitably descending contour, and, thereafter for the remaining 28 miles, across the plain of the Gujrat "Bar" to the Chenab Rivers above the Khanki works. For the first 50 miles it runs through a tract furrowed by numerous deep and well defined hill torrents, having discharges ranging from 750, to 150,000 causes, and following in shifting sandy beds with steep gradients. For the rest, it lies in a flood-swept tract presenting all the difficulties attending the uncertain flow of deltaic streams. Not only are the cross drainage works numerous and large, but the channel passes rapidly and frequently from deep cuttings to high embankments—all closely and slow in excavation and formation. Almost every one of the 70 torrent works has had to be specially treated. There are 4 level crossings, the largest of which is nearly as long as the level crossing on the Ravi River at the head of the Lower Bari Doab Canal.

Work carried on for 10 years, in connection with hill streams, requiring the gradual building of works and the throwing-up of long embankments, has not been without anxieties and difficulties for the staff employed on construction. It was quite an unexpected disaster which overtook the Mangla works in April 1914. On that occasion the river rose to a level higher than in the previous monsoons, and burst through the soft rock dividing the river and the canal, submerged the Regulator, then at a low level of construction, and passed down the cut, shingling up the stream navies and covering the tramway lines. This was a serious blow to the local staff and resulted in a long set-back to the completion of the canal and to this inauguration ceremony.

At one time in the history of construction, grave anxiety was felt, that the long and embankments would be so slow in formation, as to delay the completion of the canal. Many miles of tramway with locomotives and suitable rolling stock, unfamiliar appliances. Thus this difficulty was successfully overcome. Our visitors to-day have travelled over 28 miles of the canal auxiliary railway constructed and maintained entirely by the Irrigation Officers, but this is less than half the total length of railway line which was required to assist in the building of this canal. It is difficult to convey in figures an idea of the magnitude of the undertaking, but the maximum expenditure in one year in the height of progress was Rs. 79 lakhs, while the average for 10 years is over 40 lakhs annually. This rate of progress is a long way ahead of that on the earlier canals in this Province and was effected in spite of the shortage of labour due to plague, mortality and agricultural expansion on the colony canals.

As already noticed the canal as a whole is not complete, but it is ready to carry water to the Chenab River and to start on its career of usefulness. The bank between the river and regulator, through which 3 tunnels have been pierced to supply water at present has still to be removed. The Gujrat Branch, the only branch of this canal, is practically complete, whilst the distribution system will be ready for irrigation for the coming kharif season.

The first 19 miles of the canal are situated in Kashmir Territory. His Highness the Maharaja of Kashmir, whom we are glad to welcome here to-day, made a generous concession in giving all the land required for the canal within his territories free of cost. I take this opportunity of thanking His Highness on behalf of the Punjab Government for the facilities he has given us from the beginning of the surveys till the completion of this work. This canal will also be beneficial to the State, in that some six thousand acres will be annually irrigated from distribution channels that the Kashmir Darbar are now busily constructing.

A work that has been for 10 years under construction has naturally brought into prominence a great many officers subordinates who have done exceptionally well, in hastening the progress and in making it possible to bring about its inauguration to-day. While reserving for an official communication in its proper place the names of all such officials, I would beg permission of Your Excellency to mention the names of a few of the officers.

The great designer of this canal was Sir John Benton, who for many years had the privilege and advantage of watching it grow, in the capacity of Inspector-General of Irrigation. Mr. J. J. Mullaly, since retired, was the first Chief Engineer, and for 5 years guided its construction.

Mr. W. E. T. Bennett, since retired, was for three years Chief Engineer.

Mr. R. Egerton Purves, since retired, was for nearly 10 years connected with the canal as Executive, Superintending and Chief Engineering in turn.

Messrs. Farrant, Wadley, Taylor, Parsons, Ashford, Loughran, Hadow, Middleton, Murphy, Fane, Elsdon, Robertson, Leggett, Bond, Townsend, Jackson and Cyan Chand have all contributed their very best efforts to the successful completion of the Project.

I acknowledge on behalf of the staff of the Triple Canals Project in general, and this canal in particular, the generous help at all times received from the officers of the other departments of Government connected with this enterprise, more especially the North-Western Railway Administration and staff, the District the Police, the Medical, the Jail and the Post and Telegraph Officers; and last but not least the Accountant General's Department, who have co-operated to keep the accounts straight and so enabled the Engineers to strike more effectively with nature in wresting the blessings of these rivers from the grip of the sea.

With the permission of His Honour the Lieutenant-Governor, I am to ask that Your Excellency will be good enough to proceed to the Regulator to open the canal by raising one of the sluices, after distributing these tokens of favour to those among the subordinates, contractors and Kashmir State officials who have been most conspicuous in good work during the construction of this canal.

Report also mentions other officers prominently connected with, or have rendered efficient service in, the construction of the Upper Jhelum Canal.

The Viceroy's Speech.

The following is H. E. the Viceroy's speech at the opening ceremony of the Upper Jhelum Canal:—
YOUR HONOUR, YOUR HIGHNESS AND GENTLEMEN, When just 24 years ago I had the honour of opening the Upper Chenab Canal at Meral, which formed the first completed instalment of the great Triple Canal Project, I hardly hoped that the privilege would fall to me of being present at the ceremony arranged to celebrate the completion of the project. They very interesting report which we have just heard, read by Mr. Ward has given us some idea of the difficulty of the problems which beset this great undertaking, and of the ingenuity, determination and energy which have been so unsparringly devoted to its accomplishment. The ingenious manner in which the water of the Jhelum is now to be conveyed to the headworks of the Lower Chenab Canal at Khanki, so that it can be used for the irrigation of the Lyallpur Colony, is indeed a striking example of the advance which has been made during recent years in engineering skill. Mr. Ward has told us the names of those officers to whose unremitting labour and care this achievement is due, and I would like to express my most cordial agreement with his words, and my whole-hearted admiration of the undaunted manner in which they have met and surmounted all their difficulties and disappointments. Without in any way depreciating the work of those in less prominent positions, I should like to select for special mention Sir John Benton, who designed the Canal, Mr. Mullaly, who for five years as Chief Engineer directed the work of construction, and Mr. Purves, who was connected with the work for ten years in various capacities. I am very glad that Mr. Purves has been able to be present to-day and to see the results of his labours. May I also express the pleasure it has been to me to meet here to-day my devoted friend His Highness the Maharaja of Kashmir, to whose generosity we are indebted for a free gift of the territory through which the first section of 19 miles of the canal has been constructed. I trust that this generosity may be to some extent repaired by the benefits which a portion of His Highness's territory will derive from this canal. But in the great work of bringing under the plough the arid tracts from which only different grazing has been hitherto obtained, the construction of canals and distributaries is only the first step. There still remains the important task which lies both upon the Civil Revenue Officers and the Engineers in charge of the distribution, of equitably dividing the precious, but variable and often unexpectedly restricted, cold-weather flow of three rivers among the seven canals that make up the whole system. We can only appreciate the difficulty of this problem when we remember that the country which these canals will command includes both a sub-montane district and desert tracts, in the former of which the rainfall is 40 inches and in the latter, only 7. The classes of cultivators whose needs and wishes will have to be considered are no less varied, and the best results can only be obtained if there is cordial co-operation and good will between the Government officers and the cultivators and also among the cultivators themselves. I am confident that the officers to whom this work is entrusted will spare no efforts in devising the best means for fulfilling the objects aimed at. Apart from the increase of wealth and prosperity which will follow this extension, we may, I think, also hope for other benefits, such as the promotion of friendly feelings between the officers of Government, who will be responsible for the distribution, and the cultivators whose land will receive water from the system. We may hope that, with the guidance and help of the Agricultural Department, improved methods of agriculture will be adopted in the tracts which will now for the first time become available for cultivation. In this connection I wish to say a few words about the distribution which the Government intends to make of the waste land belonging to them in the areas commanded by these new canals. It is of great importance to secure that their proper share in the benefits of Colonisation Schemes shall reach the genuine cultivators and other classes which have deserved well of their country. In the present scheme only a small portion, amounting to less than one sixth of the total available, will be sold by auction and the remainder will be granted on easy terms to carefully selected persons and classes of cultivators.

The object which the Government have mainly kept in view when formulating their scheme are to foster good cultivation, and the use of improved methods to encourage horse breeding without, as formerly, making it a necessary condition of a grant of land, to compensate those who have lost land owing to acquisition by the Government or to the vagaries of the Punjab rivers, to assist the depressed classes and criminal tribes to raise themselves by their own efforts, and lastly to reward in a generous manner those who have done good service either as soldiers or by rendering assistance to the criminal administration. Of the total numbers of rectangles available for distribution in the Lower Bari Canal area nearly one fourth has been reserved for ex-soldiers, and in the other areas also a considerable acreage is similarly reserved. These grantees will be selected by the military authorities after the War, and will probably be for the most part retired officers, non-commissioned officers, who have distinguished themselves. Another interesting innovation will be the provision of land for the members of the hereditary landed gentry, a class which has hitherto derived little benefit from colonisation schemes and has for

some time past been declining in prosperity and influence owing to the frequent partition of ancestral land. Their loyalty and courage have, however, been most clearly demonstrated by recent events, and it is hoped to strengthen their position and influence by granting them land in this way.

The facts which I have just stated will, I think, convince even the most severe critics of Government policy that we are not unmindful of those who do good and faithful service, and I will take this opportunity of saying how very highly I appreciate the spirit which has been shown by cultivating classes in the Punjab during the difficult times through which they were passing. Whether they have been called on to resist the persuasive influences of foreign agitators or to track down armed desperadoes, often at the risk of their lives, or to supply recruits to fight for the British Empire, their pluck and loyalty have been beyond all praise. It is, therefore, with special pleasure that I am assisting to-day in the inauguration of a scheme the benefits of which will especially accrue to the cultivating classes. There is something not a little solemn and awe-inspiring in bending the service of this great God given river to our will, and I turn now to the task that has been allotted to me with an earnest prayer that God's blessing may rest upon the work of our hand.

May these life-giving waters bring plenty to the land and contentment to its peasantry. May that peasantry ever retain the virile qualities for which it is so justly famed, and may it also utilise its prosperity to advance at the same time in the nobler paths of intellectual and moral progress and enlightenment.

One special train, which divided itself into two at Serai Alam Gir, carrying 85 Punjab guests, including the Members of the Legislative Councils, Colonels Cowie, Craster, other Railway officials, Mr. Purves, late Chief Engineer, and other high Civil and Irrigation officers, arrived at Mangla this morning.

The Hon'ble Mr. Claude Hill, the Hon'ble Mr. Bailey and Messrs. Russel and Nethersole, of the Government of India Secretariat, from Delhi, travelled by this train.

The Lieutenant-Governor's special and the Viceroy's special, carrying the respective staffs, followed later. The guests motored and drove by tongas to the Durbar tent, half a mile off. A guard of Honour, consisting of the Kashmir Imperial Service troops drawn up near the Durbar tent, presented arms on His Excellency's arrival. The band played the National Anthem. Sir Valentine Chirol came with His Excellency, and the Resident and Assistant Resident, Kashmir, were present. His Excellency was received at the Durbar by the Lieutenant-Governor, the Bishop of Lahore, and Military, Civil and Irrigation Officers. After introduction and inspection of the Guard of Honour a procession was formed for conducting His Excellency to the dias.

On arrival at the dias His Excellency the Viceroy was met by the Maharaja of Kashmir. His Excellency took his seat, with the Lieutenant-Governor on the right and the Maharaja on the left. The Hon'ble Barron, with His Excellency's permission, declared the Durbar open. The Chief Engineer read the report. His Excellency then graciously addressed the Assembly and distributed khilats (rewards) to Canal officers and Kashmir State officials. The procession then reformed and proceeded to the regulator, where the Bishop offered thanksgiving and a short prayer invoking the Almighty's blessing. His Excellency then released one of the counter-weights of the Canal and regulator admitting water, and declared the Canal open. The Superintending Engineer, Upper Jhelum Canal, then presented His Excellency with a souvenir consisting of a beautiful bowl with the Triple Canal Project embossed in relief, in the front the Upper Jhelum and on the back Lower Bari and the Upper Chenab. The bowl is the production of the Mayo School of Arts, Lahore. Then the group was photographed and the whole function brought to an end. Credit is due to Mr. Corrigan, Assistant Secretary, Irrigation, for the arrangement in the special train.

King Edward's Memorial College and Hospital Sir D. Johnstone's Speech.

LAHORE, December 10.
The following is the summary of the speech of the Hon'ble Sir Donald Johnstone, President of the King Edward Memorial Fund, at the opening ceremony of the King Edward Memorial College and Hospital, Lahore, at 12 noon to-day. In asking His Excellency to formally open the College and Hospital Sir Donald observed that the institution now to be probably the greatest and best equipped of its kind in the east had humble beginnings. The first medical school was here founded in 1860 with two students for English and 24 for Hindustani class under a Principal and three Professors, housed in a dilapidated and unsuitable building in the old artillery hospital. At present there were 13 professors, 10 assistants, besides 10 teachers of the Medical School with 150 students in the Assistant Surgeon and 300 in Sub-Assistant Surgeon class. Sir Donald then traced the history of the movement which originated from the spontaneous desire of the people to perpetuate the memory of the King Emperor in the best possible manner and the active part taken by Sir Louis Dane who presided at two most successful representative public meetings held at Delhi and Lahore. Subscriptions were pouring from all parts of the province, ruling chiefs figuring prominently. The Maharaja of Patiala contributed two lakhs, Nawab Bahawpur 1½ lakhs, Nabha and Jhind 1 lakh each and Faridkot and Kapurthala ½ lakh each. Various districts did their best, Lahore contributing 2 lakhs. Thus nearly 16 lakhs were realised from the public subscriptions with about 2 lakhs interest. The speaker then said that the research institute the Indian family wards and nurses quarters would be ready for use shortly and the bronze bust and marble bust of the revered late sovereign would be put up in the College and Hospital respectively. The total fund at the disposal of the Committee has been over 32 lakhs. The Imperial Government has given ten lakhs, the Punjab Government granted a valuable site of the old Veterinary College, remitted public works departmental charges and paid 4½ lakhs. The total cost of the whole scheme was some 40 lakhs, through the actual outlay was 32 lakhs. In concluding Sir Donald observed never in the land of the five rivers there has been a public undertaking of such magnitude and at the same time of such great utility. We may also justly say that the memorial will be one worthy of the august sovereign, whose name it is intended to commemorate and it is a most appropriate

coincidence that the auspicious ceremony of the opening of this great memorial has fallen to the lot of a Viceroy, always ready to respond to the call of the suffering humanity who has not only distinguished his rule by steering India through a period of anxious trouble and unrest, but who also was a companion of King Edward the Peacemaker, in his missions of peace to the capitals of Europe and further the name of whose grandfather shines most brilliantly in the history of the time which saw Punjab entering the fold of the greatest Empire the world has ever seen.

The Governor at Mayavaram.

MAYAVARAM, December 10.
In replying to the Mayavaram Municipal address, this morning, H. E. the Governor spoke as follows:—Gentlemen of the Mayavaram Municipal Council Your town, as you point out in your address, has not for many years been visited by a Governor of the Presidency and I count myself fortunate in having been able so to arrange my tour as to include a brief stay here and to learn from your own lips something of your special circumstances and needs. The present as you recognise is not a time when money is likely to be forthcoming freely to satisfy the numerous laudable objects of expenditure which present themselves on every side, and I fear that for some time to come similar conditions of stringency must prevail. The position of Mayavaram as a junction station between two railway systems and as an important pilgrim centre attracts, I am informed, in the course of year a considerable floating population which renders necessary a correspondingly large sanitary and medical expenditure on your part, while the demands of this rich and progressive neighbourhood have entailed on you educational responsibilities on a somewhat larger scale than usual. You have no doubt special difficulties to contend with and while I am not prepared to say that your circumstances are in all respects wholly singular as compared with other towns yet the Government have been glad to recognise not only that your difficulties are real, but that you have made substantial and commendable efforts to cope with them and can claim to have done so with considerable success. You have recently approached the Government with a request for a permanent material subvention to your general revenues, and a special report on the subject has been called for. Your reply when received shall be carefully considered. A general subvention of this kind, however, is only given in the most exceptional circumstances, and I am not sanguine that it will be possible to give you the help which you ask in the form in which you ask. It is to be hoped that some method may be devised to enable you to meet in part at least the special expenditure which is cast upon you by the influx of pilgrims by means of some form of taxation and, should this be found feasible your difficulties will be correspondingly relieved. For the rest when Provincial funds again become available for distribution to Local Bodies your claims will not be overlooked. I would, however, remind you of the necessity of preparing in good time mature and well considered schemes against the advent of happier times, for I observe that on the 31st March last the unexpended balance of the grants, already made to you, amounted to over one lakh of rupees, a circumstance which called for special notice in the Government's recent review of your administration.

You draw my special attention to the needs of your High School, an institution of which you are justly proud. The most pressing of these, I believe, is the provision of hostels and playing grounds, and when your proposals are received I shall gladly deal with them so far as I am able to do so in a sympathetic spirit. In the provision of a laboratory the Government, I am glad to think, has been able to render you substantial assistance both by way of grant and of loan. It is a happy circumstance that my visit coincides with the commencement of work on the laboratory and I shall have very great pleasure in complying with your request to lay the first stone of the new buildings and in wishing the school, when thus equipped, a long and increasingly prosperous career. I have only to add that it has given real pleasure to Her Excellency and myself to be able to meet you here on this occasion. We shall value most highly this charming moment of this meeting. You may be sure that in future your town shall always have our warmest and cordial wishes.

At Shiyali.

Their Excellencies were given an enthusiastic reception at Shiyali at 11 a.m. to-day by the Hon'ble Mr. Chidambaramatha Modalliar, and his fellow citizens. In reply to the address of welcome presented to His Excellency he said:—Gentlemen:—The invitation which we received to pay your ancient town and religious centre a visit was so cordial that it was with pleasurable anticipations that I found myself able to comply with your wishes had to be present here to-day. These anticipations have been more than realised in the reception which you have accorded both to Her Excellency and to myself, and we shall not easily forget your hearty welcome. We have heard with great interest of historical and religious associations which centre here and we look forward to seeing a town in which its citizens take such pride and a temple so famous and so venerable. I have heard, too with satisfaction that while you have reason to be proud of the past history of your town with its varied associations, you have good reason to look forward with confidence to a thriving and prosperous future, and I sincerely hope that your expectations in that respect will be abundantly fulfilled; more especially would I thank you for the felicitous terms in which you have expressed the loyal sentiments by which you are animated and your abiding confidence that the Empire, to which you belong, will emerge triumphant from the great struggle in which it is now engaged. I am sure that when the struggle is over the citizens of Shiyali will be prepared, while cherishing the memories and traditions of the past, to co-operate in promoting those great ideals which have been so ruthlessly attacked and on which the future of civilisation depends. I thank you once again, gentlemen, on behalf of Her Excellency and myself, for the cordial and courteous welcome you have extended to us.

The Governor at Tranquebar.

TRANQUEBAR, December 9.
In replying to the address of welcome presented to him at the Nagore Dharga this

morning by the Trustees His Excellency spoke as follows:—Gentlemen, I thank you most cordially on my own behalf and on that of Her Excellency Lady Pentland for the warm welcome which you have extended to us on this occasion. Let me assure you of the great pleasure it has given us to visit this ancient shrine which commands, I am informed, the reverence not of the Muhammadans only but of the Hindus and other classes of the community. I note with satisfaction the thanks which you express for the assistance rendered by the officials of the Government in the celebration of your festival, and I trust that you may be enabled for many generations to hold those celebrations in a manner worthy of the importance of the shrine and in a spirit of concord with all classes of the community. In conclusion let me thank you for the gratifying assurances of your loyalty and allegiance to the British throne and for your prayers that victory may attend the arms of the Empire in the great struggle which is now proceeding.

A Temple Desecrated.

Idol Removed for the Sake of Gold.

TINNEVELLY, December 9.
A dastardly act of vandalism was perpetrated in a Hindu temple, dedicated to Parushtom at Ambasamudram, a few nights ago. The burglars broke into the temple at dead of night, obviously expecting a good haul of jewels, but when they found after a thorough sacking that the idol did not have any jewels they gave vent to their disappointment by pulling it off its pedestal. Their efforts were rewarded by the discovery of a few gold and silver coins, placed underneath the idol at the time of the Astabandanam ceremony. The Police have started an investigation.

Latest Telegrams.

LONDON, December 9.
The most important Trades Union Conference ever held has formally agreed upon the establishment of a Triples Industrial Alliance of miners, Railwaymen, and Transport Workers.

In the House of Commons Sir John Roberts asked whether at least one India representative would be included in the Civil Service Selection Committee. Mr. Chamberlain replied that he did not think that the committee would be required until the war was over or that it would be in the interest of any one to settle its composition until the circumstances with which it had to deal were better known.

The Press Bureau announces that Sir E. Grey and Lord Kitchener went to Paris yesterday to confer with the French Government.

In the House Commons Sir John Simon introduced the Parliament and Registration Bill extending the life of Parliament till 31 January 1917 he said that year 1916 be treated for the purposes of the Parliament Act as if it had followed immediately after 1914. The Bill contained a special provision ensuring that soldiers and sailors would not lose the opportunity of voting.

Sir J. Simon announced that daily British Bulletin would be issued from the Western front shortly. Lord Robert Cecil intimated that Britain had recognised the Carranza Government in Mexico.

PARIS.—Admiral Roussine Chief of Russian Naval General Staff has arrived with a Naval Mission. He attended the allied War Council this afternoon.

PARIS.—Violent bombardment of German positions in Champagne continues. An ammunition depot was blown up. The Communiqués say that counterattacks at Souain are pushing the Germans back they now only hold a portion of the advanced trench which is completely wrecked. The French scored minor success in Argonne.

The French in Dardanelles exploded an ammunition depot.

SALONIKA.—Reuters Special correspondent with the British headquarters in Macedonia wiring on 9th says that the French withdrawal from positions northward of Demirkapu was necessary in order to shorten the front and take up winter quarters. The line was only thrown northward in an endeavour to help the Serbians. It is reported that the French have blown up Demirkapu tunnel and bridge. The withdrawal was very gradual and orderly. All material was brought away. The Bulgarians did not press vigorously though they shelled new British and French positions strongly.

The House of Commons has passed the third reading of the Finance Bill.

The "Tribuna's" Athens correspondent states that a number of armoured motors have been hurried to the front. The "Central News" Paris correspondent telegraphs a Salonika despatch describing the vigorous Bulgarian attacks on the Franco-British front on the 6th December. He states that the enemy repeatedly tried to bridge the Valdar, but were driven back with severe losses. A powerful British artillery played an important part, its deadly accuracy demoralising the Bulgarians. The "Patria" learns from Salonika that two German divisions are co-operating with the Bulgarians.

The "Daily Telegraphs" correspondent sends from Loxinda an account of the fall of Monastir. The Bulgarians on the 28th November developed a great offensive northwards of the town, threatening to cut off the Serbians retreat along the Resna Road. On the 30th November other Bulgarians came from the south by the west bank of the Cherna and crossing the river reached Kenali cutting off the Serbian retreat towards Greece. On the 1st December the north western offensive was intensified by numerous Comitadjis seizing a port on the Resna Road.

The Bombay hounds met this morning for the first hunt of the season and H. E. the Governor and Lady Willingdon and party from the Government House were among the field.

Delhi.**War Cable to the Viceroy.**

DELHI, December 9.
The following telegram dated the 9th instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

A German Communiqué says that the Germans have reached Ipek. An Austrian Communiqué says that the Bulgarians occupied Kakova and the Austrians repulsed the Montenegrin attacks south of Plevlia. A Bulgarian Communiqué says that the Bulgarians have occupied Resna, west of Monastir; another column is marching on Ochrida and a third has occupied Dibra and is marching on Struga.

The Russians report two enemy attacks in Buczacz region, 35 miles South of Tarnopol in east Galicia. Both were repulsed. Nothing important has occurred in the remainder of the Russian front. The French report artillery action and also trench fighting in Champagne.

The French Minister at Athens made a declaration that the French neither asked Greece to abandon her neutrality nor to participate in the war, but only for freedom to move troops and grant of facilities already promised in writing. The Greek co-operation on which the French had relied had failed. The French by remaining in Salonika are hampering the Germans. The Serbian army is not done for there are still 200,000 men and acts as a constant menace to the enemies.

THE RENAISSANCE IN ASIA.**The Conflagration in Europe.**

Mr. Eddy's Lecture.

DELHI, December 9.

Mr. Eddy the well-known American speaker in connection with the Y.M.C.A. movement gave a very interesting lecture at the St. Stephen's College Hall on "the present world situation." Principal Rudra presided. The meeting was fairly attended and amongst those present were the Hon. Mr. and Miss Claude Hill.

The speaker said that the present world situation was much affected by the war but out of all its evils much good would result. While Europe was shaken with this terrible war a great renaissance was taking place in Asia greater than that which took place in Europe in the 15th century. An intellectual, industrial, social, and religious movement was sweeping all over Asia.

India's Trade Increasing.

Referring to the present position of India the speaker said that during his voyage out to India he had read some statistics and found that India was coming forward as an important nation in the world. He showed by means of a number of charts that India stood sixth in the whole world and first in Asia in trade and that her trade was increasing. In her rice crop, in her monopoly of jute and tea, she was the first in the whole world. She was fourth in her mileage of railways. Her Co-operative Credit Societies and Joint Stock Companies were growing fast. He pointed out that India though richest in population was the poorest in wealth. One third of her population received no medical treatment. Nine men out of ten and ninety-nine women out of hundred could not read or write. In Japan only one man in hundred was uneducated. The speaker in explaining how Japan which was comparatively a backward country could in such a short time come forward as one of the greatest nations of the world. The speaker said that there were four reasons:—(1) Japan was open to new truth. (2) There were men of practical action in Japan. They practiced what they preached. (3) There was unity amongst them. (4) Japan's watchword was progress and not prejudice, progress and not custom.

Assistant Engineers in P. W. and Railway Departments, Appointments in 1916.

DELHI, December 9.

The Secretary of State for India in Council will in the year 1916 make a number of appointments of Assistant Engineers in the Public Works and State Railway Departments of the Government of India. In making these appointments, he will act with the advice of a Selection Committee, including at least one eminent representative of the Engineering profession. Applications for the appointments must be made on a printed form, to be obtained from the Secretary, Public Works Department, India Office, Whitehall, London, S. W., and to be returned so as to reach him not earlier than 1st February 1916, and not later than Saturday, the 1st April 1916. Candidates must have attained the age of 21 and not attained the age of 24 years on the 1st July 1916. To this rule no exception can be made same as provided in appendix 8.

Fodder Scarcity in Jind State, Freight on Fodder Consignments.

DELHI, December 9.

A Press communiqué states that, in view of the scarcity of fodder in Jind State, Punjab, the Government of India have decided, at the instance of the Jind Durbar, that, with effect from the 13th December 1915 and until further orders, freight on all consignments of fodder (excepting fodder for the Army Department) booked to Charkhi, Dadri and Manbarni stations on the Bombay Baroda and Central India Railway shall be recovered from the consignor or consignee at the rate of six pies per four-wheeled, nine pies per six-wheeled and 1 anna per bogie wagon per mile, and that the balance of freight calculated at the ordinary tariff rates shall be paid by the Jind Durbar.

Sale of Council Bills.

DELHI, December 9.

The following is the sale of Council Bills by the Secretary of State for India on the 8th December 1915:—Regular bills amount Rs. 30,000 at the rate of 1 s. 4d. telegraphic transfers immediate amount Rs. 25,30,000 at the rate of 1 s. 4 1/2 d. telegraphic transfers deferred amount Rs. 23,40,000 at the rate of 1 s. 4d. The allotment of Council bills for the next week is Rs. 50 lakhs.

Plague Mortality.

SIMLA, December 9.

The total Plague mortality during the week ending the 4th December stood at 3722 against 5271 cases. Bombay

Presidency and Sind alone were responsible for 1471 deaths. Other provincial figures are Madras Presidency 174, Bihar and Orissa 156, United Provinces 405, the Punjab 62, Burma 66, Central Provinces 576, Mysore State 145, Hyderabad State 433, Central India 156 and Kashmir 78.

Calcutta.**Prisoner Acquitted.**

CALCUTTA, December 9.

At the High Court to-day Justices Chitty and Walmesley disposed of what is known as the "Asansol Train Murder Case," which was referred to the High Court by the Sessions Judge of Burdwan, who disagreed with the jury who found the accused Saligram Chetty not guilty of murder. The accused is a Punjabi. In March last the accused with a woman came to Barrackpore from the Punjab and stayed with another Punjabi employed on the Eastern Bengal State Railway. On the evening of the 2nd April the couple left Barrackpore, and on the following morning the accused returned alone. On the morning of the 3rd April the dead body of a woman was discovered in the lavatory of an inter-class compartment of an up-passenger train, and a dao bearing the Government arrow mark was found in the compartment. The Police during the enquiry discovered that a similar dao was missing from a man at Barrackpore in whose house the accused was staying. The photo of the deceased woman was identified as the person who came with the accused and who left Barrackpore with the accused on the previous occasion. Mr. J. N. Roy, Counsel for the accused, submitted that the identity of the dao was not established, that there was no evidence that the accused went to Asansol, and that, according to the Railway timetable, it was impossible for the accused to come back to Barrackpore from Asansol on the morning of the 3rd April, two hours after the discovery of the murder. Accepting Mr. Roy's contentions, Their Lordships acquitted the accused.

Bombay.**BOMBAY LEGISLATIVE COUNCIL.****Ayurvedic Practitioners Given Permission To Hold Appointments of Medical Officers.**

BOMBAY, December 9.

At a meeting of the Bombay Legislative Council to-day the Hon'ble Mr. Upasani's resolution recommending that by way of experiment the Government should undertake the teaching of elementary English in Higher Vernacular Schools was accepted.

Considerable discussion followed on the resolution moved by the Hon'ble Mr. Kamat, recommending an amendment of Section 11 of the Bombay Medical Act, 1912, so as to enable the persons practising the indigenous systems of medicine to hold, with the sanction of the Government, appointments as Medical Officers in Municipal dispensaries or other public institutions supported by Local Funds and conducted according to Indian systems of medicine. Mr. Kamat in support of his resolution spoke at length, upholding the Ayurvedic system and said that whatever amendment the Government proposed to take it should take the right form.

The Surgeon-General Lyons spoke against the resolution, pointing out minutely the defects of Ayurvedic system and advantages of the Western system. The Ayurvedic system was over 2000 years old and had made no advances. He had been trying to unearth a method of teaching the Ayurvedic system. So far he had discovered only one institution in Bombay, which required some preliminary qualification to admit students. After dealing at length on the merits of this institution and another at Baroda the Hon'ble Surgeon General spoke about the Western system pointing out as instances the methods adopted at the Grant Medical College, Bombay, which involved a course of five years. Various other members having given their opinion, Mr. Sheppard said that the Government was prepared to accept the resolution.

His Excellency in putting the resolution to the vote made a few observations, pointing out the general interest evinced all over the country on the Ayurvedic question.

The resolution was then put to the vote and carried and the required amendment in the Section of the Medical Act was made.

The Council then adjourned.

The Salvation Army.**Industrial Homes Opened by Lord Willingdon.**

BOMBAY, December 9.

To-day His Excellency Lord Willingdon performed the opening ceremony of two buildings, erected as Memorial to William Booth, both by the Salvation Army. One is intended for the King Edward Industrial Home to Europeans and the other is a Silk School and Workshops. The Industrial Home was established four years ago at the request of the Government in rented building. In three years 432 men or 150 per annum have passed through the Home. Of these 76 per cent had been satisfactory and only 24 per cent unsatisfactory. The Silk School and Workshop seeks to revive the industry and provide employment for a number of occupants of the group of Salvation Army institutions. His Excellency, in declaring the building open, said that the Salvation Army was doing enormous benefit to the country by uplifting the social status of the poor outcasts. He was there as the head of a Provincial Government to show the appreciation of their work. He hoped both institutions would prove extremely useful to the city.

A Deccani Gentleman.**Appointed Sheriff of Bombay.**

BOMBAY, December 9.

Mr. Vasant Rao Dabolkar has been appointed Sheriff of Bombay for the next term of office. He belongs to the Gaud Sarasvati Brahmin Community. He is the grandson of the late Mr. Narayan Vasudev, who was a leading citizen of Bombay and a member of the Legislative Council. Mr. Dabolkar entered upon his public career by joining the Bombay Municipal Corporation in 1910. It is nearly 36 years since a Deccani Gentleman was last appointed Sheriff, the last being Mr. Ragnath Narayan Khot, who held the office in the year 1883-84. Mr. Dabolkar will take charge of the office from the Hon'ble Sir Jamsetji Jijibhoy on the 22nd instant.

Bombay Share Market.

BOMBAY, December 9.

The tone of the market kept steady to-day and the rates kept about the same as yesterday's quotation. Centrals closed weak at Rs. 1910. Standards closed steady at Rs. 1052 1/2. Colaba land and mill Co. kept unchanged at Rs. 1350. Fazulbhai kept steady at Rs. 431 1/2 and Davids closed firm at Rs. 518 1/2. Crescent kept steady at Rs. 108 1/4. Madhowji at Rs. 1355 and Finlays at Rs. 250. The Bank shares were neglected.

In miscellaneous shares Bombay Burma were steady at Rs. 940. Tata Iron and Steel shares were at Rs. 111 (Pref) Rs. 274 (def). Tramways were steady at Rs. 220. 3 1/4 per cent Government paper was steady at Rs. 82-4 and small pieces at Rs. 82-12 for buyers.

Escape of Interned Aliens.

BOMBAY, December 9.

It is reported that four prisoners of War, three German and one Austrian, escaped from the Prisoners of War Camp in Ahmednagar on the night of the 4th December. Their descriptive rolls are published in the Government Gazette. Their names are Ringelholz (24 years), Politzer (32), Carl Martinz (27) and Moller (24).

United Provinces.**A Deserter from the Army.**

Sentenced to three Months.

ALLAHABAD, December 9.

In June last the officiating District Magistrate of Muttra received a letter from the Officer commanding the 102nd Grenadiers, Poona, stating that Lance Naik Nathy Singh, who was on recruiting duty at Parakkhan in Quetta District had complained to him that Randhir the first accused who was a deserter from the 102nd Grenadiers and others had been obstructing him in his recruiting work and had instigated eight recruits to run away. The officer suggested all persons named by Nathy Singh should be proceeded against under the Defence of Realm Act. As the Act had not been made applicable to the United Provinces at the time the District Magistrate was unable to proceed under it, but he ordered the Deputy Superintendent of Police to arrest Randhir Singh as a deserter. Accordingly the Deputy Superintendent's men were starting with Randhir while he raised an outcry and 20 or 25 men came up and obstructed Randhir's removal. They tore the tie with which Randhir's hands were tied and forced the Deputy Superintendent's men to let Randhir go by twisting their wrists and fingers. Randhir's plea was that he was not the same deserter whom the Military authorities wanted. He deserted the army four years ago and had never attempted to hide himself. His Lordship dismissed the appeal for deserting the army but allowed it under other Sections with the result that Randhir was sentenced to three months rigorous imprisonment for deserting the army.

Panchayats in United Provinces.**Action of Local Government.**

ALLAHABAD, December 9.

The question of establishing and empowering panchayats in selected villages in this province, which had been under the consideration of the Local Government for several years, has now reached a new stage. A Committee, consisting of Mr. E. A. Phelps, I. O. S., and Shaikh Mahomed Musanna, Deputy Collector, has been appointed to tour the province and collect materials and make proposals for legislation. This Committee hopes to get into touch with the gentlemen who have made a study of the subject. The Committee will visit Fyzabad, Basti, Gorakhpur, Barhaj, Ballia and Benares during this month.

Punjab.**The Lahore Conspiracy Case.**

LAHORE, December 9.

The Lahore Special Tribunal met again this morning after a short break due to the illness of one of the Commissioners. Corporal Wala and Sergeant Laundry deposed to a large crowd of Indians having gone on the night of the 19th February 1915, from Ferozepur cantonment station towards rifle range and the men in the barracks having been turned out at 10 P. M. A number of witnesses belonging to the Railway staff gave evidence regarding the sale of third class tickets and the journey of some of the accused on the 19th and 20th February 1915, between Ferozepur and various other stations. Subedar Major Krishan Singh and Pay Havaldar Rir Singh bore testimony against Pala Singh the accused.

The spy Randhir Singh, one of the men attacked in Walla Canal Bridge murder, identified his turban. Head-Constable Maula Baksh saw a large crowd of men coming out of Ferozepur Cantonment Station on the 19th February and reported the matter to the Inspector. Sub-Inspector Ferze Din Taran proved the recovery of some arms at the indication of the accused. Lambardars Ganga Singh and Tek Singh gave corroborative evidence. Kapur Singh, Zaildar Sirhali and Nath Singh corroborated the statement of Kala Singh Sahib. Subedar Major Sergeant Singh a pensioner, identified the handwriting of Sunder Singh of Widali-gura Sog. The Shopkeepers and others of Lahore Cantonment were witnesses to the sale of bomb ingredients to the approvers, last summer while 2 other witnesses deposed to the movements and other activities of the accused, their arrest, search of the houses and discovery of cartridges, arms, discharged bullets and other incriminating articles. A disciple of Datha Singh and Mahant Kirpa Singh deposed in corroboration of the statement of Natha Singh and Mahant Kirpa Singh advising the latter to keep loyal to the Government. A servant of Mahant was another corroborative witness. Vir Singh Barar spoke of the visits of Prem Singh to a village on one occasion avowedly to kill Kirpal Singh. Kandan Singh, son of late S. B. Achhara Singh, before deposed to Sunder Singh's seditious conversation and added that his father was murdered in June 1914 by Kala Singh and Chanan Singh for his pro-Government tendencies. Dalip Chand, who was employed in the Railway at Shanghai with Karam Chand Mohli stated that the latter used to get bundles of the "Ghadr" Newspaper, recite it to others and distribute copies among the people. The man was dismissed from Railway service on the complaint of the Police Superintendent. Thirty-seven witnesses were examined to-day and were briefly cross-examined, making a total of 140, who have so far given evidence.

రామచంద్రపురం మున్సిబుకోర్టు.

రామచంద్రపురం తాలూకా నివాసు లొకరు మాక్సిల్టా (వాయుచున్నాడు:-

ఈకోర్టుకు గురించిన సమాచారములు పత్రికాపాతకు లకుఁ దెలిసియున్నది ఏ కారణములవలన ఈకోర్టును కాకి నాడలో నుంచుటకు గవర్నరు మెంటువాన నిశ్చయించికోర్టు తెలియఁగాని, తాలూకానివాసులకు మాత్రము తెలియింపఁబె నెట్లవకన్యము గలుగుట కవకాశము గలిగింది. ఇదివరకు మా తాలూకాయొక్క పదమిదిభాగము రామచంద్రపురమును కోర్టునకు కొంత తూర్పుభాగమును, దక్షిణభాగ మంతయుఁ గాకినాడకోర్టునకును, ఉత్తరభాగమును పశ్చిమభాగమును పెద్దా పురము కోర్టునకును విభజింపఁబడియున్నది. తాలూకాకు పశ్చిమము రామచంద్రపురములో కోర్టునుటవలనఁ గలుగు నంతటి సౌకర్యములు కలుగవచ్చును, సాధ్యమైనంతవఱకు కోర్టునకు సమీపముననున్నవా రాకోర్టునకు బోవుచుండుట వలన కొంత కాకపోయిన కొంతయైన సుఖముగానుం దెడిది. కాని యిప్పుడు తాలూకాయందలి నలుమూలలవారును కాకి నాడ పోవలసివచ్చుటచే, నున్న గ్రుడ్డివెన్నెల బోవుటయే గాక గాఢాంధకార మావించి యుండు మెరుములతోడ గాలివాన పొర్రంభమైన ట్టుయోయినది.

ఇక్కడకు పండ్లెండునంతవర్షములనుండి మొరపెట్టి గా పెట్టగా గవర్నరు మెంటువాన రామచంద్రపురం తాలూకా కోర్టు మున్సిబుకోర్టును బ్రసాదించిరి. ఆకోర్టుకు రామ చంద్రపురము నందే స్థాపించుటకుఁ బ్రయత్నించిరి నుండి యొక పండ్లెండ్లెండ్లొ ఇదివరది నాలుగేండ్లొ మొరపెట్టుకొన వలెనా! మొత్తముమీద పరగణానుండంతటను పంటయందు ను, పన్నులు సులభముగాను ఎత్తుకరము వసూలుగుటయం దును, అగ్రస్థానము వహించియున్న రామచంద్రపురము తాలూకా మొదటినుండియు ఇట్టి చూపులతోనే చూడఁబడుట కారణమేమో తెలియదు. తనక స్థలమున నుంపవచ్చును రా మచంద్రపురము తాలూకాపేట నొక ప్రత్యేక చూనబుకో ర్టు ఏర్పాటుచేసినంతనే తాలూకా వాసులకు కష్టములు తీరి బోవునా! ఇంతకుఁ బూర్వము కాకినాడ మున్సిబుకోర్టునకుఁ బోవుచున్న వారికి నేతివీరకాసువంటి రామచంద్రపురం కో ర్టుకు బోవుట కొత్త కష్టముగాదు. కాని పెద్దాపురం కోర్టున కు బోవువానికిని రాజమండ్రి కోర్టునకుఁ బోవువానికిని మాత్ర ము ప్రాంతకష్టము తొలగుటకు మాటుగా కొత్త కష్టములు తలపించినవి. వానితోఁబాలు కోర్టులకుఁ బోవుటవలనఁ గలు గునష్టములు గూడ హెచ్చగుటతో వింతలేదు. ఇదివరలో రా జమండ్రి మున్సిబుకోర్టునకుఁ బోవు వాదిగాని పత్రికావాదిగాని యిదివరకు సాక్షికోట కోర్టు దూరమయి భిన్నపెట్టవలసిన పో ట నివ్వుకు రెండు రూపాయలు ఖర్చు పెట్ట వలసివచ్చును. ఇట్టికష్టములన్నియో యున్నవి. వానినన్నిటిని జూపిన నొకగొంధముగను. రామచంద్రపురము కోర్టు కాకినా డలోనుంచినా రని రాజమండ్రి స్టేషనుకు, పెద్దాపురము స్టే డ్లను కోర్టులభాగవతము ప్రారంభించుటయు, వారినుదావుడి చూచి యామాంసపుముక్కు నేకాకి తన్నుకొనిపోవుకో యని కాకినాడ స్టేషను బాగ్రత్రపనుచుండుటయు వింతగొలుపక మానవు. ఇదివరకు యూసుకోర్టులకుఁ బోవుచున్న మౌక్యము లను నివారింపటకై రామచంద్రపురమున ప్రత్యేకముగా మున్సిబుకోర్టు వెట్టింపఁ బ్రయత్నింపఁగి, కలవైన కలంపని

యూస్టిడరుమహాశయము మా రామచంద్రపురం కోర్టును తమ తమ కట్టణములయందు వెట్టిననే మాకు సుఖమని గవర్నరు మెం టువానికి కాగితములు పంపుట కెట్లు సామాన్యపరఁ గలిగిలో తెలియదు. గవర్నరు మెంటువాన మాతాలూకా పరీజలకు సుఖ ముగలిగింపఁదలఁచినను, వై మాదుకట్టణముల స్టేషన్ల నొక్కొక్క కరక్యాలుగొట్టి వారిడర్లు యుండంపఁ దలఁచినను, వెంటనే మా రామచంద్రపురము కోర్టును రామచంద్రపురమునందు వెట్టి తీరవలెను. మాతాలూకావాసులు కోటికల్లి రైల్వేనివయమున ఆహారవిశిష్ట్యావము గావించినను ఈకోర్టువిషయమునవైన ఉచయోగకరమైన తీర్మానము గావించుటగాక.

మోటారు నడపుట
మోటారుబండ్లు నడుపుటలో శిక్షింపి గావలెనని దలంచితివని విశేషములను మాకు వ్రాయుము.
డి. మోటారు హైరింగు కంపెనీ,
[బ్రిటిష్ కం 636.] 13, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

యువతీ విద్యానిలయము-బాపట్ల
లోపకు నెకండు పరీక్ష ప్యాకు అయి బ్రెయినింగు అయినట్టి యువపాఠ్యముని యొక్క-ర్తుకు మెట్రిక్యులేషన్ బ్రెయినింగుప్యాను అయిన సుర్యయొక్కర్తుకు ఈ పాఠశాలకు ఉపాధ్యాయులు కావలసి నున్నాడు. అట్టి వారెవరై నున్న యెడల తమ దరఖాస్తులను ఈ క్రింద సంతకము చేసినవారికి ఈ సంకల్పము ఇభిరూపంగా తమ దరఖాస్తులను పంప వేడు చున్నాము. తా మెంత వేతనమును గోరువది దరఖాస్తులో తెలియవరచునది.
బాపట్ల చో. సీతమ్మ.

నళసంవత్సరాది సంచిక
పేర్కొడు ప్రకటనలకై సకాలమున వ్రాసి కొనకుండుటచే గతసంచికలయందు వారి ప్రకట నలు ప్రచురించుటకు వలనుపడ కుండెను. ఈసం చిక త్వరలో వెలువడనున్నది గాన ప్రకటనలు బంధ నె చిన వారు వెంటనే వ్రాసికొన వలయును.
ప్రకటన కాభ్యర్థకులు ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము.

మన శత్రువులు.
ఇందు పొగమట్ట, సిగరెట్లు, కల్లు, సారాయము, కాఫీ, టీ, వల్లమున, మొదలగు అన్ని దురభ్యాసములను గూర్చి వ్రాయబడినది. బాహరకు బోధించుటకు వీలగునట్లు 32 పాఠములుగా విభజింపబడినది. 0.5-0
కొత్తను బుద్ధుడు వెల 0-4-0.
ఆకాశ విమానములు.
వీనిని గురించి యిదివర కెవరను తెలుగులో వ్రాసి యుండలేదు. ఈ గ్రంథమును విమానముల నిర్మాణము, అది ఆకాశమున సంచరించువిధము, వీనిలోని భేదములు చక్కగా వివరింపబడినది. విమానములపట్లములు చాలకల్ప. వెల 0-8-0
చాలప ర్తి రామమూర్తిగారు తీచను. మిషను కాశీ, గుంటూరు



పైరకను వైన్ ఆఫ్ కాడ్లివరువ్ స్ట్రాట్స్

లోహముతో గూడినది. పాలి రోయినట్టియు, బలహీను లగునట్టి యు జనులకు యధా బలమొసంగ గలదు. ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహ మును గలిగించును. మందు డొంద లలో సుయతను తృప్తికరముగ బని చేయగలదు.
సన్నతన, పాండు, తుమ్మ, ధీమనులకు బాగానర్పకల చక్కని యావధము.
అన్ని మందుల మాపులలో విక్రయించబడును.

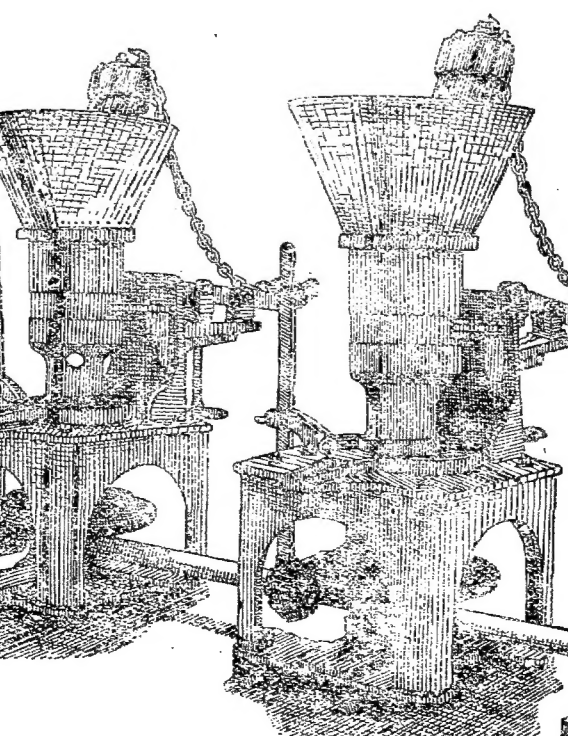
THE HOTEL CLARENCE.
[Phcn 341]
GOLD MEDALISTS.
BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers.
Book your orders for Xmas & New year Cakes early;
Our Decorations and Ornaments special this Year
Xmas toys and Fancy Boxes for presentation are for sale.
Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.

FOR XMAS AND NEW YEAR
FRUITS—Apples, Coorg oranges, Spanish and Black grapes, Peaches, Pomegranates etc. of Superior quality
VEGETABLES—Fresh English Vegetables.
FLOWERS—Cut Flowers, Bouquets.
Garlands for Presentation.
Also English Vegetable and Flower Seeds Fruits, Plants Etc.
Price List And Catalogue With Illustrations on Application.
N. RUDRAPPA & SON,
LAL BAGH ROAD, BANGALORE.

నళసంవత్సరాది సంచిక.
నళ సంవత్సరాది సంచికను సంవత్సరానికి ప్రచు రించుటకై ప్రయత్నములు చేయుటకు చున్నవి. దానియందు ప్రచురితము గావలసిన వ్యాసములు చిత్రపటములు సత్వరంబుగఁ జేసినగాని సంచిక సకాలమున వెలువడుట కవకాశము గలుగదు. భాషాభిమానులు తమ వ్యాసములను త్వరగా బంపి మా యుద్యమమునకు వోడ్పువ ప్రార్థితులు. ఉపయోగపైన చిత్రపటములను బంపవలచిన వారు వానిని వెంటనే పంపుటకు ప్రార్థితులు.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, తంబుపెట్టి నీధి, మదరాసు.

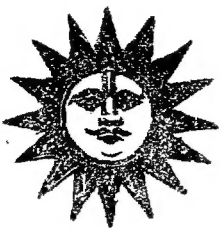
ఓక్సుకంవెనివారి

తిరుగుడు
అన్ని రకముల విత్తనములకు అనువగురినిని తయారు చేయబడియున్నది.
మిక్కిలి ఉపయోగకరముగా పనిచేయును.
బీహెచ్ ఫౌండరీ లేక



నూనెదీయు
యంత్రములు.
శకులను, ధరలను, గురించి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.
దీనిని నడుపుటకు 2½ బి. హెచ్. పి. (B. H. P.) చాలును.
9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు



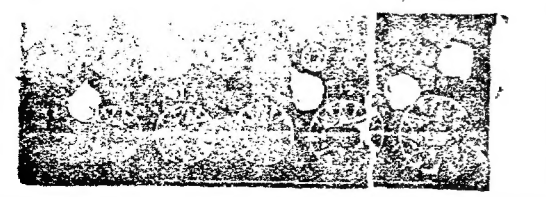
శ్రీకృష్ణమన నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మా పద్మ దొరకును. కొనువారు మూర్ఖమా క్షిణు గమనింపుడు. కరస్పాండ్లెన్న మొదలగునవి పండ్లమన వ్రాయవలయును:— ఎన్ నారాయణ అందు కంపెనీ. (65) 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంఘిక వెలువడినది. గ్రంథకర్త:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు ఎం. ఏ. శ్రీనివాసరావు కథలు చదివినట్లు చదువుకొన నచ్చును. బహుశాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని జేతములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ బడును. చందాపద్ధతి ఆరుపంచిలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశరుచుము లేదు. సిద్ధమయిన సంచిక పి. పి. గా పంపుము. యువవాడు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (77) 145, కాంపేడి, మదరాసు అని వ్రాయుడు

అమృతాంజనం. అమృతశబ్దమాదిగల మాయమందుగాదు. ప్రయోగమునుండగినది రిలనోషి, వాయువుశోషణ క్షోభోట్లు, పక్షవాతములు వీటికి దివ్యామృతము ఇచ్చిన దెప్పిస్తో సహా సీసా 1-కి 0-5-0 అణాలు

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ. మరపు వత్తులు, మదరాసు శుష్టు రెంటి దింకము:—“ఉమ్మడియార్” ఇందుండి కనుమరచివట్టి ఇతరమైనట్టిన్ని బహుశాచీనకాలముల ఇదిలేమక శంకు లున్నై క్రాంతములు వచ్చెరా కమలములున్ను జేడికానులు అణకానులున్ను బంగారపు సగలు మ్మైరాట్లల పగలొన్ను, పల్లు రుమాలును కావలసివారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని ధరింపు తెలుసుకొని మాకు అర్జును పంపుదురని వాగ్ధించుచున్నాము. (183)



శ్రీవాల్మీకి రామాయణము

ఆంధ్రవచనము ఈపుస్తకమునందు మొత్తము 115 పటములున్నవి. ఇందు అతిసుందరమైన పటములు చేరియున్నవి. కొన్ని ప్రతులే మిగిలి యుండుటవల్ల శీఘ్రములోనే వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును. బాల, ఆయోధ్యాకాండములు గంపానుల కాగితములు కాళికోటైందు గిల్లుపేసె గంపుటం రగిపటములు 3-0-0 అరణ్య, క్షిప్రీంధ్ర, సుందరకాండములు గంపానుల కాగితము కాళికోటైందు గంపుటం రగిపటములు 3-0-0 యుద్ధకాండము మూడు భాగములు 3ర పటములు 3-0-0 లైబ్రరీయేడిషక, గంపానుల కాగితమునైన మంచి అచ్చు మేలైన కాళికోటైందు బాల, ఆయోధ్యా కాండములు చేరి గంపుటము 7-0-0 డిటో అరణ్య, క్షిప్రీంధ్ర, సుందరకాం|| చేరి 10-0-0 డిటో యుద్ధకాండము మూడుభా|| చేరి గంపుట 10-0-0 శ్రీరామకాలిగర్జయము 0-5-0 (235) ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందుకో, ఆనంద ముద్రాలయాధికారులు మదరాసు.

గంధకర నాయనం. కృష్ణామోటారు నల్లను కంపెనీవారు ఏలూరు చింతల తూడి రోడ్డుమీదను వ్రాయజేతుల ఉపయోగముకొరకు రోర్న ర్నబోవుచున్న నెద్ద మోటారుకార్లకు ఈ నెలలో నడిపించు టకు చాలా ప్రయత్నము చేసితిమి. చెన్నపట్నములో ఈ మధ్య కురిసిన అపవేతపు కర్మములకు కార్లకు నేయు రంగులు అరకను న్యూ వార్షిఫు నేయుటకు వీలుకానందున మొదట ఎన్నటుచేసికొన్న దివములకు పని ప్రారంభించుటకు అర్హుల కరిగి బిల్లిక ఏలూరుకు బంపించుటకు వీలు కలిగి నది. కాదు. ఇట్టి సీటిలో ఆ రోడ్డు ప్రక్కను నుండే ధర్మాజిగూడెము గ్రామ సమీపములో ఉండు టోటాగేటు కల్పాక్షర మోటారుబస్సు నడవడమువల్ల తరచు నష్టము నకుకి దని కిదిలో దావా తెస్తానని శ్రీ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారిం నోటికి ఇచ్చివట్టున్న అంధులకు మాకు లయినన్న ఇవ్వ కుండా అగిపోయివట్టున్నా సరే టోటాగేటు కల్పాక్షరకు అది భక్తి అన్న అయిన ధర్మాజిగూడెము గ్రామ ముసము వాడుక చేయుచున్నట్లున్ను ంటున్నాము. ఘోరకపించిన బ్రిటిషు రాజ్య పరి పాలనలో ప్రజలకు ఉపయోగములకొరకు ఏర్పరచి చట్టములలో అట్టి అధ్యంతరములు నకలెట్ల మరయు కరు చేయు మంచి వనలకు కలగ నేనవు.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల మోటారు నైపుణ్య కార్సు, ప్రయాణికులకు సర్వీస్ కార్సు, కావలసినవారు ఈ క్రింది ఆద్రమకు వ్రాయును. ఈ కంపెనీవారు ఆంధ్రులు. విశేషకాలము నుండి మోటారు వక్రమున ప్రసిద్ధిజేసి మహారాజులు, రాజులు, జమీన్దారులచే అభిమానింపబడినవారు. మీకు క్రొత్త కార్సుగని, పాత కార్సుగని మంచివిగానూ తీసియివ్వగలరు. తిరుగ మీ కార్సును కావలసినయెడల అమ్మివ్వగలరు. ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చుటమాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు కావలసిన టైర్లు, ట్యూబులు యితరసామానులు యావత్తును మీకు చాకగా అమ్మగలరు. మోటారుబండ్లు అద్దెకివ్వ గలరు.

(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు. Galley & Co., 149 Broadway, Madras. సర్వరోగ కుతారము. ఈ క్రింద కనబడినవి మందులు కావడేద భేదములు లేక ఆచార్యుద్ధులకు శ్రీపురుష లిరువురును నేరించిన ఎవ్వడును నిరోధముగ నుండగలరు. మనమంజరి మాత్రము. 40 గల డబ్బిక్రయము రూ 1-0-0 రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ (138) 20 చీకాబజార్ రోడ్డు ముగ్గురాను.

వీరపూజ ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపచరిత్రములు చక్కని శైలిలో కల్పించబడినవి. వారి చిత్రపటములు గూడ గలవు. ఇట్టి గ్రంథ మిదలక కాంధమున మలియొకటి లేదు. తెల రేజుల వైందు 0-12-0 కాళికోటైందు 1-0-0 శ్రీ కృష్ణ భేమరాయని చిత్రపట ముచితము. వలయువారు:— శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, 7, కంబుశెట్టిపేడి, మదరాసు.

ఇండియామహిమ ఇహం! ఇహం! ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క వివిధ విశేషములను అనేక శాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోక జేయమన గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ మలో జన్మించిన ప్రతివీరునకును అవశ్యముగా జన్మ కలయును. ఈ పుస్తకమునకు తెలలేదు. తపోలాభిర్నులేదు. వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవింద్, తిరక్కోటా జైవధాలయము, 157 బ్రాడ్వే, 96 మాంటూరోడు, మదరాసు.

మంచిసమయము! నేనవేల భుక్తుపడినది!! వెనుకకొరకవు!!! ఈపంచము కొనువారికి, పంచ-1-కి ఆర్థికరాష్ట్రమున కొరకని కొండ్రెండ్రపలాపము అను గ్రంథముకటి ఇహము. మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.



అనేకపంచలు భుక్తుపడినందున ప్రస్తుతము ధరలు తగ్గించియున్నాము. వాచకులారా! శృంగారమున్ను వాగ్వికతయన్న గల మేలైన అసర్ కట్టుపంచలు కండుగదినముల ఆనంద మాకోరకు తెప్పించి విక్రయించినదిపో గా మిగత కొద్ది పంచలు మాత్రమే యున్నవి. ఇందులో ఎవవు, వచ్చు, ఆకుపచ్చ, రోజా, మేఘవర్షం, ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫు వీయమైనవి, క్లృపడుడు రక్తమూరనిడివిన్న 2క్తమూర నెడలగల కట్టుపంచ 1కి 2-0-0 పంచ 1కి తపోలాభిర్నులు ... 0-4-0 డిటో రెండుపంచలు కొనువాకి తపోలాభిర్నులు ఇహం. జపాక సిల్కు వేర్ పాన్, 6 వేంకటేశ మేస్త్రిపేడి, సామలకామపేట, మదరాసు.

ప్రకటన. కృష్ణా మోటారు నల్లను కంపెనీవారు ఏలూరు చింతల తూడి రోడ్డుమీదను వ్రాయజేతుల ఉపయోగముకొరకు రోర్న ర్నబోవుచున్న నెద్ద మోటారుకార్లకు ఈ నెలలో నడిపించు టకు చాలా ప్రయత్నము చేసితిమి. చెన్నపట్నములో ఈ మధ్య కురిసిన అపవేతపు కర్మములకు కార్లకు నేయు రంగులు అరకను న్యూ వార్షిఫు నేయుటకు వీలుకానందున మొదట ఎన్నటుచేసికొన్న దివములకు పని ప్రారంభించుటకు అర్హుల కరిగి బిల్లిక ఏలూరుకు బంపించుటకు వీలు కలిగి నది. కాదు. ఇట్టి సీటిలో ఆ రోడ్డు ప్రక్కను నుండే ధర్మాజిగూడెము గ్రామ సమీపములో ఉండు టోటాగేటు కల్పాక్షర మోటారుబస్సు నడవడమువల్ల తరచు నష్టము నకుకి దని కిదిలో దావా తెస్తానని శ్రీ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారిం నోటికి ఇచ్చివట్టున్న అంధులకు మాకు లయినన్న ఇవ్వ కుండా అగిపోయివట్టున్నా సరే టోటాగేటు కల్పాక్షరకు అది భక్తి అన్న అయిన ధర్మాజిగూడెము గ్రామ ముసము వాడుక చేయుచున్నట్లున్ను ంటున్నాము. ఘోరకపించిన బ్రిటిషు రాజ్య పరి పాలనలో ప్రజలకు ఉపయోగములకొరకు ఏర్పరచి చట్టములలో అట్టి అధ్యంతరములు నకలెట్ల మరయు కరు చేయు మంచి వనలకు కలగ నేనవు.

మహామహావాద్యాయ బ్రహ్మశ్రీ కొక్కొండ వెంకటేశ్వరకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్దిపత్రములు గలవు. వలయువారి క్రింది విలాస మునకు వ్రాసికొనవలెను. 1 విశ్వేశ్వరీయము 2-0-0 2 కొక్కొండ మాహాకవ్యము 0-12-0 3 సింహాచల యాత్ర 0-12-0 4 నోదావరి వర్ణనము 0-12-0 5 కయోగి దీక్షితచరిత్రము 0-12-0 6 పరకాసురవిజయ వ్యాయోగము 0-12-0 కొక్కొండ కుమారనరసింహం, (251) రాజమహేంద్రవరము.

స్త్రీలపాట రామాయణము శ్రీమతి పార్వతివర్ధన, అన్నపూర్ణల ప్రణీతము. వినుటకు మిక్కిలి యింపుగాను, చదువుటకు మిక్కిలి ఆనందకరముగానుండు 200 పేటలగల గ్రంథము—తెల పుస్తకము 1 కి, తపోలాభిర్ను సహా ఒక రూపాయ పది పుస్తకములు ఒకేసారి కొనువారికి ఒక పుస్తకము బహుమానము. పుస్తకములు దొరకెను స్థలము. శ్రీమతి పార్వతివర్ధన, అన్నపూర్ణ, శ్రీరామలిలాసము, గాజుపల్లె.

“శబ్దకౌముది” అను నకలారి ఆంధ్రనిఘంటువు. ఇది జేబులో ఇయడం గలది. ఇట్టిది నే తెప్పించవలెను. కావున అత్యుత్తమైనది. తెల మిక్కిలి సరసము. ఫలమధికము. ప్రతి 1కి తెల రు. 1. తపోలాభిర్నులు ప్రత్యేకము. వలయువా డిట్లు వ్రాయుడు. యస్. వి. రంగచార్యులు, 88, వధవామూర్తియప్పన్ పేడి, చెన్నపురి.